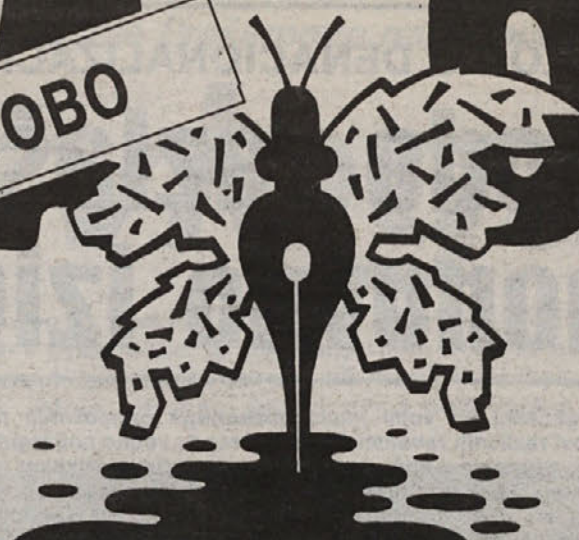

NOVA DOBA

ZLATO ZA ZVESTOBO

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN,
Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in
Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija
1.200 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever.
Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Ašker-
čeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na
nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 17. FEBRUAR 1993

ŠT. 7, LETO XXVII

**POLICIJA TOŽI
NOVO DOBO**

SOSEDU PODRL HIŠO

**BIKI TEČEJO ČASTNI
KROG**

VITEZ ZA DIPLOMATE

**BOG, ZAKAJ TEPEŠ
MARIJO**

BOSANCI, MARŠ DOMOV

*COPRNIJE
Z ZDRAVJEM*

Foto LucaS

... bemti, državo, če tepe tiste, ki delajo

Črni minister

Norci na oblasti

„Očitno se je oblast končno odločila narediti red na področju zelo razširjenih črnih gradenj pri nas.“ Tako je marsikdo komentiral zaplete okoli napovedanega rušenja na črno zgrajenih vikendov in hiš na Malem Vrheku – vendar pa je bilo veliko več tistih, ki so sledeč svoji zdravi pameti vse skupaj ocenili precej manj laiskavo za oblast, nekako takole: „Prekleti norci, le kaj delajo.“

Res je, da je na tem področju potrebno narediti red, vendar se polzkuša v javnosti, predvsem po zaslugi nekritičnih, vlad zvestih novinarjev in medijev, ki so svojo profesionalno neodvisnost že zdavnaj prodali trem vladajočim strankam, ustvariti vtis, da je to možno edino za rušenjem črnih gradenj, kar nikakor ne drži. Potrebno se je vprašati, kdo je v preteklih sedemdesetih letih dopuščal gradnje brez vseh dovoljenj in v bistvu omogočal flagrantno kršenje zakonov? Tu ne gre le za nekaj vikendov, niti ne za nekaj stanovanjskih hiš, v preteklih letih je bilo na črno zgrajenih več kot 30.000 objektov, med njimi tudi takšni, kot je teniška dvorana v Velenju in celo kompletne tovarne, da niti ne govorimo o obnavljanju vojašnic brez slehernih dovoljenj, kar je konec koncev tudi protizakonito.

Oblast se pri svojem norem podvigu rušenja (kar je seveda vedno lažje kot graditi) sklicuje na zakone, ki so konec koncev veljali tudi v preteklih letih. To je bilo lepo razvidno iz izjave ministra za okolje Miha Jazbinška, s katere je očitno, da ta „okoljevarstvenik“, ki menjuje stranke kot drugi spodnjice, odločno podpira rušenje črnih gradenj in se pri tem seveda sklicuje na zakone. Noče pa se spomniti, da je ravno oblast vse minulo obdobje mirno dovoljevala nesramno kršenje, ne samo okoljevarstvenih, pač pa tudi številnih drugih zakonov, zato je njegovo sklicevanje na pravno državo, ki je naj bi nekaj bilo tudi v preteklosti, naravnost absurdno. Kajti tudi, če ima država zakonodajo odlično urejeno, a se ta ne izvaja, takšna država gotovo ni pravna država. In to bi gospod minister lahko vedel.

Nihče od odgovornih ni priznal, da je krivda za takšen razmah črnograditeljstva v sistemu, ki je mirno toleriral takšne in podobne nezakonitosti, kajti če bi zakone vseskozi dosledno spoštovali in izpolnjevali, bi črne gradnje zatrli že v kati. Ker jih niso, ker so odgovorni po občinah in tudi v republiki menili, da to ni za potrebno, imamo danes 30.000 objektov zgrajenih brez vseh dovoljenj. Sedaj se taista država, resda z malce drugačno oblastjo (in povečini istimi inšpektorji), dela neumno, kot da ni s svojim neukrepanjem sama omogočala takšnega razmaha nezakonitosti. Resda nosijo svoj delež krivde tudi črnograditelji, vendar je glavni krivec za takšno stanje država, ki se je sedaj na povsem neprimeren način lotila ustvarjanja reda.

Nastaja vtis, da vajeti v svoje roke vse bolj prevzemajo popolni norci, ki jim je kaj malo mar za ljudi in tudi za zakone – zanje je najpomembnejše, da pokažejo svojo moč, v resnici pa v svojih steklah in marmorjem obdanih palačah, za katere so seveda takoj dobili vsa potrebna dovoljenja, četudi so jih gradili na najlepši kmetijski zemlji, dokazujejo le svojo norost in nesposobnost. Podatek, da stane rušenje enega samega objekta kar 2 milijona tolarjev, pove dovolj o popolnem idiotizmu tako zastavljene pravne države. Ob tem, ko živimo v tako urejeni pravni državi, ki bi lahko bila zgled za ves svet, „brihtni“ menežerji pridno lastninijo podjetja v svoj žep in delavci vse bolj postajajo tretjerazredni državljani. Vendar se seveda naša pravna država s takšnimi malenkostmi nima časa ukvarjati, saj mora rušiti, kar so ljudje s svojimi žulji, čeprav na črno, v preteklih letih zgradili.

Strinjamo se, da je potrebno na tem področju narediti red, vendar rušenje za to gotovo ni pravi način. Potrebno bi bilo, kar so mnogi že predlagali, sprejeti moratorij na rušenje teh objektov in jih čimprej legalizirati, nato pa že v kati zatreti vse bodoče polzkuše črnih gradenj. To bi bila resnično pravna in socialna država, za katero so se vse stranke pred volitvami tako zavzemale, ki ne bi še bolj siromasila že tako vsak dan revnejših ljudi. Vendar je očitno, da so vladajoče stranke, ki bi edine lahko v parlamentu sprejele takšen zakon, na to uho gluhe.

Kot že rečeno, rušiti je vedno lažje kot graditi, in naša nova oblast se je očitno odločila, da bo vse porušila, saj graditi taka ali tako ni sposobna.

Janez Vodnar

ZAKON O DENACIONALIZACIJI IN NJEGOVO IZVAJANJE

Bodo razlaščeni ponovno izigrani

Razlaščenci po vojni nacionaliziranega premoženja na osnovi različnih revolucionarnih ukrepov vedno bolj izgubljamo zaupanje v našo novo slovensko državo. Nikakor ne moremo dobiti povrnjenega našega zaplenjenega premoženja ali vsaj primerne odškodnine zanj. Pri vračanju v naravi je zakonodajalec v celoti zaščitil sedanje lastnike in uporabnike, za upravičence do vračila pa je vgradil v zakon vse mogoče omejevalne ukrepe. Svoje je dodala do oškodovancev negativno nastrojena administracija, ki denacionalizacijo izvaja in ki zahteva od upravičencev vsa mogoča in nemogoča dokazila, ki jih je čestokrat nemogoče zbrati. Princip denacionalizacije je vrnitev premoženja v naravi, le kjer to ni mogoče, naj bi oškodovanci dobili odškodnino v obliki obveznic.

V praksi pa seveda to izgleda drugače:

Podjetij, ki so se v času po nacionalizaciji spremenila in razširila, sploh ni možno vračati, ostane torej odškodnina;

Stanovanjske objekte se sicer vrača k naravi v last, nikakor pa ne v posest, saj ta pripada najemnikom, ki jim zakon zagotavlja dedno pravico do stanovanj in do neprofitne najemnine. Lastnikom torej ne preostane nič drugega kot le davki in vzdrževalni stroški – torej izguba;

Pri zemljiščih je možno vrniti v naravi praktično le gozdove, ki so jih uporabljale družbene organizacije (žal izsekane). Kmetijska zemljišča, ki ležijo v arondiranih

kompleksih, se vračajo sicer v last, ne pa v posest, saj z njimi lahko dosežani upravljalci razpolagajo še nadaljnjih 5–10 let.

Za vsa zemljišča, stanovanjske objekte in podjetja, ki pa so medtem prešla v zasebno last, ali pa je zemlja pozidana, velja, da bodo oškodovanci prejeli odškodnino v obliki obveznic. Žal je teh primerov največ.

Doslej tudi v vsej državi nihče od prizadetih ni prejel nobene odškodnine, čeprav so časopisi polni hvale, kako uspešno izvajajo denacionalizacijo v posameznih občinah. Šele pred dnevi je Državni zbor sprejel zakon o slovenskem odškodninskem skladu, ki pa na grozo

vseh upravičencev ne prinaša nobenega jamstva države za izdane obveznice. Zanje naj bi jamčil samo sklad sam, ki pa začne poslovati le s 40 milijoni tolarjev ustanovitvenega kapitala. To je toliko, kot bi znašale obveznosti do povprečnega upravičenca. Zakon skladu celo prepoveduje posredovati na borzi vrednostnih papirjev, kar nas navaja na spoznanje, da je načrtovano, naj bodo obveznice odškodninskega sklada le brezvredni papirji.

Vsi, ki bodo prejeli obveznice odškodninskega sklada, bodo v močno podrejenem položaju napram tistim, ki jim bo premoženje vrnjeno v naravi. Le-to ima namreč vsaj svojo realno vrednost, obveznice pa, kot izgleda, ne bodo nič vredne.

Pa še to je treba reči: korekcijski faktorji, ki se uporabljajo za ocenitev razlaščenega premoženja, so nerealni, saj je z njihovo uporabo izračunana le 30 do 50-odstotna realna vrednost premoženja. Vse je torej preračunano tako, da bi se čimmanj ali nič ne povrnilo oškodovancem. Prav zanimivo je, kako so se v skupni spregi preprečevanja popra-

ve povzročenih krivic znašli: politične stranke, naslednice komunističnih družbeno-političnih organizacij, še vedno realsocialistična birokracija in pravosodni organi ter poslanci Državnega zbora, ki sprejemajo zakone, katerih namen ni popravljanje krivic, ampak le nekaj navideznih ukrepov, ki naj bodo v glavnem le pesek v oči demokratični svetovni javnosti.

Razlaščenci – in ni nas tako malo – se takemu početju in sprenevedanju upiramo, saj vidimo, da nas hočejo ponovno, tokrat celo v imenu demokratične družbe, izigrati s starimi, nam žal predobro znanimi triki.

V zvezi z Zakonom o slovenskem odškodninskem skladu ZAHTEVAMO OD DRŽAVNEGA ZBORA, da ga takoj dopolni tako, da bo jamstvo za izdane obveznice prevzela Republika Slovenija, saj sicer nikogar ne bodo mogli prepričati, da zares nameravajo popraviti krivice, ki jih je tolikim slovenskim državljanom povzročil prejšnji komunistični režim.

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja

Radgonski sejem se bo osamosvojil kot kapitalaska družba

Biki tečejo častni krog

Nemalo truda, potrpljenja in živcev ljubljanskih in radgonskih sejarjev terja, odločitev slednjih, da se odcepijo od Ljubljanskega sejma. Po tistem, ko so Prekmurci vztrajali na razdružitvi, so Ljubljancani pristali na konsenz, ki bo praktično pomenil ustanovitev kapitalске družbe Pomurski sejem.

Borut Jerše, direktor Ljubljanskega sejma, je bil razumljivo ves čas „nategovanja“ zraven, saj je „glavni“: „Šele zdaj smo se začeli pogovarjati o pravih stvareh. Imam občutek, da je dovolj dobre volje na obeh straneh. Po sestankih 18., 25., in 29. januarja smo sprejeli sklep o organiziranju Pomurskega sejma kot kapitalске družbe, v katerem bi prekmurski subjekti imeli odločujoči vpliv na upravljanje. Do tega ci-

lja pa je mogoče priti na več načinov.

Čeprav ekonomika kaže drugače – da bi boljše eksistirali kot skupna firma, smo pristali na samostojnost Prekmurskega sejma. Ne moremo pa opraviti 'razdružitve' brez ekonomskega elaborata. Trenutno v Radgoni ni direktorja, sta le dva projektna vodja, ki pripravljata določeno število prireditev. V Gornji Radgoni bo od 29. marca do 2. aprila

sejem gradbeništva, na katerega se pripravljamo pod težkim psihičnim pritiskom. Kljub temu si ne moremo privoščiti, da bi bil slabši kot nekoč. Zaenkrat še delamo kot enovita firma, odziv v Prekmurju pa je povsem korekten.“

Prekmurci so torej končno uspeji v svoji odcepitveni nameri. Težko pa je verjeti, da bodo vsi zadovoljni, saj popkovine z Ljubljancani v nobeni varianti ne bodo povsem pretrgali. Delniška družba, ki bi jo tvorili Pomurski sejem, Ljubljanski sejem in subjekti z objekti iz Gornje Radgone, v kateri Ljubljancani

ne bi imeli na odločanje nobenega vpliva, bi bila za Prekmurce najbrž boljša rešitev. Ljubljanski do 30-odstotni in 70-odstotni denarni vložek Prekmurcev v delniški družbi Prekmurski sejem, je druga različica, za odcepljene mogoče manj zanimiva.

Kakor kaže, pa bodo izgubili oboji. Če ne drugega preko 30 hektarjev zemljišča, ki bo šlo v državni sklad, za katerega mnogi trdijo, da je največja prevara stoletja. Dejstvo je, da država ni bila nikoli dober gospodar.

F. F.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

POL KILOGRAMA ZLATA

Začetek nove velike nagradne igre za bralce in naročnike NOVE DOBE!

NOVA DOBA osvešča, obvešča in nagraduje!

Pogovor z igralko Mileno Zupančič, letošnjo Prešernovo nagrajenko

Prava vloga V mraku

Če je najvišje slovensko družbeno priznanje za dosežke na področju kulture po letu 1947, ko je bila Prešernova nagrada podeljena prvič, kdajkoli prišlo v prave roke, je letos zagotovo. Najbrž ni Slovenca, ki ne bi imel sreče vsaj enkrat v življenju uzreti na malem ekranu ali odrskih deskah krasne igralko, ženske in osebnosti Milene Zupančič. Malo, premalo je pol urice pogovora z Mileno in dovolj, da nje delček vzameš za popotnico.

Kako vrednotite priznanje, ki ste ga dobili pred kratkim – Prešernovo nagrado?

„Prav gotovo je to najvišje priznanje, ki ga lahko za umetniško delo dobiš pri nas. Splačalo se mi je truditi in resno jemati poklic, kar se je opazilo in temu primerno ovrednotilo.“

Tisti, ki vas poznamo, teh pa ni malo, nismo bili presenečeni nad tem, v čigave roke je odšla nagrada. Ste bili mogoče vi?

„Človek nikoli ne more pričakovati takšnih stvari. V življenju si mi je sicer nabralo kar dosti nagrad, ampak to so bile nagrade pridobljene v nekakšnem tekmovalnem duhu, se pravi na festivalih. Niso pa to bila tako imenovana družbena priznanja. Z izjemo nagrade iz Prešernovega sklada pred leti.“

Ne morem reči, da sem bila presenečena, ne bi pa bila razočarana, če nagrade ne bi dobila. Zdelo bi se mi ravno tako logično, da si jo iz takšnih ali drugačnih razlogov nekdo bolj zasluži kot jaz. Ko pa sem jo dobila, sem najprej pomislila, joj, ali sem res že tako stara. Včasih so se te nagrade nadaljevale malo pozno, prepozno. Veliko bolj prijetno je takšno nagrado dobiti, ko si še zelo sredi dela.“

V utemeljitvi nagrade, ki ste jo dobili v zenitu ustvarjalnosti, je bilo med drugim rečeno, da se z igro bojete za polnost življenja in smisel bivanja. Je to dvoje doseženo tudi v vašem zasebnem življenju?

„Je že vse dokončno doseženo ali ne, ne želim in ne bom rekla. Za nobeno stvar niti v poklicu niti v življenju ne moreš reči, da si dosegel končno točko. To pomeni smrt. Lahko pa rečem, da sem na tisti poti, ki sem si jo želela.“

Kako se počutite v „vlogi“ Milene Zupančič?

„Včasih težko. Moram jo prenašati tudi v vseh zoprnih in kriznih obdobjih. V veliki 'gužvi', ki je zelo pogosta, se včasih komaj srečava.“

Morate kdaj igrati tudi v zasebnem življenju?

„To seveda ni igranje v tem smislu, kot je poklicno. Nekaj tega igranja pa brez izjeme počnejo vsi.“

Širši krog ljudi vas pozna zaradi televizijskega medija kot filmsko igralko. Mnogim ste ostali v spominu kot Meta iz Cvetja v Jeseni. Vam je bila ta vloga pisana na kožo?

„Pravzaprav sploh ne. V tistem času, ko sem to vlogo dobila, bi lahko vsakdo rekel, da je zasedba popolnoma napačna. Do Cvetja sem imela nekaj popolnoma drugačnih vlog. Igrala sem bolj moderne punce, kot na primer Damo iz Maksima. Odločitev Matjaža Klopčiča, da se je na avdiciji odločil zame, je bila na nek način pogumno dejanje.“

Koliko ste bili stari kot Meta? Najbrž ste jo zaintrigirali tik po diplomih?

„O, že kar precej! Petindvajset ali šestindvajset let. Diplomirala sem pred mesecem in pol, diplomu pa sem 'dvignila' predvčerajšnjem.“

Vaš partner v omenjenem filmu Polde Bibič je bil v nekaj prizorih umetno postaran. Povsem drugačen, kot bo najbrž v prihodnosti ta veliki slovenski igralec. Kako gledate na človekovo usodo iztekanja?

„Na nek način je kruta. Ni pa krut spremenjen človekov izgled, niti gube, ki je vsaka posebej zaslužena. Težke so stvari, ki pridejo s staranjem. Ker si zrejši, izgubiš veliko iluzij in fantazij. Če ti nekaj teh ostane, je krasno. Zelo boleče je, da več, kot si nabereš let, več ljudi izgubiš. Novi niso zanje nikoli nadomestek. Zato ne bom rekla, da je starost nekaj lepega. Človek se vendarle mora truditi, da si jo naredi čim lepšo.“

V zadnjem času ste se posvetili predvsem gledališču

„Seveda. Pri nas se nič ne snema, jugoslovanskega prostora, kjer sem ogromno delala, pa ni več. Možnosti dela so se strahovito skrčile. Z veseljem bi rada posnela kakšen pravi film s pravo vlogo. Kot kaže, pa so pri nas te šanse strašno majhne.“

Slovenska politika torej kulturi ni naklonjena?

„Ne, ni. Mislim, da je bila mnogo bolj v nekem preteklem obdobju. To govorijo sami podatki o snemanjih in delu včasih. Imela sem to srečo, da sem bila v pravem obdobju 'prav stara'. Imela sem tistih deset, petnajst let, ko je bilo mogoče delati v vseh medijih. Da-

nes bodo nekatere mlade igralko preživele svoje obdobje brez filma. To je kruto.“

Bi bili pripravljeni sprejeti „vlogo“ ministrice za kulturo?

„Ne bi bila. Sploh pa ne razmišljam o nikakršni drugačni obveznosti kot o tej, kar sem – igralka. Lahko pa bi bila v marsičem, ne samo jaz, dober svetovalec kakšnemu ministru za kulturo, ki bi hotel prisluhniti.“

Mogoče vas mika izobraževati bodoče igralko?

„Na nek način me zanima. Zaenkrat samo v obliki seminarjev, nikakor pa kot odgovornost, ki se ji moraš posvetiti.“

Nekateri igralci vendar želijo v politiko. Žensk ni opaziti...

„Nekatere to veseli, mene pač ne. Nisem nagnjena k temu. Ni to vprašanje spola, temveč tega, da sta umetnost in politika dve povsem različni stvari. V umetnosti moraš biti strasten, saj brez strasti ne narediš ničesar. Strast v politiki pa je pogubna.“

Kakšen poklic bi si izbrali, če po naključju ne bi bili igralka?

„Nobenega. Počela bi pa vse druge stvari; preživela bi zagotovo. O nekem drugem poklicu resnično nisem nikoli razmišljala.“

Do kdaj mislite igrati, če je sploh smiselno vprašati, saj že vem odgovor?

„Dokler bo srce bilo in dokler mi bodo dane prilike. Ne bi pa več rada igrala tedaj, ko ne bom več sposobna delati dobro. Ko moje psihofizične sposobnosti ne bodo več temu primerne. Ne bi rada počasnega igralskega umiranja, raje bi odsekala.“

Čez slabo uro boste na odru. Imate kaj treme?

„Vsakič. To je skrb, kako bo šla predstava, kakšna bo publika, ali bo na isti valovni dolžini. Predstave so zelo različne, tudi po tem, kakšen 'spon' vzpostavim s publiko. Bojim se, če bom tekst povedala tako, kot je potrebno.“

Se pravi, da se kdaj tudi zmotite?

„Seveda, se zgodi. Čeprav tega publika običajno niti ne opazi, občutek ni prijeten. Igralec bi se pravzaprav ne smel nikoli zmotiti. Smo pač samo ljudje.“

Je ta nevarnost kaj večja, ko v Kralju Learu prvič igrate moško vlogo?

„Vlogo norca zelo rada igram, čeprav sem se z njo v začetku zelo namučila. To ni izrazito moška vloga, ker gre bolj za idejo, ne osebo. Skratka, zelo uživam.“

Franc Furland

Kje je slovenska kultura?

V mraku

Medtem ko Srbi in Črnogorci prisegajo na svojo vojaško preteklost (in sedanost), se Slovenci radi oprijemamo kulture kot tiste družbene nadgradnje, ki nas je obvarovala izumrtja in prikrmarila do politične samostojnosti. Bo kar držalo, da je kulturno ustvarjanje v preteklosti narodu „na sončni strani Alp“ znatno pripomoglo do lastne države. Zato je tem težje razumeti obnašanje novoustoličene slovenske politokracije, ki je, kot eno prvih dejanj, kulturo zavrгла kot odsluženo obleko. Čemu?

V prvi vrsti najbrž zato, ker politika in kultura nimata dejansko nič skupnega. Politika je konec koncev v domeni grdega, medtem ko kultura predstavlja samo lepo, najlepše. Če pa se združita na edini možni skupni valovni dolžini, ki jo lahko poimenujemo tudi strast, se njihova nasprotna pola slabo – dobro zaostri do skrajnosti. V Sloveniji se je to očitno zgodilo. Strast je okupirala politiko, slednja pa kulturo.

Ni sprejemljivo in praktično nemogoče izbrisati petdeset let kulturnega ustvarjanja v času, ki ga nekateri poimenujejo socialistični realizem. Kultura tega ne prenese, saj se lahko razvija samo kontinuirano in ne pozna belih lis. Za razliko pa je politika zmožna dovršenih, revolucionarnih dejanj in zasukov za stoosemdeset stopinj. Slovenski politiki, bolje rečeno politikom, je trenutno zelo važno dajati v nič vse, kar je v času rdeče zvezde nastalo kulturnega. Roko na srce, tega je bilo precej. V svinčenem času je bilo v Sloveniji posneto ogromno kvalitetnih filmov, napisanih knjig in na oder postavljenih dram. Bilo je to obdobje velikih umetnikov, ki ga najbrž ne bo več tako kmalu ali nikoli. Zakaj?

Če zaradi drugega ne zaradi tega, ker se na Slovenskem enostavno ne splača biti umetnik. To so spoznali tudi mnogi novopečeni politiki, ki so peresa in odrske deske raje zamenjali za klopi v parlamentu. Absurdno je, da doslej za svojo mater kulturo niso storili na novem delovnem mestu še prav ničesar. Slovenski kulturniki so z odhodom iz SFRJ izgubili tudi dokaj hvaležno, vendar nezahtevno „tržišče“. Na zahodu nimajo, razen častnih izjem, kaj iskati. Čeprav je situacija mračna, navidez brezizhodna, vendarle ni tako.

Na srečo je kultura z vsemi svojimi „vejami“ izredno „vzdržljiva“. Dejstvo je namreč, da so velikani umetnosti v svetovnem merilu ustvarjali največja dela takrat, ko so bili najbolj siromašni. Niso bili redki primeri, da sta jim slava in polna mošnja zlatnikov vzela ves polet. Zato bodimo optimisti in pričakujemo od naše kulture, ki jo je slovenska država osiromašila do skrajnosti, še veliko lepega.

Franc Furland

COLOR
Studio
FONDA

Studio za propagandno fotografijo in film, d.o.o.

Roman Fonda • 63000 Celje; Trg svobode 10; ☎ 063/28-713

Božo Berk
FOTO ATELJE

63000 Celje, Na Okopih 2c, ☎ 063/25-889

POPRAVILO IN IZDELAVA VSEH
VRST USNJNIH IZDELKOV

EVA CESTNIK

Zidanškova 2
tel. 063/27 884
63000 CELJE

V poldrugem letu je izgubila moža, dva brata in zdaj sina z vso družino

Bog, zakaj tepeš Marijo

„Od rane mladosti sem si želela samo to, da mojim otrokom ne bi bilo treba okusiti siromaštva, kot ga je bilo meni. Z mojem sva garala, da bi bilo otrokoma lažje. Potem, ko smo imeli vse, je umrl mož, v kratkem sem izgubila moža in dva brata in zdaj še sina z vso družino...“

Preklete zapornice

V kuhinji devetinšestdesetletne upokoženke Marije Glažar na Hajdini pri Ptujju je na polici ključ vežnih vrat in slike sina Zvonka z njegovo družino. Ključ je iz vrat sinove hiše v Novi vasi. Hiše, ki so jo družno gradili, se veselili, da bi mlada imela svoj dom. On strojni tehnik, ona, Nada, pravica. Najprej sodnica, nato pravica bolnišnice na Ptujju. Zvonko in Nada sta bila enako stara, devetintrideset. Njun starejši Niko štirinajst in Matjaž dvanajst. Oba šolarja. Zvonko, ki je svoje znanje vnovčil v Padovi in se vsak konec tedna vračal domov, je otrokoma obljubil, da bodo šolske počitnice preživel na smučeh. V Kitzbuhlu s prijatelji. Takoj

po smučarji pa bi Zvonko moral v Rusijo, zato je s smučarje z družino krenil najprej v Padovo in zatem v soboto domov.

Usodno soboto, kot že vse doslej, se dve minuti pred sedmo zvečer na železniški postaji v Račah križata tovorni in potniški vlak. Iz celjske smeri tovorni, iz Maribora pa potniški. Tako tudi v soboto, 6. februarja. Zvone je pripeljal svoj lanco, v kateri so bili še žena in oba otroka pred železniški prehod v trenutku, ko je po progi vozil mimo tovorni vlak.

Nihče ne ve, zakaj je Zvonko obvozil kolono pred spuščeno zapornico stoječih vozil, dejstvo pa je, da je počakal, da je tovorni vlak odropotal mimo in takoj zatem obvozil spuščeno zapornico. Za-

radi tovornega vlaka ni videl, da se po drugem tiru iz nasprotne strani približuje potniški vlak...

Tragedija je zavila v žalost pol Ptujja

V državi ga ni železniškega prehoda, ki bi imel na vesti toliko mrtvih, kot je ta v Račah. Po mnogih letih opozarjanj, prošenj in groženj, je železnica zbrala toliko denarja, da so postavili utripajoče luči in polovične zapornice. Toda ljudje so in še kar umirajo. Železnica si pere roke in vest, češ, da je prehod označen po vseh mednarodnih predpisih, z opozorilno lučjo in z zapornico, toda ljudje tam umirajo naprej.

Zdaj cela družina Zvonka Glažarja. Vest o strahotni nesreči mlade družine je prišla na Ptuj in v Novo vas ter na Hajdino do nesrečne matere prej kot so izpod lokomotive uspeli spraviti razbitine. Zvonko in Nada sta bila zelo priljubljena, z dosti prijateljev. Ljudje najprej niso mogli doumeti, kako

se je nesreča sploh lahko pripetila, saj je Zvonko veljal za treznega, predvsem pa izkušenega voznika. Ne gre pozabiti, da se je leto in dan vsak teden iz Italije vračal na Ptuj, da je skoraj četrt življenja prebil za krmilom in kaj takega.

Smrt je nepojmljiva in življenje nepredvidljivo, v usodni sekundi je kosila tam, kjer ne bi nihče pričakoval. Žalost ostaja onim, ki ostajajo, največja pa Glažarjevi Mariji, ki še danes ne more razumeti usode. Kako pa bi jo naj, ko je ona, ki je celo življenje trdo garala in pošteno živela, prav ona v poldrugem letu izgubila moža, dva brata in njeno diko, sina z vso družino.

V kuhinji, v kotu na polici je, kot nekoč razpelo, ključ od nove hiše v Novi vasi in poleg slike s sinom, snaho in njenima vnučkoma. In neizmerna žalost.

- ja

Slike: LucaS

Nova dolomitska pogodba

Ivo Žajdela

Takoj po poletnih počitnicah 1992 so se začele predvolilne priprave. Iz vrst narodnih demokratov (NDS) je prišla zahteva, da se en televizijski program prepusti levici, drugi pa dodeli desnici. Vendar je zahteva propadla že takoj na začetku. Najprej je bil kriv za to sam predlagatelj, ker ni bil toliko dober, da bi operativno in vsebinsko razdelal svojo zahtevo, glavni krivec pa je bila najmočnejša stranka desnice (kot najmočnejša tudi najodgovornejša!), SKD, saj pobude ni hotela podpreti. Eden od ideologov SKD Viktor Blažič (kot predstavnik SKD je v Svetu RTV) je takrat javno izjavil, da bi delitev televizije na levico in desnico „še bolj sprla Slovence“. Lojze Peterle pa se je v začetku septembra pogodil z vodstvom televizije, da bo ta o stranki pred volitvami poročala pošteno. Peterle je s tem (še enkrat) šel v kompromis najslabše vrste. Namreč: televizija je v predvolilnem času vsa poročila o strankini dejavnosti prenesla v tretji dnevnik, ki je bil takrat v najbolj poznih nočnih urah, osrednji TV dnevnik pa je bil povsem brez notranje politike. Tako je desnica izgubila veliko priložnost, da bi dobila v roke daleč najmočnejši medij. Najpomembnejše pa je seveda to, da bi desnica takrat drugi TV kanal dobila, če bi se zanj zavzela resno in združeno.

Kaj je z (ne)združenostjo oziroma razdrobljenostjo desnice? Levica ima veliko sposobnosti, da vedno „skupaj potegne“, ko brani svoje interese. Ljudje, ki vodijo desnico, pa teh sposobnosti (odgovornosti) nimajo. Eno so drobna razhajanja in osebne zamere, nekaj drugega pa je, če so prvaki desnice te medsebojne drobne zamere prenašali v situacije, ko bi morali združiti moči. Razdrobljenost se je vedno pokazala kot poraz. Res pa je, da ima le-

vica večje politične izkušnje, in kar je najpomembnejše, za sabo ima močno materialno (finančno) zaledje. Prav zadnje volitve so pokazale, da ima levica veliko denarja. Kampanji LDS in DS sta bili izredno razkošni in dragi. Kaj dosti niso zapostavljali niti prenovitelji niti njihov predsedniški kandidat Milan Kučan. Denarja za predvolilno kampanjo so imeli več kot dovolj (če bi se reklamirali bolj, bi že pretiravali). Praktično so lahko z njim počeli, kar so hoteli, saj ni bilo nobenega nadzora oziroma nobene možnosti, da bi se nadziralo, odkod in koliko je tega denarja. Prav tako (razdrobljena) desnica ni kontrolirala volitev, tako da so levičarji, ki so volitve organizacijsko volili, lahko počeli, kar so hoteli. Na eni strani so izločili veliko glasovnic, ki naj bi bile „neveljavne“, nihče pa ni preverjal, kaj je bilo z njimi narobe. Pri predsedniških glasovnicah pa naj bi šlo celo za hujše manipulacije...

Leta 1992 so mediji z raznimi aferami začeli ustvarjati mit o Slovenski nacionalni stranki (SNS), predvsem pa o voditelju te stranke Zmagu Jelinčiču. Konec avgusta so ga aretirali, kot vzrok pa pokazali množino brezvrednega orožja, ki naj bi ga našli pri njem, nakar so ga čez en dan izpustili na prostost. Aretirali so ga prav na dan kongresa SNS, tako da je bil medijski učinek še večji. Jelinčič se je z nekaj frazami o južnjakih v Sloveniji, ki da nam odjedajo delovna mesta in kruh, prikupil mnogo Slovencev. To sploh ni bilo težko, saj je brezposelnost velika (on bi jo „rešil“ tako, da bi pregnal 160.000 južnjakov, ki so dobili slovensko državljanstvo, s čimer bi 100.000 brezposelnih Slovencev dobilo službo), povsod po Evropi pa razsaja (povsem opravičena) ksenofobija pred tujci. Jelinčičeva stranka je na volitvah dobila 9,88 odstotkov glasov in s tem od 90 kar 12 poslanskih mest. Glasove je odvzela predvsem (Pirnatovi) NDS in (Grosovi) LS, ki

sta tako izpadli iz parlamenta, s čimer je desnica (nekdanji Demos) postala še bolj oslabljena.

Da je Jelinčič (še en) podtaknjenec levice, smo nekateri vedeli že nekaj časa. Širša javnost pa se je lahko v to prepričala takoj, ko je začel delovati novi parlament. Takoj je jasno razglasil, da bo sta on in njegova stranka podprla Drnovška. Ker vsaj dva „od njegovih“ to ni sta naredila, je enega izobčil, proti drugim pa je z grožnjami vzpostavil trdo disciplino. To, da si je uzurpiral vso oblast v stranki, je že kar nekaj „samoumevnega“. 22. januarja je v parlamentu zelo bučno nastopil proti temu, da bi bil Janez Janša še naprej obrambni minister, pri čemer se je spaktiral z Ribičičem. Na srečo so takoj reagirali nekateri v njegovi stranki in opozorili, da je Jelinčič vrinjenec bivše službe državne varnosti, ki je hotela z njim kompromitirati in razbijati desnico.

Konec septembra in v oktobru (v predvolilnem času) so se tri desne stranke (LS, NDS, SLS) zelo trudile, da bi z najmočnejšo stranko desnice (SKD) sklenile koalicijo (neke vrste obnovljeni Demos), vendar se je SKD temu na vse mogoče načine izmikala. Že nekaj mesecev prej, posebej pa še v času predvolilne kampanje, so se omenjene tri stranke (še posebej Grosova Liberalna stranka) zelo izpostavljale v razkrinkavanju komunizma, medtem ko se je SKD ves čas temu zelo skrbno izmikala. Sam sem takrat menil, da, milo rečeno, ni pošteno, da nekateri hodijo ves čas po kostanj v žerjavico (ker resnica boli, takšna stranka oziroma oseba na volitvah ne dobi podpore), drugi, ki pa niso niti s prstom mignili, pa bodo na volitvah želi sadove pravih. SKD si je s to „držo“ pridobila veliko naklonjenost levih medijev. Pri edinem desnem - Slovincu - pa je že avgusta - za vsak primer - obglavila do takrat najbolj sposobno vodstvo. Na nji-

hovo mesto je namestila tri urednike (od tega sta se nova glavni in odgovorni urednik prej ves čas ukvarjala s kulturo!), ki so v naslednjih mesecih odigrali marionetno vlogo. Slovenec je bil s tem obglavljen in nikomur se ni dopustilo, da bi pisal kvalitetno, čeprav je bilo za to ves čas na razpolago dovolj sposobnih ljudi. Danes je Slovenec v vsesplošni finančni in kadrovske krizi (eno samo životvarjenje), nad vodo pa se drži zgolj z darovi entuziastov. O vsebini časopisa ne bom zgubil besed! Za to je krivo vodstvo (tudi direktor časopisa Pavle Bratina izhaja iz kockekovskega združenja Revija 2000) in Upravni odbor, ki se je vseskozi izmikal in onemogočal prave ljudi, ki bi bili sposobni iz Slovenca narediti upoštevane vredne časopis. Namesto tega se je v hišo neprestano vlačilo ljudi sumljive kvalitete (pri mnogih je to praksa takoj potrdila).

Skratka: DESNEGA ČASOPISA NE MORE VODITI LEVICA!

V takšnem ozračju je trem strankam nekako le uspelo pridobiti SKD, saj se je ta zbal kritične javnosti (imenovale so se koordinacija političnih strank demokratske opozicije), da so 9. oktobra podpisali „dogovor o predvolilnem in povolilnem sodelovanju“ in se 3. novembra uspelo dogovoriti vsaj za skupno kandidatno listo za volitve lokalnih predstavnikov v državi svet (drugi zbor parlamenta).

Vendar je SDK „sodelovala“ s figo v žepu (sporazum je bil mrtva črka na papirju), saj je poleg dogovorjenih kandidatov šla ponekod postavljati svoje, zaradi česar je prišlo pred volitvami med desnico do precejšnje ohladitve.

(Se nadaljuje)

Dosje Slovenec

Priznali zločin - in takoj zagrešili še hujšega

V letošnji 5. številki Nove dobi smo opisali anatomijo zločina, storjenega v časopisu Slovenec, nad nemočno nosečnico JASNO MARTINJAK-JURJAVČIČ, ki so jo vodilni s suspenzom v petem mesecu nosečnosti vrgli na cesto. Zapisali smo tudi domnevo, da je bila odstranitev nesrečnice izvedena na podlagi lažne ovadbe urednika centralne redakcije DANILA HINIČA, češ, da je Jasna nepooblaščenno odnesla iz prostorov Slovenca material večje vrednosti, ki ji je bil poverjen v hrambo pri njenem rednem delu. Trdili smo, da je šlo v našem primeru za šikanozem in lažen konstrukt, kar se je pokazalo kot povsem točno.

Izsiljevanje

Veliko vprašanje je, kako bi se stvari razvijale, če zgodba ne bi dvignila prahu v časopisih. Seveda Jasna ni dobila nikakršnega pisnega povabila, naj se zgleda pri svojem dotedanjem delodajalcu, pač pa je morala sama klicati, da poizve o razvoju zanjo usodnih dogodkov. Ko se je oglašila na Slovenscu, je direktor Obreza niti pogledati ni hotel. Stvar so prepustili honorarnemu pravniku, nekemu gospodu Ruperčiču, ki ji je v podpis podtaknil sporazumno razveljavitev delovnega razmerja po izteku porodniškega dopusta. Če bi jo podpisala, bi oni razveljavili tudi suspenz. Ni imela druge izbire, kot da je podpisala svojo odpoved. To je bilo 10. februarja. Šele potem so ji izročili odločbo, da umikajo suspenz, ker zanj „... niso bili izpolnjeni vsi pogoji“. Zanimivo, odločba o umiku suspenza je bila sprejeta že 19. januarja, Jasna pa je svojo „sporazumno“ odpoved podpisala šele 10. februarja.

Postavlja se zanimivo vprašanje, kje

in zakaj je odločba o ukinitvi suspenza obležala celih triindvajset dni. Upamo si postaviti sledečo hipotezo: Pri Slovencu so zelo dobro vedeli, da je ovadba lažna. Prav tako jim je bilo kristalno jasno, da suspenz ne bi zdržal pred nobenim sodiščem, vendar so se hoteli Jasne Martinjak na vsak način odkrižati. Zakaj, smo že zapisali, so pa še drugi razlogi, ki jih raziskujemo. (Po njenih besedah tudi zato, ker je bila nekemu všeč, vendar se ni pustila otipavati.) In tako so tuhtali skoraj slab mesec, kako rešiti svojo „čast“, obenem pa Martinjakovo za vselej postaviti na cesto. V takih primerih se zgodi dvoje: ali zločinec svoje dejanje prizna, se pokasa in se žrtvi opraviči, ali pa skuša z drugim zločinom nekako zabrisati prvega. Pri Slovencu so ubrali zadnjo pot.

Pod pretvezo, da suspenza ne bodo ukinili, so pravnih zvijač nevede delavko primorali v podpis njene lastne odpovedi. Zločin je tolikanj večji, ker je imel pravnik Ruperčič takrat v pre-

dalju že podpisano odločbo o ukinitvi suspenza, le da Jasna tega ni vedela. Bo takšna izsiljena odpoved zdržala? Težko verjetno. Prva napaka je v tem, da oba dokumenta (ukinitve suspenza in „sporazumna“ odpoved delovnega razmerja) nista v časovnem skladu, po drugi strani pa je kaj malo verjetno, da bi ženska v osmem mesecu nosečnosti brez sredstev za preživljanje in brez jasne prihodnosti ter po ukinitvi suspenza podpisala lastno odpoved delovnega razmerja.

Tako so nesrečno nosečnico speljali na tanek led, v njeno lastno škodo. Pravni jezik takšno dejanje imenuje prisiljenje, tudi izsiljevanje, kar je hudo kaznivo dejanje. Po vsej verjetnosti jih bo oškodovanka tožila za prestopo telesno in duševno trpljenje, k javnemu tožilcu pa bo nemara romala ovadba zaradi izsiljenega podpisa odpovedi delovnega razmerja.

Krščanski etos padel na izpitu

Če pustimo ob strani pravniške vijuge in zadevo pogledamo po moralni plati, je smetana na mlakuži te ogabne zgodbe tolikanj bolj smrdeča. Nihče se Jasni ni opravičil. Do danes ji niso povrnili izgube osebnega dohodka, ki ga je utrpela v času nameščenega suspenza, nihče je ni poklical, nihče zanjo našel dobre besede, še najmanj ti, ki si je izmislil lažno ovadbo. To-

likanj opevani krščanski etos je pristal v blatu. „Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe“, je del krščanske morale, kateri so se bojda zapisali pri Slovencu, a obnašali so se kot pogani, tudi ljudje z zvenečimi titulami magistrov teologije! Ob tem se nehote zastavlja vprašanje moralne in človeške podoobe tvorca lažne ovadbe, ki je imela za posledico trpljenje, zdravstvene težave nosečnice in možne posledice na otroku, skupaj z izsiljeno odpovedjo delovnega razmerja.

Ta tvorec je urednik centralnega uredništva dnevnika Slovenec in doslej še ni občutil posledic svojega zavrženega dejanja. Je za ugled časopisa, ki se ima za resnega, res zdravo, da se na čelu centralne redakcije nahaja človek, ki je zagrešil pobalinstvo, pa ne prvič, zaradi katerega je časopis moralno in materialno dosti izgubil?

Zase vem, da bom s studom in konicami prstov prijemal strani Slovenca (če sploh še kdaj), dokler bom vedel, da osrednje strani ureja nekdo brez vesti in človečnosti, ki je po isterioznem naključju zašel med novinarske vrste. Postavlja se tudi vprašanje kredibilnosti upravnega odbora Slovenca z uglednim dr. Duhovnikom na čelu, ki ima izključno kompetenco odločati o kadrovskih zadevah in ne nazadnje o dostojnosti in ugledu časopisa! Sic!

Tadej Bratok

Polemika

Shizofreni šarm Bratokovega zločinitvorja

Časopis Slovenec se doslej načelno ni oglašal na ceneno vsepobezno obtoževanje bivšega uslužbenca Tadeja Bratoka. O vsebinskih postavkah teksta Zločin v „Slovenec“, ki je bil objavljen v Novi dobi, tudi ne namerava razpravljati, zlasti ker Bratokov rumeni slog ni področje, na katerem bi se bilo vredno pogovarjati. Zato pa želi nekaj povedati o avtorju „zločinskoslouenskega“ prispevka, ki so za realen prikaz zgodbe, ki jo opisuje, bistvenega pomena.

Tadej Bratok se je pri Slovencu zaposlil 1. junija 1991 in v njem delal do 1. oktobra 1992, ko je dal odpoved, v kar ga ni nihče prisilil. V času svojega sedemnajst mesečnega delovnega razmerja je bil sedem mesecev in pol na dopustu, ker naj bi imel težave z očesno bazo, zaradi česar je trdil, da ne sme opravljati svojega posla (fotografiranje). Mnogi kolegi so ga v tem času videvali, kako je fotografiral v privatne namene, tudi sam se je v tem času hvalil, da že dela za „neko avstrijsko revijo“, katere urednik da bo postal. Vodstvo hiše se mu je zamerkilo, ko ga je opozorilo, da hladilnik, ki ga je dobil v pisarno za shranjevanje fotografskih filmov, ni namenjen shranjevanju alkoholičnih pijač, zlasti pa, da službeni filmi niso za privatno uporabo.

Ko je Bratok že delal za drugo revijo, so se v njej začele pojavljati fotografije iz arhiva Slovenca, v katerem je delala Jasna Martinjak. Te fotografije so bile in so še vedno last Slovenca, Bratok pa ni nikoli ura-

dno zaprosil vodstva Slovenca za kakršno koli dovoljenje za objavo teh fotografij, še manj pa, če sme fotografije, ki jih je posnel, ko je bil še v delovnem razmerju, odnesti iz arhiva. Da samovoljno jemanje fotografij iz arhiva ni legalno, se je očitno zavedal tudi sam, zato je naprosil Jasno Martinjak, naj to stori namesto njega. Tudi ta ni vprašala vodstva, če sme to storiti, pač pa je samovoljno preprosto odnesla večjo količino fotografij. Zapletlo se je, ko jo je zalotil eden od urednikov Slovenca, videl pa jo je tudi vratar, ki ji je, nevedoč za kaj gre, izročil ključke fotodokumentacije. Martinjakova je to počela v času, ko je bila na daljšem bolniškem staležu, na vogalu hiše pa jo je čakal Bratok, ki je fotografije prevzel in jih odnesel neznano kam.

To so bistveni podatki, ki jih je Bratok v svojem prispevku zmolčal. Vsakemu je jasno, da je suspenz, ki ga je dobila Martinjakova, edina možna in logična poteza, ki bi jo naredila vsaka hiša, ki kaj da nase. Če Bratok meni, da mu je Slovenec storil kako krivico, potem naj te stvari urejuje na sodišču, če pa že s svojimi tegobami mori slovensko javnost, potem naj pove vso in ne le prikriveno resnico. Vsekakor je Bratok izrekel nekaj neutemeljenih žaljk na račun časopisa Slovenec, ki jih bo moral utemeljiti na sodišču.

DIPL. IUR. JANEZ OBREZA Direktor družbe Slovenec

Uvodnik

v štev. Nove dobe z dne 3. februarja

Pisec uvodnika Franc Furland pod nadnaslovom „Zakaj je zunanji minister Lojze Peterle najprej poromal v Vatikan?“ in z glavnim naslovom „Odličnike odlikovati“ med drugim zavaja javnost s trditvijo, češ „hitro smo pozabili nemškega Genscherja in avstrijskega Mocka“, ko postavlja pod dvom utemeljenost podelitve najvišjega odlikovanja Republike Slovenije (zlasti častni znak svobode) državnemu tajniku Svetega sedeža kardinalu Angelu Sodanu.

Če pustimo ob strani zelo zajedljivi način vsega pisanja, pa ne smemo mimo (namerne?) dezinformacije, saj bi iz besedila bralec lahko

sklepal, da je zunanji minister Peterle kar na svojo pest dosegel odlikovanje prav za visokega dostojanstvenika v Vatikanu, prezrl pa zaslužna zunanja ministra Moka in Genscherja. Pisu komentirja je gotovo znano, da je gospod Peterle prevzel zunanje ministrstvo šele 25. januarja, pa torej niti ni mogel sodelovati pri „sila subjektivnih odločitvah ljudi v zunanem ministrstvu“, kot bi sklepal bralec iz navedenga besedila.

Sploh pa je bilo slovenski javnosti že nekajkrat sporočeno, da je Predsedstvo Republike Slovenije 24. junija lani sklenilo podeliti enaka odlikovanja tudi zu-

nanjim ministrom Avstrije (dr. Aloisu Mocku), Italije (Gianniju de Michelisu), ZR Nemčije (Hansu Dietrichu Genscherju) in Madžarske (Gezi Jeszensz-kemu).

„Jeza“ Vašega avtorja je torej brezpredmetna, s tem pa izgubi svoj smisel tudi preostali del njegovih ugi-banj. Pričakujemo, da bo Vaš tednik v prihodnje z večjo tankočutnostjo obravnaval zadeve, ki lahko škodujejo ugledu in interesu Republike Slovenije.

Republika Slovenija Ministrstvo za zunanje zadeve Služba za stike z javnostjo

Čistke med invalidi - ali so bili v prejšnjih komisijah šarlatani ali goljufi?

Coprniije z zdravjem

Pri Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja so odkrili „notranje rezerve“. S prekategorizacijami invalidov komisija po tekočem traku proizvaja za delo sposobne ljudi. Ker ni dela niti za zdrave, ostajajo invalidi brez sleherne možnosti za preživetje.

Ob siromaka si vsak čevlji briše

V dveh letih svobode smo, kot kaže, porušili tudi tisto najlepše, s čimer smo se ločevali od vsega sveta okoli nas, odnos do sočloveka. Z neverjetno eruptivnostjo so planili na površje grabežljivost, cinizem in popolna odpuščanje do sočloveka.

V sedanjih stopnjah družbene in politične preobrazbe je, to ni potrebno posebej dokazovati, nemarni, da ne uporabimo težjega izraza, odnos mrčenosti in neprikrite mrznosti politikov zajel tudi druge plasti. V pravem tekmovalnem zagonu rušenja vsega, kar je bilo včeraj vredno, je seveda najprej na vrsti - človek. Mali človek, delavec, invalid, siromak, vsak, ki po svoji volji ali spletu okoliščin pristane na obrobju. Mali človek, ki je sicer osnovna celica družbe, prvi na svojem hrbtu občuti okus in težo nove palice.

Ta nova palica sploh ni nova. Nad mladimi in navadnim delavstvom že desetletje visi strašilo brezposelnosti, nad invalidi izguba delovnega mesta, nad socialnimi podpiranci izguba podpore. Nihče ne trdi, da se v preteklih letih z različnimi kampanjami ni na hrbet države spravilo tudi nekaj deset tisoč za delo sposobnih, vendar je res, da so se ob vsakem čiščenju tovrstnih

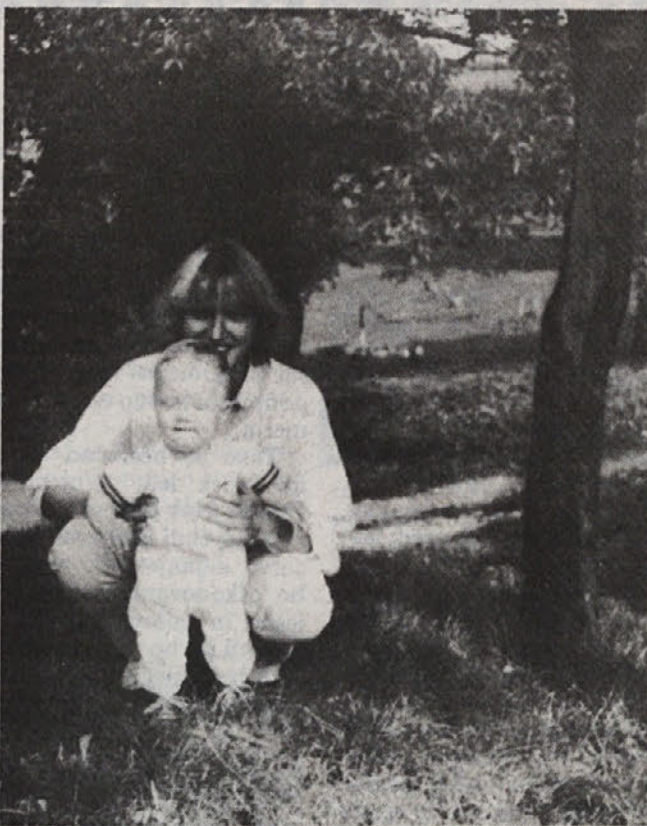
bremen vedno znova lotevali najbolj ogroženih plasti družbe. Vedno znova so čistili vrste delavcev, invalidov, socialnih podpirancev, naprej pa niso upali, mogli ali hoteli.

Tudi zdajšnji napori pri razbremenjevanju države slojijo na istem skupnem imenovalcu. Medtem ko država ničesar ne ukrene zoper črnohorzije vseh vrst, barv in narodnosti, ne preganja na desetisoče obrtnikov, ki nikoli niso prijavili obrti ali davkarji odmerili eno samo paro, zateguje pas onim, ki jim je že doslej odmerjala drobtine, ker jih ima pač v evidenci.

To so invalidi in socialni podpiranci. V ti dve kategoriji si obriše čevlji sleherni vladar, vsaka oblast, vsak uradnik in vsaka komisija. Obup ljudi, ki zmorejo hrabrost, voljo in moč, da se soočijo z najrazličnejšimi komisijami, je neizmeren. V vsesplošnem strahu in nemoči pa žal tudi širši javnosti neznan, nepoznan in najpogostejši tuj.

Sposoben, sposobna, sposoben...

Najrazličnejše komisije, obori in vse, kar sodi k temu, po naročilu politike in v strahu pred njo sleherni pritožbo ali tožbo obravnavajo s predpostavko, da je prošnik, pritožitelj ali tožitelj kriv, lenuh, baraba,

Helena Križnik s sinom v Valdoltri.

koristolovec. Primer 32-letne Helene Križnik z Dobja pri Prevorju ni izjema, ki potrjuje pravilo, temveč je ženska samo ena izmed nesrečnic, ki je živela v lažnem upanju, da je ta država mati in ne mačeha.

Helena Križnik se je rodila na siromašni kozjanski kmetiji s prirojeno telesno okvaro. Najranjšo mladost, ki so jo drugi njeni vrstniki preživeli med igro, je ona preležala v Valdoltri na zdravljenju. Z najrazličnejšimi kirurškimi po-

segi je zdravnikom mlademu dekletu uspelo vrniti upanje in voljo do normalnega življenja s tem, da bi si lahko samostojno z lastnim delom zaslužila za preživetje.

Pravijo, da kogar bogovi ljubijo, ga tepejo. Komaj je Lenika, kot jo doma kličejo, začela okušati mladost, spet nesreča. Zdaj prometna. Lenika jo je odnesla z nekaj prelomi kosti in drugimi poškodbami, vendar je toliko okrevala, da je lahko našla delo. Delovno

mesto v pisarni, toda ne za dolgo, ker so se začele pojavljati težave z zdravjem. Na zunaj zdrava in lepa, znotraj pa skrite težave, ki ji niso pustile, da bi eno delo opravljala v istem položaju dalj časa, ni mogla dvigovati niti bremen, ki jih zmore odraščajoči otrok, skratka, bila je invalid.

Po obiskih najrazličnejših specialistov, komisij in podkomisij so se strokovnjaki končno zedinili, da je Helena Križnik sposobna le za lažja in takšna dela, kjer ... in jo prekategorizirali v invalida. Medtem se je Lenika poročila, postala mati in ob prvem iskanju notranjih rezerv in viškov delovne sile izgubila delo. Šentjurska občina, ki ima poleg stotnih brezposelnih še najmanj dvakrat toliko siromakov, kot je Lenika, ji je, Leniki, odmerila socialno pomoč v višini nekaj tisočakov.

In zdaj napaka. Helena Križnik se je verujoč v pošteno in dobro mater državo pritožila, ker s takšno podporo ni mogla ne živeti in ne umreti. Država je primer v vzela v roke, poklicali so jo v Ljubljano, zaslili in poslali - domov.

„Čez čas sem dobila poročeno pismo in sporočilo, da me je komisija premestila iz višje v najnižjo kategorijo. Bila sem tako osupla, da sploh nisem mogla priti k sebi. Komisiji sem predložila vso tisto debelo dokumentacijo, zaslili so me, neka gospa me je potem še povabila na poseben pregled, v drugem prostoru me je stehala, izmerila višino in nekaj otipavala,

potem dobim tole ... Ta vse-mogočna komisija je ugotovila, da sem skorajda sposobna za vsa dela, s tem sem izgubila še pravico do socialne podpore, dela pa itak ni niti za zdrave, kaj šele za invalida moje vrste. Tako sem z otrokom in možem pristala le na njegovi, zanjčeni plači. Človek enostavno ne more verjeti, da je kaj takega mogoče. Toda to je kruta resnica, ki mi jo je takoj potrdila uradnica na občini: MENI PODPORA NE PRIPADA ...“

Od vrat do vrat, od Poncija do Pilata

Po črki zakona je vse jasno: ker Lenika doslej ni bila zaposlena vsaj tri leta, kot to predvideva zakon, nima pravice do invalidske pokojnine in ker je Lenika z odločbo Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja št. 1003.591 z dne 8. 5. 1992 prekategorizirana v človeka, ki lahko opravlja lažja dela, nima pravice do socialne podpore.

Krasno. Ko je nekdo nekoč rekel, da revolucija žre lastne otroke, ni poznal naših razmer. Pri nas so žrtve praviloma ne po svoji krivdi krivi in zaznamovani ter potisnjeni na pot brez konca in kraja, na pritoževanje do poslednjega diha. Če sploh zberejo pogum in imajo v svojem pomankanju denar za to. Kot je moč videti, se jih nekaj sto in tisoč odloči za to pot, ostali pa so prepuščeni neznanemu koncu. Tudi Lenika s Kozjanskega.

Jani Sovà

Napoleon osvaja Slovenijo

Vitez za diplomate

Spet se bomo morali navaditi na dejstvo, da nismo vsi ljudje enako vredni. Človeška veljava navsezadnje prihaja do izraza tudi v tem, s kom in kje se družiš. Prosto po Prešernu prirejeni rek „Povej mi, v kateri oštariji piješ, pa ti povem, kdo si“, je kot nalašč ob uvajanju zahodnih meril podjetja Napoleon Internacional v poznani restavraciji Vitez v Ljubljani. Tja odslej ne bodo imeli vstopa tisti, ki niso iz tujega ali domačega diplomatskega zbora, iz podjetniške smetane ali vsaj iz bogate družine. Saj, „navadni“ Slovenci si tako ne bodo mogli privoščiti klubske kartice in visokih cen.

Napoleon Internacional, gostinsko podjetje z najvišjim renomejem v Sloveniji, se je odločil delovati na ciljno skupino gostov, česar rezultat je postopno preoblikovanje uglednega Viteza na levi bregu Ljubljane v restavracijo zaprtega tipa. Že zdaj je to ena prvih oštarij v Sloveniji, ki gosti zahtevne goste. S prihodom številnih diplomatov v novo priznana Slovenijo, ki zahtevajo visokokvalitetno postrežbo in ne želijo pri soslednih mizah v restavraciji videti ljudi izpod njihovega ranga, pa se je ponudila lepa možnost za poten-

ciranje servilnosti in za - zaslužek.

Da ne bo mogla črna ovca med bele, so se odločili za uvedbo posebnih klubskih kartic. Lično oblikovani plastificirani kartončki, ki bodo odpirali vrata Viteza tistemu, ki ga bo imel in vsem, ki jih bo pripeljal s sabo, so dveh vrst. Prve „vstopnice za intimo“ bodo izdajali na osnovi garancije koristnika v višini tri tisoč mark, omogočale pa bodo tudi deset odstotni popust pri vseh storitvah. Članske kartice z letno ceno dvajset tisoč tolarjev, pa bodo zmanjšale samo račun pri šanku in

vrtnu za petnajst odstotkov. Oboje pa bodo svojim gostom omogočale dovoz in odvoz s prizorišča visokega gostinstva. Za tiste, ki nočejo tvegati odvzema voznškega dovoljenja, radi pa popijejo kozarček ali več dobrega vina, odlična rešitev.

Da bo v Vitezu res enkratno, zaenkrat garantira eden najboljših kuharjev v Sloveniji Strgar (ne župan, da ne bo pomote). Pravkar so zaposlili tudi strokovnjaka za morská jedila iz Štokholma. Seveda, bodo na mizi tudi domači žganci. In še posebni programi ne bodo izostali.

Ne vemo pa, kaj sta v Vitezu prejšnji tork južnala slovenski zunanji minister in španski ambasador, da prvemu ni preveč teknilo. Španec bi najbrž raje jedel na železniški postaji, samo da mu ne bi bilo treba gledati Peterleta. Vročekrvi prebivalci Pirenejskega polotoka imajo od zaraščenih politikov pač rajši lepe sinjorite. V Vitezu je eno takšnih opaziti za šankom.

F. F.

PETROL
z vami na poti

Škandal SKB banke: Je prodajal Ingrad svoje počitniške domove napol zastonj?

Sosedu podrl hišo

Celjski Ingrad je maja lani zaradi vse večjih finančnih težav prodal vse svoje počitniške kapacitete in celo precejšen del svojih poslovnih prostorov. Nič nenavadnega, podobno delajo tudi marsikje drugje, kjer so se znašli v hudih finančnih težavah. Vendar je bil nenavaden vsaj način prodaje, saj prodaja teh kapacitet ni potekala z javnim razpisom oziroma licitacijo, pač pa zgolj z dogovori takratnega Ingradovega direktorja Goloba s SKB banko.

„Prodaja Ingradovih počitniških domov v Portorožu in Piranu, petih stanovanjskih enot na Rogli ter dveh v Kranjski Gori, je potekala protizakonito. Brez vsake licitacije ali javnega razpisa. Kljub temu, da se je za nakup počitniških domov zanimala med drugimi tudi Ljubljanska banka, je bilo vse prodano SKB banki in to po zelo nizkih cenah. Res je, da je bil Ingrad precej zadolžen pri tej banki, vendar pa to še ne bi smel biti vzrok za „tako slabo poslovno odločitev“, kot je vodstvo pozneje imenovalo to razprodajo počitniških in poslovnih kapacitet,“ trdi Danica Jug, predsednica sindikata.

Nekdanji Ingradov direktor gospod Golob je danes direktor prav SKB banke v Celju, ki je tako ugodno odkupila omenjene objekte, zato se po Celju širijo govorice, da si je s poceni prodajo počitniških domov pri SKB-ju kupil stolček.

Ingradovi delavci, ki so si leta nazaj pritrgovali pri regresih za letni dopust, da so lahko zgradili počitniške domove in vanje vložili nič koliko svojih prostih sobot, nad takšno trgovino seveda niso bili preveč navdušeni.

Neverjetno pa je, da želi tudi sedanje Ingradovo vodstvo čimprej pozabiti na vse skupaj. Nam kljub naprom namreč ni uspelo zvedeti, za kakšne vsote so bili prodani ti počitniški domovi. Nihče, na katerega smo se obrnili, nam teh podatkov ni hotel posredovati, vpogled vanje bi lahko dovolil le generalni direktor Ferjanič (tudi zelo znan v Celju, predvsem zaradi svojih 4000 mark plače), ki pa v dveh dneh ni imel časa niti za pogovor po telefonu.

Svojo pustil, tujo hišo porušil

Te dni se je dvignilo veliko prahu ob rušenju počitniškega doma v Bernardinu, ki je v lasti Megrad Inženiringa. Podjetja, ki se je pred časom ločilo od Ingrada in mu je ta dom pripadel po zakoniti poti.

Dom, ki ni bil v njegovi lasti, je samovoljno porušil Vladimir Polič. Leta je od Podjetja za promet z nepremičninami, ki ga je ustanovila SKB banka, kupil vilo oziroma počitniški dom na Bernardinu, zraven katerega je stal manjši, Megradov počitniški dom.

Doma sta bila postavljena na različnih parcelnih številkah. Omenjeno vilo je Podjetje za promet z nepremičninami lani prodalo Vladimirju Poliču, vendar pa so zaradi neustrezne dokumentacije in površnosti v pogodbo vpisali obe parcelni številki. Kljub temu pa so Vladimirju Poliču izročili ključke le za vilo, saj tudi v pogodbi ni nikjer zapisano, da bi šlo za prodajo dveh objektov. Vladimirja Poliča so takoj nato obvestili o napaki, do katere je prišlo zaradi neurejene dokumentacije in brez dvoma tudi malomarnosti. Polič, ki danes trdi, da ni vedel, da objekt, ki ga je porušil, ni nje-

gov, se je pri Megradu Inženiringu poznal tudi za manjši objekt, saj ga je želel kupiti, vendar ga Megrad ni bil pripravljen prodati. Kljub temu pa je Vladimir Polič jeseni prav ta objekt porušil, in sicer z izgovorom, da je njegov.

Uspelo nam je zvedeti, da je Podjetje za promet z nepremičninami pri prodaji omenjene parcele in vile na njej zaslužilo kar 12 milijonov tolarjev. Le kaj bodo na to rekli v Ingradu, kjer, če je verjeti govoricam, plačujejo danes celo najemnino za poslovne prostore, ki so jih pod ceno prodali SKB banki.

Janez Vodnar

Nekdanji vratar Rudarja je prvi na seznamu v Velenju nezaželenih oseb

Bosanci, marš domov

Mirzet Siočić - Sekira, ki so ga iz Bosne kot otroka pripeljali za rudarja v Velenje in so mu Velenjčani nekaj let ploskali na nogometnem igrišču, ki se je tu poročil in spočel dva otroka, pa ločil, zavržen nima kam. Velenje se ga odreka, v Bosni divja vojna, velenjska in hrvaška policiji pa si ga podajata iz rok v roke.

Tujci so priplavali po župi

Če si dandanes zaželiš bombo pod rit, privlečeš na dan Tita, Jugoslavijo, ali ako hočeš biti v koraku s časom, Srboslavijo. Vendar pa se vsaka zgodba neke začne in naj vam kri ne zavre, če se povrtno malo nazaj, navsezadnje le par let, ko te še ni bilo treba biti v rit sram, da ti v pasosu piše Jugoslovan od Triglava do Vardara.

Verjamem, da vam ne zaigra srce ob pomisli na beli kruh neke v obljubljeni deželi in vam morda bi, če bi vas lepega dne sredi vsakdana prežetega z revščino z bližnjega drevesa ob poti na avtobusno postajo pet kilometrov daleč obsijal plakat z obljubami o sončni deželi na tej strani Alp. In ti je trinajst let. Do hladilnika z belim kruhom pa teden hoda.

Topli avtobusi iz Slovenije so polnili šole, internate in samske domove. Toplo slovensko sonce pa jih je še naprej ogrevalo s plakati, saj se je njihovo popotovanje v lepše življenje ponavadi končalo pod zemljo, v rudniku ali jarku. V družbi neokusnih šal, žaljivk in kletvic smo jim milostno dopustili odrasti v drugorazredne državljane Titove Slove-

nije. Nato pa rez. Demokracija, Evropa, pravna država Slovenija. Slovenci smo radi turisti in kako imenitno se nam zdi, ko lahko svojim otrokom že v Gradcu, kaj šele Muenchnu ali Amsterdamu pokažemo čisto pravega črnca, ki se povrh vsega še čisto svobodno brez verig ali etiket, ki bi potrjevale drugorazrednost, sprehaja po ulici in mu je ime George in ne Korenina ali Kokos.

In kako smo prijetno presenečeni doma, ko se mali že sto metrov predno se moška po ulici približata, zadere: Lej mami - Bosanci! Zdi se, da se je nekaterim z demokracijo odprla možnost, da postanejo tretje ali četrtorazredni državljani.

Policijski dosje „Sekira“

Danes, ko nam je že poznana zgodba o šiptarju Gašiju, ki ga lovi pol slovenske policije, ker je vozil brez izpita in oblečen po najnovejši modi „klošaril“ po Celju, bi pričakovali, da se bodo Mirzeta Siočića, imenovanega Sekira, lotili z aviacijo. Krepak Bosanec, nekoč golman velenjskega moštva, rudar, nato redar v velenjskih diskotekah, si je

ustvaril s hlajenjem od disko glasbe in alkohola pregetih glav močan renome. Po izjavah z ulice je znal Sekira z eno samo besedo spraviti Bosance na levo ali desno stran Velenja. S tem je bil vsekakor komu t.r. v peti

in kaj hitro so mu obesili oznako nasilnika. Da je nasilnik treba preganjati, nedolžne pa zaščititi, je jasno. Le da aviacije ni in so se zato lotili drugega načina - brezpravnega pregona.

Za začetek so Sekiro, ki se je leta 86 v Velenju poročil s Slovenko, odjavili z naslova stalnega bivališča. Kdo in zakaj, je le deloma jasno. Predvsem zato, ker je s tem izgubil pravico do zaposlitve in državljanstva.

Da je njegovi odvetnici uspelo dokazati protipravnost takšne odjave, je res, kakor je tudi res, da sodišče ni priznalo nobenih pravnih posledic, ki so bile pravzaprav očitne. S tem so ovrgli tudi možnost pritožbe. Sekira je ostal Bosanec.

Policisti policijske postaje Velenje so ga zaradi nasilništva prvič odstranili iz naše države 28. 3. 92.

„Čeprav ni bilo nobenega uradno potrjenega naloga o izgonu, so me policaji kratko malo naložili v marico in odpeljali na hrvaško mejo. Prej so mi vzeli potni list, edini dokument, ki mi je še ostal in mi, medtem ko sem imel roke v lisicah, vzeli denar iz žepa, češ, bencin si pa sam plačaj,“ pravi Sekira.

Fant, pojdi lepo nazaj

„Hrvaški cariniki so me zavrtnili, komandir na hrvaški meji mi je celo rekel: 'Dečko, vrati se ti lepo kući, to tebe tamo neko zajejava.'“

Seveda so me velenjski policaji čez par dni spet pobrali, do Dobove smo šli z marico, nato pa so me dali na vlak, saj so se verjetno bali, da me Hrvati spet ne bodo hoteli sprejeti.

V Zagrebu sem se javil na postajo milice, dali so mi karto za vlak ter napotili nazaj. Nato so me na enak način deportirali še enkrat in me nazadnje pri sodniku za prekrške ovadili zaradi ilegalnega prestopa meje, ki me je kaznoval, čeprav sem mu pokazal karto za vlak in

mu vse razložil. Pasoš pa so mi uničili na celjski policiji, ko so me, ko sem se tretjič vrnil, pri Osmanu znova prijeli.

Junija sem imel sodišče in bil obsojen zaradi nasilniškega obnašanja na pet mesecev zapora. Udaril sem ženo. Mesec dni pred iztekom kazni, sem dobil v roke odločbo o izgonu, na njej je pisalo, da moram zapustiti državo v roku osemindesetih ur po dokončnosti sodbje.

2. decembra se je iztekla moja kazen in bi me morali ob štirinajsti uri izpustiti iz zapora, vendar so me zadržali, šele uro kasneje so mi dejali, da moram počakati, saj pride pome velenjska policija. Ko sem bil že dve uri po zakonu svobodni, človek, so prišli ti velenjski policaji ter me odpeljali v Ljubljano, v prehodni dom za tujce. V kleti so me v bunkerju držali osem dni, čeprav je bunker izgleda drugače samo nekakšna sprejemna soba, ki so jo ostali že po enem dnevu zapustili. Čeprav sem prošil za pogovor s komandirjem ali odvetnico, so mi le tega vedno odklonili.

Nihče mi ni razložil, za kaj gre. Po dobrem mesecu mi je uspelo navezati stike z visokim komisariatom za begunce pri OZN. Obljubili so mi, da se bodo zavzeli zame, saj so bile kršitve mojih pravic preveč očitne. Ko sem že povsem izgubil upanje, me je res obiskala gospa Michele, ki je vodja komesari-

ata.

Niso nama omogočili niti normalnega prostora, da bi se lahko pogovorila, nazadnje so nama kar v avli postavili mizo in sva se tam pogovorila. Obvestila me je, da je dosegla, da me morajo izpustiti in v ponedeljek, ko bi me morali izpustiti, seveda spet ni bilo nič.

Komandir, ki se mu je preveč očitno mudilo, se je le še zadržal, da me lahko pride iskat in zame da garancijo le sorodnik. Čeprav imam v Velenju prijatelja, trenerja slovenske reprezentance, ki bi me vzel k sebi na dom, čeprav imam svoje stanovanje, me niso hoteli izpustiti, prizadeto nadaljuje Sekira.

Sekira je še isti dan iz prehodnega doma pobegnil. Ni pa mogel uteci začaranemu krogu in je danes znova njihov varovanec. Čaka na izgon, ki je po mednarodni konvenciji proti človekovim pravicam, saj je v Bosni vojna in bi bilo s tem njegovo življenje v nevarnosti.

Mlin za mlinjenje zmajev

Mlin je vsekakor uporabna zadeva. Koruzo, pšenico ali kavo zmelje nam v prid, hitro pa se nam zameri, če dobimo med kolesja prst ali roko. Vsekakor pa so mlini različni, nekateri narejeni prav zato, da zmeljejo kosti in dušo v ničemer več podoben prah in ga nato izpljunejo nekam v stran, kjer nas nič več ne briga.

Tekst in slika: LucaS

RES JE...

— da so umni Celjani letos nominirali kandidate za občinska priznanja ob kulturnem prazniku. Prav tako pa je tudi res, da niti priznanj niti nagrad ni nihče — dobil.

— da bodo Mariborčani dobili poleg spomenika v luknji ob Slaviji še en muzej. Na desnem bregu Drave, kot je bilo dogovorjeno v neki vinski kleti. Postavil in videl ga bo domači umetnik, ki je v Parizu baje prodal eno sliko.

— da so v Celju spremenili kadrovske politiko. Delavce tovarne Metka so poslali na borzo, za stečajnega upravitelja pa postavili odvnetico.

— da so se v Parizu lotili črnograzenj. Na miru bodo pustili samo vsemircem razumljivo grobo na ostrejšo neke palače.

— da je novi direktor stare mesne industrije v Soboti gospod Vrečič, ki zdaj rešuje, kar prej kot vodilni delavec ni rešil, vrgel s seje upravnega odbora kolega iz Večera. Znano je, da novinarji niti kot začimba nismo dobrodošli.

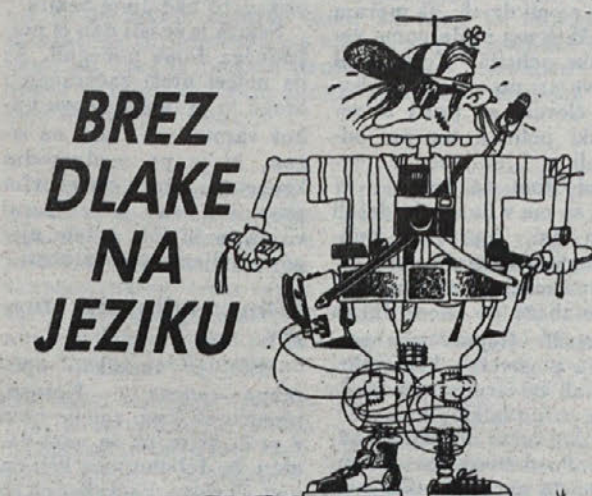
— da gospod Gros ni plemenitil denarja, ki bi se naj stekal na ravni države v poseben sklad za pospeševanje malega in drugega gospodarstva. On ga je samo posojal.

— da se je gospod umetnik, ki v prostem času predava tudi na neki havajski univerzi, takorekoč torej univerzitetni profesor Cekuta s Prekorja, hvalil, da je gospodu Drnovšku poklonil mlincek za kavo.

— da so v skupščini države prepovedali točenje alkohola poslanem. Zdj gospod Rigelnik poslanca najde na drugi strani ceste.

— da je predsednik vlade v Lendavi sklical zelo odmevno tiskovno konferenco. Na njegovi tiskovni konferenci je novinarjem povedal, da je prebral, kar so pisali in kar niso pisali in bi morebiti pisali.

— da je za delavce najvarnejše in zagotovljeno mesto na zavodih za zaposlovanje, če podjetje zaupa državnemu skladu.

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

Štiridesetletna pot priznanega strokovnjaka za plastično kirurgijo dr. Heriberta Strokola

S skalpelom v roki in humanizmom v srcu

Za primarijem dr. Heribertom Stokolom, specialistom kirurgije s travmatologijo ter plastične in rekonstruktivne kirurgije, je zdravniška pot, dolga štirideset let. Ni pusta, ob njej so zastali številni njegovi bolniki, ki jim je rešil življenje, jim vračal obraze in stare zunanosti, vsakemu je nekaj dal, nekemu lepo besedo v stiski, drugemu zdravje. Poslanstvo strokovnjaka, katerega znanje presega slovenski in širši prostor, se v celjski bolnišnici še nadaljuje. Doktorju Stokolu pri devetinšestdesetih letih skalpel v roki se ni zadržal.

V Zagrebu ste diplomirali leta 1953 in se v istem letu zaposlili v celjski bolnišnici, ki ste ji zvesti do danes. Zakaj ste stopili po poti zdravnika?

„Ze v zgodnji mladosti sem si želel postati zdravnik, želel sem skušati uresničiti in uspelo mi je.“

Kakšna je bila podoba celjske bolnišnice v vaših prvih letih dela, če jo primerjate z današnjo?

„Razvoj je tekel bilskovito, ne samo na našem oddelku, pač pa tudi na vseh ostalih, če se spomnim stanja, ki ga poznam od leta 1948 oziroma 1949, ko sem hodil še na prakso. Vsi oddelki so se razširili in predvsem strokovno izpopolnili.“

Nadaljevali ste s specializacijo in se usmerili v kirurgijo s travmatologijo. Zakaj?

„Za tovrstno specializacijo sem se odločil, ker mi je področje najbolj odgovarjalo, veselje sem imel do tega. Izpit iz splošne kirurgije s travmatologijo sem opravil leta 1960.“

Potem ste se odločili oditi na usposabljanje v ZR Nemčijo. Kaj ste pridobili po strokovni plati?

„Ob splošni kirurgiji s travmatologijo me je začela zanimati še kirurgija roke, ki je bila takrat v Evropi več ali manj v povojih, začetki so bili med vojno v Ameriki, centri pa na Švedskem in v Parizu. Odkril sem bolnišnico, v kateri je nekaj časa delal znani švedski specialist in odšel v Nemčijo, ker za Švedsko pač ni bilo dovolj denarja. Spoznal sem osnove kirurgije roke in jih prenesel v Celje.“

In pričeli ste s sistematičnim delom na področju kirurgije roke ter uvedli številne nove metode.

„Razvoj je tekel postopoma s prvimi začetki, ki so dlijo v leto 1963. Uvedli smo Iselinovo metodo „operacije z odloženo nujnostjo“, tako da smo lahko poškodbo roke zadržali na obkladkih in antibiotikih ter operirali potem, ko je čas dopuščal, naslednji dan, čez dva ali tri dni. Poškodovane roke, ki se do takrat niso obdelale na takšni strokovni višini, smo lahko v miru obdelali, saj je za rekonstrukcijo poškodovane roke potrebno dosti časa.“

Omenjena metoda je za takratni čas pomenila velik napredek v medicini.

„Res je bil velik napredek, predvsem zato, ker prej te kirurgije ni bilo, bila je znana rekonstruktivna kirurgija kot sekundarna kirurgija, kar pomeni, da so pač odstranjevali in, na primer kite, naknadno presajevali. Novost je bila v tem, da smo s prvim operativnim posegom skušali čimveč rekonstruirati, rezultati so bili s tem načinom boljši, zdravljenje pa krajše.“

Ob novih metodah ste ustanovili oddelek za plastično kirurgijo in kirurgijo roke.

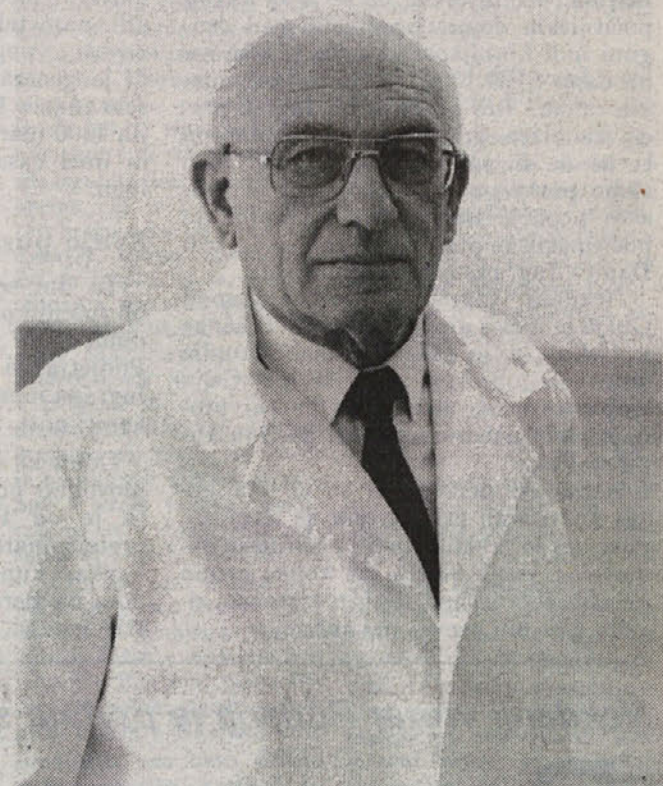
„Počas smo dobili tudi svoj oddelek, pri tem mi je pomagal tudi docent Suštaršič, dolgoletni ravnatelj bolnišnice, ki mi je omogočil, da sem dvakrat tedensko odhajal v ljubljansko kliniko za plastično kirurgijo. Približno dve leti sem sodeloval v njihovem programu in počasi prenašal tudi ostalo znanje v Celje.“

Postali ste še specialist plastične in rekonstruktivne kirurgije.

„Ker že pridobljeno znanje ni zadostovalo, sem se odločil še za naslednjo specializacijo. Več kot eno leto sem ostal v Ljubljani, delal in študiral ter opravil izpit iz plastične kirurgije leta 1974. Dejavnost na tem področju je v Celju v času mojega bivanja v Ljubljani zastala in se potem spet začela razvijati, v glavnem s kirurgijo roke, kasneje še s drugo kirurgijo, pri čemer ne smem izpustiti opeklinske kirurgije.“

Med prvimi v Jugoslaviji ste uvedli operativno oskrbo propadlega opečenega tkiva s takojšnjim prekrivanjem s kožo ponesrečenca.

„Operativno zdravljenje opeklin je uvedla profesorica Janžekovičeva iz Maribora, z njo sem veliko sodeloval, kajti vedel sem, da je za Celje najboljše, da aktivno pristopimo k zdravljenju opeklin: z operativno odstranitvijo poškodovane kože in s takojšnjim prekritjem z drugo kožo. Prej so opekline zdravili konzervativno, tistemu, ki je preživel, je poškodovano odpadlo, potem pa so nastale granulacije oziroma divje meso, kar se je nato sekundarno prekrivalo s kožnimi transplantati. Po-

leg vsega smo razvili še intenzivnejše splošno zdravljenje opeklinskih poškodovancev. Kasneje smo uvedli še takolmanovani „mashcraft“, kjer damo odvezeto kožo skozi poseben aparat, ki naredi iz kože mrežo, katero je potem mogoče raztegniti na večji obseg. Prednost je, da je potrebno manj kože in da lahko prekrijemo večje predele, z mrežasto formacijo je omogočeno tudi lepše priraščanje kože.“

Vas je na področje plastične kirurgije privedlo tudi dejstvo, da je bilo precej praznega prostora in na drugi strani možnosti razvoja ter perspektiva?

„Bil je velik prazen prostor, pa tudi obdelava s strani rekonstruktivne kirurgije je bila insuficientna, kar je bilo značilno za vso Slovenijo, le na kliniki ni bilo tako. V Celju se s plastično kirurgijo ni nihče ukvarjal.“

Pomemben je tudi vaš prispevek pri uvedbi mikro-kirurgije v celjski bolnišnici.

„Začeli smo s periferno živčno kirurgijo, najprej z razrešitvijo kompresivnih obolenj oziroma boleznih, pri katerih je stisnjen živec na zgornjih ali spodnjih okončinah, kar povzroča neugodne težave. Najprej smo takšna obolenja razreševali s pomočjo lupe, s trikratno povečavo, v letu 1988 pa smo že dobili prvi operativni mikroskop, kar je spet sprožilo potrebo po dodatnem izobraževanju, delno na kliniki za plastično kirurgijo, povezal pa sem se tudi s profesorjem Dolencem iz nevrokirurgije in na ta način sem uvedel še kirurgijo poškodovanih perifernih živcev. Ves čas smo to področje razvijali in je danes v naši bolnišnici že povsem utečeno.“

Na vašem oddelku se že dalj časa ukvarjate tudi z lepšimi posegi.

„V zadnjih šestih letih smo razvili tudi plastično kirurgijo, v kateri uporabljamo metodo liposukcije, kar pomeni odstranjevanje odvečne maščobe brez velikih rezov, rez je dolg na primer en centimeter, maščevje se na poseben način s posebno aparaturro izsrka — in to aparaturro smo imeli v Sloveniji prvi.“

V celjski bolnišnici ste štirideset let. Če bi skušali narediti nekakšen grob obračun po poklicni in osebnih plati, kakšen bi bil videti?

„Vsak kirurg je obremenjen fizično in psihično. Dovolj sem prihajal vedno utrujen, vendar zadovoljen. Delo mi ni nikoli povzročalo težave, najbrž sem zaradi tega vzdržal tako dolgo.“

Kakšen pomen pripisujete delu?

„Delo mi pomeni ogromno. Brez dela ni razvoja, nič ni dano samo po sebi, potrebno je veliko izobraževanja in študija, da kaj dosežemo. Se vedno se izobražujem.“

Za seboj ste pustili veliko sledov in ne nazadnje tudi sposobno ekipo strokovnjakov. Kaj bi rekli o zdravnikih, ki prihajajo?

„Vsekakor imajo večje možnosti izobraževanja, kot smo jih imeli mi, konkretno na našem oddelku smo skupaj delali veliko let, moje delo dobro poznajo in ga bodo tudi nadaljevali, upam, da bodo uspešni pri uvajanju novih metod. To je delo naslednikov. Svoje metode sem spreminjal vzporedno z razvojem, trikrat, štirikrat ali še večkrat.“

Znani ste kot izjemen zdravnik, a to ni vse. Ljudem ste prirali v srce s človekostjo in humanizmom, kar so občutili tako vaši bolniki kot sodelavci. Kaj je vaše življenjsko vodilo?

„Z mojo medicino se nisem čisto končal, še vedno prebiram strokovno literaturo, veliko me še zanima. S pacienti pa je takole: bolnik, ki prihaja v bolnico, je psihično prizadet, hendikepiran in potrebuje prijazno obravnavo, poleg strokovne seveda. Zdravnik se mora tega vidika zavedati, kajti bolnik ni človek, ki ga srečaš na cesti in se z njim pogovarja, pač pa človek, ki išče pomoč. Torej mu je pomoč treba nuditi.“

Mnogim zdravnikom radi danes očitamo rutino in avtomatizem zaradi obravnavanja pacienta kot „pramera“, ko pri tem pozabljajo, da ima vsak primer človeško vsebino, čustva in strahove. Je humanost človeku dana ali se je lahko zdravnik priučijo?

„Humanost mora biti v osnovi človeku dana, pri zdravniku pa se najbrž stopnjuje in izpopolnjuje s sočutjem do bolnika. Avtomatizem pa je rakasta rana časa, ki se vedno traja, ambulantne so prenapolnjene, čas je omejen, število pacientov prevleko. Zaradi tega pride do hitre obdelave.“

Celjska bolnišnica nima slovesa dobre in zanesljive ustanove. Zakaj menite, da je tako in kaj bi v njej spremenili vi?

„Ne bi dosti spreminjal. Mi delamo v skrčenih prostorskih razmerah. Dosti bolnišnic se je v zadnjem času prenovilo in delo postane lažje. Tudi pri nas je že boljše, včasih smo delali v kleti, danes pa smo v novem ambulantnem bloku, kar je prijetnejše tako za paciente kot za zdravnike. Če bodo uredili funkcionalne prostore, govorim konkretno za kirurgijo, ki absolutno potrebuje operacijske dvorane, ter boljše bolniške sobe, bodo pogoji dela boljši in pogoj bivanja bolnikov prav tako, razumljivo je, da bi bili tudi pacienti precej bolj zadovoljni. Ne smemo pa pozabiti tudi na izobraževanje, kar je naloga slehernega zdravnika, le na ta način lahko doprinese in poveča strokovno raven bolnišnice.“

Če bi vam višja sila naklonila še naslednjih štirideset let, kam bi jih vložili?

„Ponovno v plastično kirurgijo.“

Ste bili vsa leta vašega aktivnega poklicnega življenja — srečni?

„Zelo.“

Bi lahko vsaj približno rekli, kolikim bolnikom ste do danes že pomagali?

„Za menoj je dolga doba, težko bi rekel, koliko jih je bilo. Doživljam pa situacije, ko pristopi k meni starček in izjavi: Ja, vi ste me pa operirali leta 1965 ... Seveda se ne spomnim. Marsikaj sem že pozabil, ljudje pa ne pozabijo. Dobra beseda in skrb naletita vedno na dober odziv.“

Kaj je za vas v življenju najpomembnejše?

„Preteklost, sedanjost, kaj? V svojem poklicu sem bil vedno srečen, rad sem delal, ob strani so mi stali mnogi dobri sodelavci, ne samo zdravniki, pri tem mislim tudi na medicinske sestre, instrumentarke v operacijskih, strežnice. Na drugi strani me je podpirala moja družina, bil sem dosti odsoten. V sinovi zgodnji mladosti sem bil redkokdaj doma, veliko sem dežural in prihajal domov utrujen.“

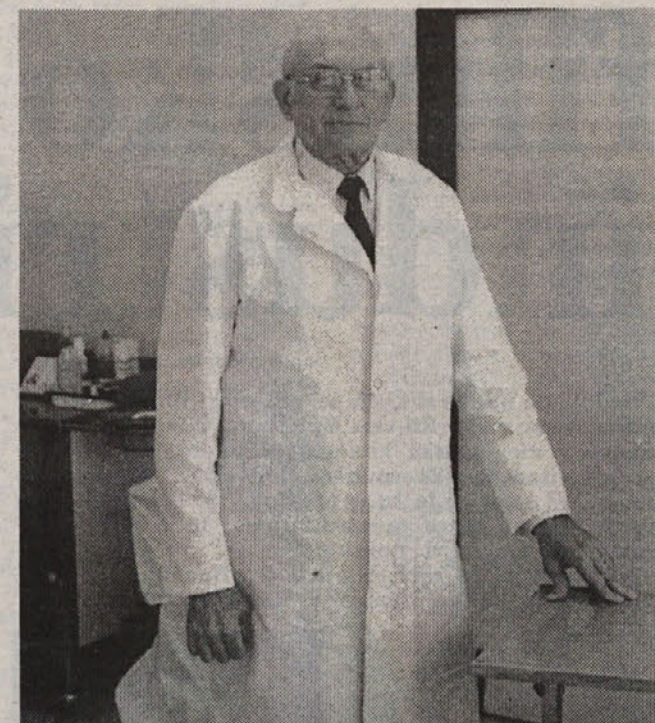
In sin, je sledil očetu ter postal zdravnik?

„Res je postal internist, tako si je izbral sam.“

Se iz minulih let morda še posebno radi spominjate kakšnega bolnika, življenj ste rešili veliko.

„Uspešno sem pomagal ljudem s hudimi poškodbami rok, težkimi opeklinami, veliko jih je bilo, ki smo jih trudoma vlekli nazaj v življenje. Nekatere bolnike sem zdravil tudi dve ali tri leta.“

Kaj da kirurgu moč začeti znova po neuspehi operaciji?

Dr. Heribert Stokol

„Prisotni faktorji so velikokrat nepredvidljivi, v končni fazi zdravljenja lahko pride do komplikacij. Zdravnik dela v dobro bolnika, kar pa ni odvisno vedno od njega, velikokrat je pomembna bolnikova konstitucija in njegovo sodelovanje na primer. Gre za celoto, ki mora biti povezana.“

Ste tudi vi kdaj obležali na bolniški postelji ali morda v operacijski dvorani?

„Rabil sem pomoč svojih kolegov, operirali so mi živec na roki. Kot vidite, je vse v redu.“

Kirurg na operaciji roke, vas je bilo strah?

„Strah me je bilo verjetno manj zato, ker sem točno vedel, kaj me čaka. Po operaciji je sicer nastala manjša oslabelost roke, ki pa je hitro minila.“

Kakšna je podoba zdravnika, ki jo imate vi v mislih, če upoštevate svoje dolgoletne izkušnje, predstave in pričakovanja bolnikov?

„Idealnih osebnosti ni. Vsekakor pa menim, da mora biti strokovno podkovan, priazen in človeški.“

Ksenija Lekić

RADIO ALFA d. o. o.
Cankarjeva 1, 62380 Slovenj Gradec,
Tel. 0602 41-630
FAX 0602 41-244

PRVA PROPAGANDNA
AGENCIJA NA KOROŠKEM
IN RADIO BREZ STALNE
FREKVENCE

Smo producenti

PROGRAMA ALFA RADIA
VELENJE

Prisluhnite nam vsak ponedeljek, sredo in petek od 20. do 24. ure na frekvencah 88,9 in 97,2 Mhz.

NI RES...

— da bi gospod Anton Rous iz Maribora imel karkoli zoper, proti Magdaleni Tovernik iz Ljubljane.

— da bi France Tomšič, gospod predsednik sindikalne konfederacije sindikatov, sprejel v svoj ožji odbor gospoda Zmaga Jeliniča.

— da so v Laškem odkrili nov vrelec. Imajo pivovarno.

— da sprava med vsemi Slovenci ni uspešna. Na Teharje, kjer bi se naj dogovorili o ureditvi okolja ob grobiščih pobitih Slovencev, so bili prišli sklepni samo — novinarji.

— da bi čez Madžarsko in Čakovec prišel v Markovce pri Ptuj sam Slobodan Milošević, da bi zakoličil novo mejo Krajine.

— da gospod Tudžman in člani njegove vlade ne spoštujejo dogovorov s Slovenci. Slovenci nočejo plačati, kar so dolžni Hrvatim. Nestrpnost pa stopnjujejo novinarji.

— da bi gospod inženir Sakač v Lendavo spravil denar sumljivega izvora. Milijone mark, o katerih teče beseda, je zaslužil v dveh letih, odkar več ni palir pri gradbenem podjetju.

— da prva ladja Janševе mornarice nosi ime Titove barkače. Gospod Janša pri izbiri imena ni imel velike izbire, ker je med predlogi naletel tudi na Titanic.

— da iz odstopljene in odstavljene celjske vlade gospod Silvester Drevnšek nima kam. Pri Milinarjevem Janezu že nekaj časa teče beseda, da bi Silvestra vzel nazaj Marolt iz Železarne.

— da so Angleži za tiskanje slovenskega denarja zahtevali športno izvedbo trabanta, ugotavlja Jelinič.

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97.2 IN 88.9 MHz STEREO

NOVA DOBA

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPovednik

WINONA RYDER, kandidatka in (kot nekateri pravijo) izbranka za vlogo nepozabne Scarlett iz še bolj nepozabnega filma V vrtincu. Da je igralka, kot se šika, je pokazala že v filmu Drakula. Le-ta je sedanja veleuspešnica in neustavljivo prihaja v naše kinematografe. Igra seveda devico, v katero se po vampirsko zagleda Grof. V grozljivki se pojavi tudi Antony Hopkins, soundtrack pa je napisala (in odpela) Annie Lenox.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

HOROSKOP

TA TEDEN NA TV

Četrtek, 18. februar

TVS 1

CONSENTING ADULTS, ameriški barvni film, 1989, režija Gilbert Cates, igrajo Marlo Thomas, Martin Sheen, Barry Tubb, Talia Balsam, Ben Piazza in drugi

Jeff, dober študent in odličen športnik, zaupa materi, da čuti nagnjenja do moških. Za dobro situirano, privlačno gospo je to pravi šok. Še hujišji udarec je za očeta, ki izzve o tem kmalu za njo. Kot uspešen in podjeten moški si ne more predstavljati, da bi bil njegov sin drugačen od drugih, da ne bo imel družine, da se lahko celo okuži z aidom.

Starša poskušata z bolj ali manj blagim pritiskom pregovoriti Jeffa, da poišče pomoč pri strokovnjaku, predvsem pa, da sam zastavi vse sile in zatre ta „nenavadna“ čustva. Fant bi rad ustregel staršem, obenem pa se začne šele zdaj zavedati, da je njegova „drugačnost“ bistven del njegove osebnosti, v skladu s katero hoče živeti. Jeff poodita staršem, da ga nočeta razumeti, prepad med sinom in očetom je vse večji in zdi se, da so vezi med njima dokončno pretrgane.

Ko pa oče nenadoma umre, mati premaga svoje predsodke in se zavedajoč ljubezni do sina odloči, da bo Jeffa sprejela takšnega, kakršen je.

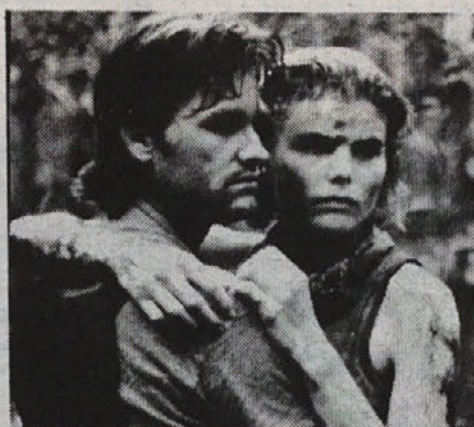
Petek, 19. februar

Sova

DNEVI ZLA, ameriški barvni triler, 1985, režija Philip Borsos, igrajo Kurt Russell, Mariel Hemingway, Richard Jordan, Richard Masur, Andy Garcia in drugi

Junak filma je Malcolm Anderson, novinar miamijskega dnevnika, pri tridesetih, zasičen s svojim delom in s tem, da se podpisuje pod članke o smrti, trdno odločen, da se bo s svojo punco preselil v manjše mesto. Toda ko se Anderson vrne s kratkega bivanja na podeželju, ga pričaka njegov urednik z vročo novico: na obali je neznanec umoril mladenko, umor pa spominja na eksekucijo. Anderson se sprva brani nove naloge, vendar popusti in se odpravi na prizorišče.

Koz izkušen novinar ima dobre zveze s policijo, še zlasti z Martinezom, detektivom kubanskega porekla. Z njegovo pomočjo odigra vlogo tolažnika mame umorjene in tako zve precej podrobnosti, ki zagotovijo njegovemu članku polnost in prepričljivost. Toda ni samo urednik zadovoljen s člankom, pač pa tudi neznanec, ki mu telefonira in se predstavi kot - morilec. Opozori ga na listek v žrtvinem žepu. Detektiv po krajšem oklevanju pove Andersonu, da sta na lističu napisani dve srhljivi besedi: številka ena. In ko morilec znova pokliče v redakcijo, prevzame Anderson vlogo posrednika med psihotičnim, a inteligentnim morilcem in javnostjo...

ČETRTEK, 18. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 10.30 Zgodbe iz školjke
- 11.20 Tedenski izbor, film tedna, Ruby in Rata, novozelandski film
- 13.00 Poročila
- 14.10 Filmsko popoldne, Bunt z Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, Vlak otroštva in upanja, češka nadaljevanka, Consenting Adults, ameriški film
- 17.00 Dnevnik
- 17.15 Otroški program, Živ žav
- 18.00 Regionalni studio - Maribor
- 18.50 4 v vrsto, TV igrice
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Žarišče
- 20.40 Ljubezenska preizkušnja, nemška nadaljevanka
- 21.30 Tednik
- 22.15 Dnevnik
- 22.38 Šport
- 22.55 Video strani

Slovenija 2

- 10.25 Tedenski izbor, Turizem, svetovalno namenski program, Slovenija - Umetnostni vodnik: Štajerska, Dornava, mariborsko območje
- 10.50 Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, skoki, prenos
- 16.25 Oči kritike, ponovitev
- 17.25 Svet poroča, ponovitev
- 18.00 Videošpon
- 18.45 Že veste, svetovalno namenski program
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Umetniški večer, Opazovalec z okna, 2. oddaja, Ves svet je oder, 2. del angleške dokumentarne serije
- 21.45 Ponižani in razžaljeni, slovenski zbor Šentjakob pri Ložu
- 22.35 Sova, Dragi John, ameriška nanizanka, Načrti in želje, angleška nadaljevanka
- 23.55 Video strani

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Blodnje, italijanski film, 1953
- 15.25 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 15.50 Picasso v horti de Sant Joan, katalonski dokumentarni film
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program
- 17.00 Bersaglio - v studiu Tatiana Juratovec, ponovitev
- 17.40 Arhitektovi nasveti, ponovitev
- 18.00 Primorski forum
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Meridiani, aktualna tema
- 21.50 Dolgo iskanje, ameriška dokumentarna serija
- 21.50 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.00 Juke box, glasbena oddaja v živo

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
- 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Ljubezenske zgodbe, oddaja za otroke 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej
- 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 It, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Poglej skozi okno 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Spekter 20.50 Zabavna oddaja 21.35 Ekran brez okvirja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 17.25 TV koledar 17.35 Neprijateljski rudnik, ameriški film 19.30 Dnevnik 20.05 Bruklinski most, humoristična serija 20.35 It, nadaljevanka 21.30 Moč in slava, športni dokumentarec 22.00 Metal-manija 23.00 Horoskop

NEDELJA, 21. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 8.40 Otroški program, Živ žav, ponovitev, Polonca Kovač: Kaj mora sova opraviti pozimi, Silas, nemška nadaljevanka
- 10.30 Televizijska konferenca
- 11.30 Obzorja duha
- 12.10 Pust na Dravskem polju
- 12.35 Domači ansambli: ansambel Prerod
- 13.00 Poročila
- 13.05 Cerknica: (I)zganjanje hudiča, prenos
- 14.05 Filmsko popoldne, Znaki zodiaka, nemška nanizanka, Ko je kraljevala komedija, ameriški film (ČB), Sofija in Constanca, angleška nadaljevanka
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Werner Fend: Moja knjiga o džungli, ponovitev nemške poljudnoznanstvene serije
- 17.30 Baby and the Battlespih, angleški film
- 19.17 Slovenski loto
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Zrcalo tedna
- 20.30 Nedeljskih 60
- 21.35 Življenje z druge plati: Kako nas vidijo živali, angleška poljudnoznanstvena serija
- 22.15 Dnevnik
- 22.40 Športni pregled

Slovenija 2

- 8.00 Tedenski izbor, Poglej in zadeni, Šampanjski Charlie, ameriška nadaljevanka, Mostovi
- 10.25 Vražja brata, ameriški film (ČB)
- 11.50 Športna nedelja, Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, skoki posamezno (11.50), 5 km (M) (15.00.) hokej, tekma super F
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Šport
- 20.05 Koncert simfoničnega orkestra SF, posnetek
- 22.10 Sova, Družina Addams, ameriška nanizanka, Načrti in želje, angleška

nadaljevanka, Bouvard in Pecuchet, francoska nadaljevanka

TV KOPER

- 00.15 Video strani
- 13.00 Horoskop
- 13.10 Mannix, ameriška nanizanka
- 14.00 V dobrem in slabem, angleška komedija, 1954
- 15.20 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 15.55 Čarobna svetilka, otroški program, Daffy Duck, risanje
- 16.25 Vohuna, ameriška nanizanka
- 17.15 Stanje stvari
- 18.15 Istrska paberkovanja
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Sladka svoboda, ameriška komedija, 1986
- 22.20 Žrebanje lota
- 22.25 Vsedanes - TV dnevnik
- 22.35 Shirley Bassey - prav posebna gošpa, glasbena oddaja
- 23.20 Vohuna, ameriška nanizanka

HTV 1

- 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30 Huckleberry Finn in prijatelji, nadaljevanka 10.00 Poročila 10.05 Hišni ljubljenci 10.35 Ulica Sezam 11.30 Oddaja narodne glasbe 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Palček David, risana serija 13.55 Incredible Book Escape, ameriški TV film za otroke 15.00 Opera box 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.20 Grand Larceny, ameriški film 18.50 Bubimir 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Ludwig, serijski film 21.05 Sedma noč 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 11.50 Falun, skoki, 5km (Ž) 19.30 Dnevnik 20.05 Svet odkritij, dokumentarna serija 21.00 Srečali se bomo, serijski film 22.00 Ciklus filmov J. P. Belmonda: Les Morfalous 23.45 Šport 00.00 Jazz 00.30 Horoskop

PONEDELJEK, 22. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 10.30 Tedenski izbor, Forum, TV Merik, Bajke na Slovenskem, Nedeljskih 60, Domači ansambli: ansambel Prerod
- 13.00 Poročila
- 13.05 Rojstvo Evrope, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
- 14.14 Filmsko popoldne, Družina Addams, ameriška nanizanka, Pancho Barnes, ameriški film
- 17.00 Dnevnik - Slovenska kronika
- 17.15 Otroški program, Radovedni Taček, Pet prijateljev, angleška nanizanka
- 18.00 Regionalni studio
- 18.50 Besede, besede, besede, TV igrice
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Sedma steza
- 20.30 Bobenček
- 21.30 Mednarodna obzorja: ZDA
- 22.15 Dnevnik
- 22.45 Gospodarska oddaja, R & R
- 23.15 Brane Rončel izza odra
- 00.00 Video strani

Slovenija 2

- 9.55 Tedenski izbor, Znanje za znanje, učite se z nami, Pust na Dravskem polju, Euroritem, ponovitev, Športni pregled
- 11.20 Šport
- 13.00 Poročila
- 13.20 Televizijska konferenca, ponovitev
- 14.20 Večerni gost, ponovitev
- 15.20 Utrip, ponovitev
- 15.35 Zrcalo tedna, ponovitev
- 15.50 Šport
- 17.00 Dober dan, Koroška
- 17.30 Obzorja duha, ponovitev
- 18.00 3/4 ure
- 18.50 TV avtomagazin, svetovalno namenski program
- 19.30 Dnevnik
- 20.05 Zelena ura
- 21.05 Breskvini cvet ljubezni, drama TV Prištine
- 22.00 Praški komorni balet
- 22.35 Sova, Korak za korakom, ameriška nanizanka, China Beach, ameriška nanizanka, Hollywood se jih spominja,

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Sladka svoboda, ameriška komedija, 1986
- 15.35 N. Y. P. D., serijski film
- 16.00 Oresedici - TV novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Nazaj v goljavo, angleški mladinski televizijski film, Oscar Junior: Ata in mama si dopisujeta
- 17.05 Shirley Bassey - prav posebna gošpa, glasbena oddaja
- 18.00 Studio 2, šport
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Ponedeljkov športni pregled
- 21.20 N. Y. P. D., serijski film
- 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
- 21.55 Izgubljena Karelja: Nostalgija ali realnost, dokumentarni film
- 22.35 Pozdravi Firenze, italijanska komedija, 1956

HTV 1

- 7.50 Tv koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
- 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Ali ste vedeli, žvečilna guma 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Srečali se bomo spet, serijski film 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Dokumentarna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška in svet 20.55 Žarometi odra, ameriški film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko

HTV 2

- 16.15 Tv koledar 16.25 Košarka: NBA - Al Stars Game, posnetek 18.00 Peta prestava 18.40 Falun, 10 km (M), posnetek 19.30 Dnevnik 20.05 Korak za korakom, ameriška nanizanka 20.35 Hitreje, višje, močnejše, oddaja o športu 21.30 Zasebna vojna Lucinde Smith, serijski film 22.20 Vox 22.55 Divjaštvo in ameriški Indijanci.

PETEK, 19. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 10.45 Tedenski izbor, Videošpon, Umetniški večer
 13.00 Poročila
 14.35 Filmsko popoldne, Dragi John, ameriška nanizanka, Vlak otroštva in upanja, češka nadaljevanka, Vrnitev na otok zakladov, angleška nadaljevanka
 17.00 Dnevnik
 17.15 Otroški program, Silas, nemška nadaljevanka, Prvi uspeh: Plesni mozaik, risanka
 18.00 Regionalni studio - Koper
 18.50 4 v vrsto, TV igrice
 19.30 Dnevnik
 20.05 Forum
 20.25 Vroči diamant, ameriški film
 22.05 Dnevnik
 22.35 Večerni gost

Slovenija 2

- 9.25 Tedenski izbor, Že veste, svetovalno namenski program, Gospodarska oddaja: 10.000 obratov, Ljubljenska preizkušnja, nemška nadaljevanka
 11.20 Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, 15 km (Ž), prenos
 13.00 Poročila
 13.20 Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, 15 km (M), nordijska kombinacija, prenos
 16.30 Osmi dan, ponovitev
 17.30 Mostovi
 18.00 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami
 19.00 Euroritem, ponovitev 13. oddaje
 19.30 Dnevnik
 20.00 Studio City
 22.35 Sova, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Načrti in želje, angleška nadaljevanka, Dnevi zla, ameriški film
 01.30 Video strani

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
 13.50 Juke box, ponovitev

- 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija, Vohuna, ameriška nanizanka
 17.20 Meridiani, aktualna tema, ponovitev
 18.00 Studio 2, pogovor z gosti
 18.50 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
 20.40 Koncert, Irena Grafenauer (flavta), Maria Graf (harfa)
 21.20 Glasbeni utrinek, Čajkovski
 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
 21.55 Globus
 22.25 Tajna agentka Natalija, francoska komedija, 1959

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Operacija Barbarossa, otroška serija 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 It, nadaljevanka 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Tečaj nemškega jezika 16.35 Malavizija, Beverly Hills, nanizanka za mladino 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Alpe - Donava - Jadran: slike iz srednje Evrope 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Film - video - film 20.50 Brez sape, ameriški film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 17.35 TV koledar 17.45 Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, 15 km (Ž) in 15 km (M), posnetek 19.30 Dnevnik 20.05 Keeping Up Appearances, humoristična serija 20.30 Glasba v času 21.35 CRO-POP-ROCK 22.25 Gospodinčna Marple, serijski film 23.20 Nočna izmena, Haggard, humoristična serija, Magija, nadaljevanka, Starinska zgodba, ameriški film 03.00 Horoskop

TOREK, 23. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 9.55 Tedenski izbor, 3/4 ure, Slovenski magazin, Potovanje po človeškem telesu, nemška poljudnoznanstvena serija, Zelena ura
 13.00 Poročila
 13.05 Mednarodna obzorja: ZDA, ponovitev
 14.50 Filmsko popoldne, Korak za korakom, ameriška nanizanka, China Beach, ameriška nanizanka, Hollywood se jih spominja, dokumentarna serija
 17.00 Dnevnik - Slovenska kronika
 17.15 Otroški program, Zimska romanca, kratki igrani film, Daleč je dvo-rec - Svinjski pastir
 18.00 Regionalni studio - Koper
 18.50 Besede, besede, besede, TV igrice
 19.30 Dnevnik
 20.05 Parlament
 20.40 Glasba, show in cirkus, Noč v Riu
 21.30 Telesni slogi; Skrbno oblečeni, angleška poljudnoznanstvena serija
 22.15 Dnevnik
 22.38 Šport
 22.55 Omizje

Slovenija 2

- 7.55 Tedenski izbor, TV avtomagazin, Breskvin cvet ljubezni, drama TV Prištine, Bobenček
 10.20 Šport, Falun, 10 km (Ž)
 11.30 Sedma steza, ponovitev
 11.50 Šport, Falun, skoki moštveno, prenos
 15.25 Sobotna noč, ponovitev
 16.35 Šport, Falun, posnetek skokov moštveno
 18.00 Sprehodi po stari Ljubljani, ponovitev
 18.30 Miniature: Zgodba o stari livarni
 18.50 Iz življenja za življenje: Prislunimo tišini
 19.30 Dnevnik
 20.05 Marie Curie, francoska nadaljevanka
 20.50 Osmi dan
 21.50 Glasbeni utrinek

- 22.00 Svet poroča
 22.35 Sova, V avtobusu, ameriška nanizanka, China Beach, ameriška nanizanka, Ciklus filmov J. L. Goudarda - Žandarji, francoski film
 01.10 Video strani

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
 13.50 Nevidni stotnik, italijanski pustolovski film, 1953
 15.15 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Tečaj italijanskega jezika, Pustite jih živeti, dokumentarna serija, Oscar Junior: Zdravo, NLP
 17.00 Vohuna, ameriška nanizanka
 18.00 Studio 2, mladi
 18.50 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
 20.40 Veter, ameriški barvni film, 1988
 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
 22.25 Severovzhod - TV magazin
 23.25 Vohuna, ameriška nanizanka

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Mali svet 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Zasebna vojna Lucinde Smith, serijski film 15.35 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 UNICEF: Aiša in Danijela, izobraževalna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Misionarji, ameriška dokumentarna serija 21.00 V prvem planu, kontaktna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

SOBOTA, 20. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 9.40 Tedenski izbor, Radovedni Taček, Zaljubljeni zmaj, Mala odiseja, Tok tok, ponovitev kontaktne oddaje za mladostnike, Vroči diamant, ameriški film
 13.00 Poročila
 13.05 Tednik, ponovitev
 14.10 Filmsko popoldne, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Hvala bogu za Maurica Chevalierja, francoski film, Ciklus filmov Františka Čapa: Jan Cimbura, češki film
 17.00 Dnevnik
 17.10 Potovanje po človeškem telesu, nemška poljudnoznanstvena serija
 18.00 RPL
 18.45 TV mernik
 19.12 3 krat 3
 19.30 Dnevnik
 20.05 Utrip
 20.30 Tuji show
 21.30 Šampanjski Charlie, ameriška nadaljevanka
 22.25 Dnevnik
 23.05 Sobotna noč

Slovenija 2

- 10.00 Tedenski izbor, Jakec in čarobna lučka, Denver, poslednji dinosaver, ameriška nanizanka, Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke, Zgodbe iz školjke
 12.50 Športna sobota, Falun: Svetovno prvenstvo v klasičnih smučarskih disciplinah, 30 km (M), prenos
 15.00 NBA liga
 16.00 Maribor: odbojka
 18.00 Operne zgodbe: Andre Chenier
 18.55 Werner Fend: Moja knjiga o džungli, nemška poljudnoznanstvena serija
 19.30 Dnevnik
 20.05 Rojstvo Evrope, angleška dokumentarna serija
 21.00 Slovenski magazin
 21.30 Poglej in zadeni
 22.45 Sova, Znaki zodiaka, nemška nanizanka, Načrti in želje, angleška nadaljevanka, Something in Common, ameriški film
 01.40 Video strani

daljevanka, Something in Common, ameriški film
 01.40 Video strani

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
 13.50 Tajna agentka Natalija, francoska komedija, 1959
 15.20 Čarobna svetilka, otroški program, Dvojni McGuffin, ameriški pustolovski film, 1979
 17.00 Koncert, ponovitev
 17.40 Glasbeni utrinek, ponovitev
 18.00 Globus
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Jutri je nedelja, verska oddaja
 19.35 Mannix, ameriška nanizanka
 20.30 V dobrem in slabem, angleška komedija, 1954
 21.50 Vsedanes - TV dnevnik
 22.00 Stanje stvari
 23.00 Vohuna, ameriška nanizanka
 23.50 Horoskop

HTV 1

- 8.05 Tv koledar 8.15 Slika na sliko, ponovitev 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Parlaonica 2 11.30 Magija 12.00 Poročila 12.05 Moč in slava, ponovitev 12.35 Haggard, ponovitev 13.05 Vi in vaš video 13.55 Poročila 14.00 Pozdravi iz domovine 14.30 Beverly Hills, nanizanka 15.15 Dokumentarna oddaja 16.00 Poročila 16.15 Televizija o televiziji 16.45 Turbo-limach show 18.00 Poročila 18.05 TV razstava 18.20 Santa Barbara 19.05 V začetku je bila beseda 19.30 Dnevnik 20.00 TV tednik 20.20 Dan Turner - hollywoodski detektiv, ameriški film 21.50 Dopolnitev 22.00 Dokumentarna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.00 TV tednik 20.20 Črno-belo v barvi, V avtobusu, humoristična serija, film 00.00 HIT-DEPO 02.30 Horoskop

SREDA, 24. FEBRUARJA

Slovenija 1

- 10.20 Tedenski izbor, Sprehodi po stari Ljubljani, Miniature, Marie Curie, francoska nadaljevanka, Osmi dan
 13.00 Poročila
 13.15 Življenje z druge strani: Kako nas vidijo živali, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
 14.20 Filmsko popoldne, V avtobusu, ameriška nanizanka, China Beach, ameriška nanizanka, Žandarji, francoski film
 17.00 Dnevnik - Slovenska kronika
 17.15 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
 18.50 Besede, besede, besede, TV igrice
 19.30 Dnevnik
 20.05 Žarišče, parlament
 20.35 Film tedna, Te Rua, ciklus novoze-landskega filma
 22.15 Dnevnik
 22.45 Opus

Slovenija 2

- 8.30 Tedenski izbor, Iz življenja za življenje, Prislunimo tišini, Mednarodno leto glasbe, Telesni slogi, angleška nadaljevanka, Glasba, show in cirkus, Noč v Riu
 11.20 Falun, 15 km prosto, prenos
 13.00 Poročila
 13.20 Falun, skoki in nordijska kombinacija ekipno, prenos
 16.00 Omizje, ponovitev
 18.00 Beverly Hills 90210, ponovitev ameriške nanizanke
 18.50 Turizem, svetovalno namenski program
 19.05 Slovenija - Umetnostni vodnik: NUK, ponovitev
 19.30 Dnevnik
 20.00 Športna središča
 22.15 Glasbeni utrinek, Vladimir Horvati Ruda Kosi
 22.35 Sova, Bunzt z Beverly Hillsa, ameriška nanizanka, China Beach, ameriška nanizanka
 23.45 Video strani

TV KOPER

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
 13.50 Istrska paberkovanja
 14.35 Pustimo jih živeti, dokumentarna oddaja
 15.00 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
 15.20 Izgubljena Karelija: Nostalgija ali realnost, dokumentarni film
 16.00 Oresedici - TV novice
 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Osel v sedmem nadstropju, angleški mladinski televizijski film, 1980
 17.00 Severovzhod - TV magazin
 18.00 Studio 2, mladi
 18.50 Primorska kronika
 19.00 Vsedanes - TV dnevnik
 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
 20.40 Bersaglio - V studiu Tatiana Juratovec
 21.20 Sprehod po moderni umetnosti, italijanska dokumentarna serija
 21.45 Vsedanes - TV dnevnik
 21.55 Arhitektovi nasveti
 22.15 Nevidni stotnik, italijanski pustolovski film, 1953
 23.40 N. Y. P. D., serijski film

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella
 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Marianne, risana serija 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Zasebna vojna Lucinde Smith, serijski film 15.35 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 W. Fend: Moja knjiga o džungli 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 December Bride, angleški film 21.40 Znanstveni zbor 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

Whitney Houston

Glasba, uspeh, in delovna romantika ...

Whitney Houston je dosegla vse, kar si je želela, okusila je slavo, obogatela in svoje življenje bo kronala še z rojstvom otroka. Kot so ugotovili zdravniki z ultrazvokom, bo deklica. S so-progom Bobbyjem Brownom imena še nista izbrala, a v razkošnem domovanju v New Jerseyju je že pripravljena otroška soba.

Bodoča mamica je sobo uredila tako, da ne ruši skladnosti marmorja in stekla, ki sicer dominira v vsej vili, v kateri so tudi kinodvorana, telovadnica, bazen, savna, zunaj pa teniška igrišča in razkošen vojni park. Za svečane priložnosti in poslovne obveznosti je Whitney vedno na razpolago bela limuzina, za zasebne vožnje pa uporablja svoj pri-

ljubljeni Mercedes 500 SL. Bobby Brown ji je sicer odločno prepovedal, da bi v visoki nosečnosti sama sedla za volan, tej odločitvi je botroval dogodek v prejšnjem mesecu, ko so Houstonovo nujno odpeljali v bolnico zaradi psihične in fizične izčrpanosti, kar se je na srečo izteklo brez posledic za otroka. Nekaj časa je bila celo na oddelku za intenzivno nego in časopisi so se razpisali o vzroku nenadnega odhoda v bolnišnico.

Nekateri so trdili, da se je izčrpala v promoviranju filma „Bodyguard“, v katerem je nastopila z največjim hollywoodskim zvezdnikom Kevinom Costnerjem. Film je požel nepričakovan uspeh in čeprav Whitney Houston ni prikazala izjemnih igralskih sposobnosti, si je prislužila dvojne ovacije: prve za pogum, da je sploh stopila pred filmske kamere, druge pa vsekakor za prvo mesto na top-lestevici.

V času, ko je žarela na glasbeni sceni in lestvicah, so jo v Hollywoodu že snubili za film, ona pa je odgovarjala, da ne želi končati kot Madonna, ki je z vsakim filmom uspela dokazati le, da je zgrešila, torej se je pametneje držati mikrofona in scene. Vendar pa se pozivu Kevina Costnerja tudi ona ni mogla upreti. Na srečo so ji namenili njej znani lik, vlogo zelo uspešne pevke pop glasbe. Zato se je Whitney sijajno izkazala na snemanjih glasbenih točk in v prikazovanju koncertnega vzdušja, ne nazadnje tudi v luksuznem življenjskem stilu, ki ji je domač tudi v resničnem življenju.

Na albumu, ki promovira film „Bodyguard“ je odpela šest pesmi, ostali izvajalci so Lisa Stansfield, Curtis Stigers, Joe Cocker, Kenny G in Aaron Neville. Publika je z navdušenjem sprejela pesem „I Will Always Love You“, ki jo je leta 1981 napisala Dolly Parton in zapela v filmu „Best Little Whorehouse in Texas“, šele v interpretaciji Whitney Houston pa je postala prava uspešnica.

Houstonova je osvojila maksimalno pozornost javnih medijev, večjo kot Kevin Costner, njena nosečnost in poroka s kontraverznim rap glasbenikom Bobbyjem Brownom pa je publiciteto le še povečala.

Ravno Bobbyja nekateri časopisi krivijo za njen nenadni odhod v bolnišnico, zelo naj bi se razburila ob gledanju videospota „Humpin Around“, v katerem je njen soprog v vročih scenah s pevko Nikki Bryson. Brown, ki je trenutno na ne pretirano uspešni turneji promoviranja svojega albuma, jo je prepričeval, da nima razlogov za ljubosumnost. Uspelo pa mu je, da se je ob hipoteki treh izvenzakonskih otrok spet pojavil kot „hudobni volk“, Whitney pa kot „dobra Rdeča kapica“.

Čeprav jo je v karieri spremljal imidz urejenega dekleta, so tudi nanjo padle nekatere obtožbe in naltolcevanja. Nekaj časa so ji pripisovali lezbično razmerje s prijateljico Robin Crawford, trdili so celo, da je pesem „I Will Always Love You“ posvetila ravno njej, lepi, temnopolti manekenki Robin. Takšna namigovanja zavrača Whitney odločno: „Neumnost! Z Robin se poznava petnajst let, je moja najboljša prijateljica in rada jo imam, kot bom imela tudi svojega otroka, ampak lezbiki – nisva. Kot da pravo prijateljstvo med dvema ženskama ne more obstajati?“

Dosti lažje je opravila z govoricami, da je imela v času snemanja filma ljubezensko razmerje s Kevinom Costnerjem, ki je odigral njenega osebnega stražarja. Ko so tekla snemanja, je že pričakovala otroka in namigovanja so se prenehala z nenadno poroko. Časopisne opravljive kronike so se torej usmerile drugam, v njuno idilično življenje. Takole pravi Whitney Houston: „Bobby me je osvajal dve leti, pošiljal mi je cvetje in drobna darila, že od začetka sem z njim doživljala staromodno, romantično ljubezen, o kakršni sem do takrat le sanjala. Bil je prvi moški v mojem življenju, ki je pokazal potrpežljivost, šarm, duhovitost in upornost, vsi ostali so se obnašali kot piranhe, niti najmanj romantično.“

Whitney Houston ima torej srečo, moškega svojih sanj, veliko slave in denarja, še malo, pa bo imela tudi svojo deklico.

... na uprsko mesto, ne jo uspela moza obtožiti kar 150 milijonov dolarjev, nadaljuje svojo igralsko kariero. Za tovrstna obtoževanja se ni zanimala, pač pa je gradila svojo kariero. Vendar pa je, kot se rado zgodi, igranje na filmu zasenčilo nastopanje v televizijskih nadaljevalkih. Amy je nastopila v dobri družbi, z Omarjem Shariffom, Benom Crossom in Johnom Gielgudom.

Julia se vrača

Po skoraj dveh letih premoru in begu iz hollywoodskega vrveža v zasebnost je Julia Roberts spet v filmskem mlinu. V trilerju „In A Country Of Mothers“ bo odigrala glavno vlogo, njena partnerica pa bo Susan Sarandon. Julia je ponovno postala gostja opravljenih časopisnih rubrik, saj jo vedno pogosteje vidimo v družbi z Danielom Day Lewisom.

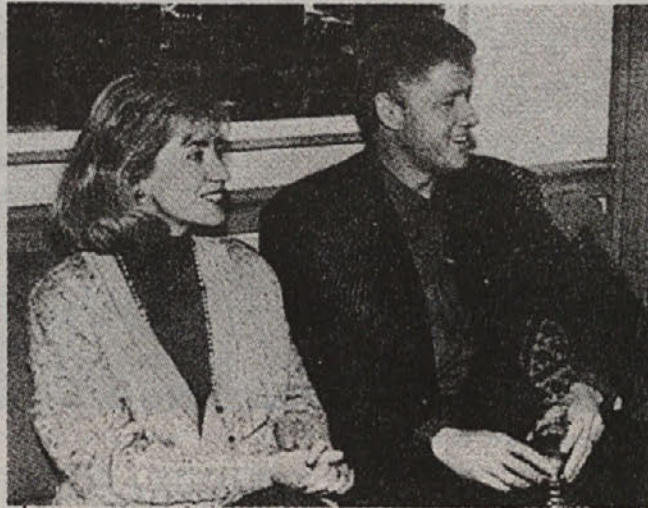

Hillary in Bill Clinton

Šala o prvi dami

Prvi dami ZDA Hillary Clinton je naklonjenih več Američanov kot njenemu soprogu Billu, 79 odstotkov jih meni, da je zelo inteligentna, medtem ko misli o predsedniku tako le 72 odstotkov anketiranih, kar so pokazale raziskave, ki so jih opravili CNN in USA Today. Glede na rezultate so ugotovili, da je bilo lanske leto Hillary naklonjenih 49 odstotkov anketiranih, letos pa se je število povečalo na 67. O predsedniku ima pozitivno mišljenje 65 odstotkov vprašanih, lani jih je bilo 58 odstotkov. Med kvaliteta in značajskimi črtami, ki jima jih pripisujejo, sta na prvem mestu inteligenca in ambicioznost, le 34 odstotkov pa jih meni, da sta častna in poštena.

Američani imajo poleg oboževanja Hillary Clinton radi tudi pripovedovanje šal o prvi dami in ena najpo-

gostejših, ki je trenutno aktualna, je naslednja: Bill in Hillary Clinton prideta na bencinsko črpalko, Hillary plača račun. Ker se zadrži dalj kot običajno, jo ob njenem prihodu Bill vpraša, kaj je počela tako dolgo. Odgovori mu, da je srečala starega prijatelja, sošolca, ki je bil njena prva ljubezen. Nakar ji Bill odgovori: „Vidiš, kako prav je, da si se poročila z menoj, sicer bi danes morala prodajati bencin, tako pa si soproga predsednika ZDA.“ Hillary pa mu mirno odgovori: „Če bi se poročila z njim, bi bil danes on ameriški predsednik.“

Predah za materinstvo

Gloria Estefan, pevka latinskoameriške glasbe, je najavila zmanjšanje letošnjih poslovnih obveznosti, ker bi želela postati mati. Trinajstletnega sina Nanyba že ima, in sicer v zakonu s soprogom Emiliem Estefanom. Ko pa si je vendarle opomogla po hudi prometni nesreči in spet začela delati s polno paro, se je odločila razširiti svojo družino. Le nekaj bo še storila pred predahom, namenjenem materinstvu, izdala bo ploščo „Senseless“.

Lutke iz Beverly Hillsa

Mladim Američanom so ponudili Beverly Hills v pomanjšani izvedbi in izdelali lutke glavnih junakov, ki bodo morda zamenjale zelo priljubljeno Barbie. Vsekakor pa bo soočenje Brende in Barbie zanimiva popestritev polic v mladostniških sobah.

Igrače z Beverly Hillsa

don, sledijo tri dekleta, z Dylanovim likom, kljub temu da je oblečen v značilne kavbojke in usnjeno jakno, pa niso najbolj zadovoljni, saj menijo, da nekako ne odgovarja osamljenemu in šarmantnemu junaku, ki ga prepričljivo igra Luke Perry. Mattel pa se ne pusti zmešati in za prihodnje leto načrtuje tri nove lutke, te pa bodo Andrea, Steve in David.

Kdo je lepša lutka? Luke, Shannen in Jason na podelitvi nagrade Emmy 1991

Mladi so nestrpno pričakovali nova nadaljevanja „Beverly Hillsa 90210“, lahko jim odkrijemo, da se ne bo zgodilo nič pretresljivega, še naprej bo imelo vsako nadaljevanje svojega junaka in žrtev na drugi strani, Brenda in Brandon bosta na čelu dogajanja, pomagali jima bodo njuni prijatelji. Televizijski gledalci so se naužili dogodivščin bogatih mladostnikov in zahtevali nove, kaže, da je atraktivno življenje v cenjeni četrti velikega ameriškega mesta za gledalce zelo privlačno. V Ameriki vedno znova vse generacije mladostnikov z enakim žarom požirajo televizijska dogajanja svojih vrstnikov, tokrat so jim skušali dodatno ustreči in na tržišču se bodo pojavile lutke glavnih junakov. Njihov kreator Mattel si je zaenkrat omislil pet lutk, tri najboljše prijateljice Brendo, Kelly in Donno ter Brandona in Dylana. Kupci menijo, da je najprivlačnejši Bran-

Kelly fitness

Jennie Garth, priljubljena Kelly iz „Beverly Hillsa“, se je odločila vnovčiti svojo slavo. Kot mnoge druge, večje in manjše zvezdnice, je začela s snemanjem fitness videospotov, na katerih demonstrira svoje „skrivnostne“ vaje za vitko linijo in dobro kondicijo. Video kasete bo na ameriškem tržišču vsak čas in ni dvoma, da jo bo z navdušenjem pričakalo lepo število Kellynih oboževalcev oziroma deklet, ki bi želela preizkusiti njene metode.

Filmski izziv

Tudi pevka skupine „Snap“ Niki Haris se ni mogla upreti igralskemu izzivu. V teh dneh že snema film „Billy Holiday Story“ s partnerjem Bruceom Willisom. Nedvomno bo Niki uspela, če že ne z igralskimi, pa gotovo z vokalnimi kvaliteta dostojno upodobiti slavno in priznano pevko bluesa.

MUZIKA JE BIZNIS

Če vam je zadnje čase uspelo zdržati pred televizijskimi zasloni, ste nemara seznanjeni z novim glasbenim trendom, ki ga napovedujejo na MTV. Novi hit se imenuje newyorški hardcore in bi naj prevzel mesto hiperproduktivnega in zdaj že izpraznjenega grunge-Sub Pop zvoka. Jasno, v množični industriji mora biti vse skrbno pripravljeno. Trendi morajo udariti naenkrat, množično in karseda prepričljivo. Tudi z NY HC utegne biti podobno. Prodajali nam ga bodo kot najnovejšo pogruntavščino, čeprav je vsa zadeva stara že dobrih sedem let. Spomnite se imen S.O.D., Carnivore in drugih, ki so v drugi polovici osemdesetih navduševali predvsem metalce, mnogo manj pa pravoverne hardkorovce in punkse. Povsem razumljivo, saj so bili S.O.D. stranski projekt Iana Scotta, kitarista skupine Anthrax, pevec Billy Milano, sicer rody omenjenih metalcev pa po Scottovem odhodu iz benda ni pod novim imenom M.O.D. ustvaril nič omembe vrednega. Nepriljubljenost med hardkorovci so si S.O.D. ustvarili tudi zaradi konverznih besedil, ki naj bi domnevno pozivali k rasnemu nasilju, čeprav si je dobesedni del občinstva negativizem razlagal prav nasprotno, kot opozorilo pred rasizmom. Kako so sporočilo dojeli skinheadi bržkone ni treba pojasnjevati, dejstvo pa je, da je bil prav Scott pobudnik skupnih projektov med Anthrax in Public Enemy, združevanju belega metala in črnega rapa.

Tudi Carnivore so si med pravovernimi levičarji prislužili naziv rasistov, toda prej kot posledico nerazumevanja tekstov kot česa drugega. Poleg tega bi bend, ki z globokim spoštovanjem preigrava Hendrixa bolj težko označili za rasističnega.

Sploh pa je NY HC vedno veljal za najbolj brutalno obliko hardcora in je bil nenehno v crossoverju z metalom, kar mu je dajalo značilno ostrino in izjemno agresivnost. Povsem nenaključno je, da je najbolj primerno gnojišče za tovrstni plevel prav New York, mesto, ki je prav tako kot L.A. pravzaprav ves čas v nekakšnem vojnem stanju. Na napačni strani mesta, seveda.

Danes so NY HC bendi bolj izbrušeni, nemara tudi inteligentnejši od generičnih predhodnikov ter morda zaradi tega tudi malce bolj enolični, klub vsemu pa lahko z veseljem pričakujemo novi trend-burger glasbene industrije.

Očitno je, da je danes že kar težko slišati dobre nove bende, če jih glasbeni mešetarji ne prodajajo v paketu. Iz pošiljke, ki se nam obeta v bližnji prihodnosti, lahko napovedujemo nekaj zelo dobrih in vročih stvari. Nekateri izmed njih sicer že nekaj časa uživajo ugled v undergroundu, večina pa jih je še dokaj nepoznanih. Od favoritov si zaenkrat zapomnite Helmet in Pro-Pain.

LESTVE

Velika Britanija (MM) - neodvisni singli

1. SUGAR - If I Can't Change Your Mind
2. BELLY - Feed The Tree
3. CORNERSHOP - In The Days Of Ford Cortina
4. BM EX - Appollonia
5. DENIM - Middle Of The Road
6. ADORABLE - Cistine Chapel Ceiling
7. HUGGY BEAR - Kiss Curl For The Kids Lib
8. SUPERCHUNK - The Question Is How Fast
9. SCORPIO RISING - Silver Surfing
10. SHONEN KNIFE - Get The Wow

Perry Farrell ima pištolo in nov album

NOVICE

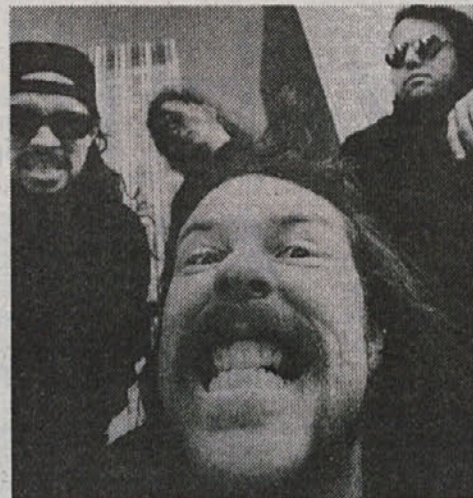
PORNO FOR PYROS, nova skupina Perrya Farrella, frontmana pred časom razpadlih Jane's Addiction bo v mesecu marcu pri založbi WEA izdala istoimenski album. Kljub napovedim, da bo glasba precej drugačna od Farrellevega predhodnjega benda, gre za material, ki po trditvah insiderjev zveni tako, kot bi zvenela naslednja plošča Jane's Addiction. Enajst posnetkov prinaša ekspresivna besedila o neredih v Los Angelesu, samozadovoljevanju in Farrellovi nošnji orožja. Dovolj?

MINISTRY, NINE INCH NAILS, YOUNG GODS, CONSOLIDATED, SHEEP ON DRUGS, CNN, FRONT 242 in NITZER EBB so sklenili prodati malo stare godbe v novi preobleki. Na kompilacijskem albumu z naslovom „Hot Wired Monstertrux“ bo moč slišati remikse njihovih uspešnic. Ministry so prispevali „Redline/Whiteline“ verzijo poskočnice „Jesus Built My Hotrod“, ki je originalno izšla na istoimenskem singlu, Young Gods so se odločili za „Skinflower“, remiks dueta Orb, Nine Inch Nails pa pesem „Wish“.

Nine Inch Nails: tudi kompilacije prinesejo kakšen cekinček.

METALLICA se pripravlja na poletno turnejo, medtem pa na MTV-ju dajejo DIE KRUPPS z dolgočasno in patetično priredbo skladbe „Nothing Else Matters“. To ni edina priredba, saj so Die Krupps posneli kar cel album priredb z naslovom „Tribute To Metalica“. Nekateri pa res znajo.

Metallica v vsako nemško vas: James Hetfield po poslušanju priredbe „Nothing Else Matters“ v izvedbi Die Krupps.

THE VELVET UNDERGROUND se bodo ponovno zbrali. John Cale, basist, violinist in druga polovica avtorskega tandema Reed/Cale je izjavil, da bodo to storili zaradi denarja. Nenadna odločitev živih legend o reformiranju skupine, ki danes pomeni eno izmed najbolj vplivnih referenc v zgodovini popularne glasbe, je povzročila razburjenje v ameriški diskografski industriji, založba Polygram pa se je že namenila izdati dve box izdaji. Prva bo vsebovala prve tri albume, druga pa tri CD plošče s piratskimi posnetki njihovih koncertov. VU so zadnjič nastopili skupaj leta 1990 v Parizu na otvoritvi retrospektive del Andy Warhola. Pred tem niso v izvirni zasedbi nastopili od leta 1969.

Tudi LED ZEPPELIN boste lahko počastili z nakupom še enega box seta, na katerem se nahajajo remasterirane pesmi rockovskih legend. Jimmy Page in George Marino sta med pripravljanjem te izdaje odkrila še najmanj eno doslej neizdano pesem, ki bo, ali bodo pomagale prodati box set. Tako se to dela, mar ne?

LOKALISTI

OVERFLOW, Dorothy, LP, T.R.I.P.

O koprivniških Overflow smo zadnje čase kar precej pisali. Nič čudnega, saj so pred kratkim izdali svoj drugi LP in odigrali lepo število promocijskih koncertov po Sloveniji ter močno navdušili občinstvo. Čas bi že torej bil, da si pogledamo njihov album, ki nosi naslov po prvem hitu „Dorothy“ in je izšel kot plod sodelovanja med neodvisnimi T.R.I.P. Records in nacionalno Croatia Records.

Prav tako kot prejšnji album, tudi „Dorothy“ prekipeva od sveže, mladostne energije, le da so tokrat pesmi bolj izpoljene in zaradi tega poslušljive tudi na daljše obdobje. Pri tovrstni godbi je pravzaprav kaj težko doseči takšen efekt, še posebej če se ozremo na dejstvo, da so fantje še mladi. Toda v nasprotju s starostjo članov lahko za Overflow kot skupino rečemo, da gre za prekaljeno in nadvse uigrano zasedbo, kar se pozna tudi pri strukturi pesmi z novega albuma. Poleg tega Overflowom uspeva ves čas vzdrževati ravnotežje med melodičnostjo in rockovsko energičnostjo, velikokrat prav na način, ki je lasten bendom kot so Ramones, Husker Du, Bad Religion, Les Thugs in, kot so pripomnili nekateri veterani zagrebške rock scene, Stiff Little Fingers.

„Dorothy“ je na svojstven način zelo pitna plošča; plošča, ki vam zleze v uho lažje in hitreje kot steče po grlu kozarec piva v začetku avgusta. Kljub temu pa je nov material daleč od plehkosti ali dolgočasnosti na katero je nasledilo že nič koliko bendov, ki so se preizkusili v tem žanru. Da so Overflow povsem prepričljivi se očitno zavedajo tudi založniki, saj nameravajo „Dorothy“ poleg vinilnega izdati tudi na ostalih formatih. Povsem pravilna odločitev - „Dorothy“ bo zaslužen v najožjem izboru za najboljši neodvisni album leta na teh prostorih.

KONCERT

V klubu K4 v Ljubljani bo v torek, 16.2. nastopil Tomaž Pengov. Koncert se izjemoma prične že ob 21. uri.

TREND

Smučati s ponarejenimi smučarskimi vozovnicami.

Velika Britanija (MM) - neodvisni albumi

1. SUGAR - Copper Blue
2. PAVEMENT - Slanted & Enchanted
3. POLYGON WINDOW - Surfing On Sine Waves
4. THE APHEX TWINS - Selected Ambient Works
5. DENIM - Back In Denim
6. THE SHAMEN - Boss Drum
7. COME - Eleven : Eleven
8. THE LEVELLERS - Levelling The Land
9. JULIANA HATFIELD - Hey Babe
10. PJ HARVEY - Dry

ZDA (Billboard) - albumi

1. V/A - Soundtrack „Bodyguard“
2. KENNY G - Breathless
3. ERIC CLAPTON - Unplugged
4. DR DRE - The Chronic
5. BILLY RAY CYRUS - Some Gave All
6. SHAI - If I Ever Fall In Love
7. MICHAEL BOLTON - Timeless
8. V/A - Soundtrack „Aladdin“
9. WRECKX-N-EFFECT - Hard Or Smooth
10. PEARL JAM - Ten

Slovenija - Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. FAITH NO MORE - Be Aggressive
2. THE THE - Dogs Of Lust
3. PHILLIP BOA & THE VOODOO CLUB - Love On Sale
4. OVERFLOW - Dorothy
5. LEMONHEADS - Confetti
6. MUDHONEY - No End Insight
7. DIE KRUPPS - Enter Sandman
8. VIDEOSEX - Computer's First Christmas Card
9. RAMONES - Cabbies On Crack
10. SUGAR - If I Can't Change Your Mind

PISMA

POTRJENA KORISTNOST
SSK IN ŽIVOST
KONFERENCE RS

Mediji in ljudje navajeni kimajočih in neproblematičnih zasedanj, ki so bila od začetka do konca pripravljena in vodena iz CK, bodo poročali o neuspehu zasedanja. Toda to je neuspeh samo za nje in tiste, ki tako razmišljajo in tako delujejo. Dejstvo pa je, da je bilo zasedanje tako živahno in da je bilo nakazanih toliko problemov, da se ni moglo do konca izpeljati.

In to kljub temu, da so bile uvodoma zapete himne: državna - Prijatli in narodna - Slovenec in še Triglav ter Domovini, ki so dale svečan in uspešen začetek. Zapela jih je skupina iz Kopol pri Celju, sponzoriral pa celjski področni odbor. Čeprav pravi rek "Konec dober, vse dobro", v tem primeru to ne velja. SSK ima že dolgo zgodovino in, upajmo, nima konca. To je izraz volje in utrjevanje temeljev institucije.

Delovno predsedstvo je dolžno na članskem zboru v duhu spoštovanja človeka in demokracije dati vsakemu, ki želi govoriti, besedo, saj ne more v naprej ocenjevati njegovo tehtnost in namen. Dejstvo pa je, da se je na koncu ugotovilo, da je bilo mnogo diskusij, ki niso stvar programske zasnove SSK in Konference RS. Prav tako so nekateri diskusanti pričakovali, da sta SSK oz. Konferenca RS neka izvršna ali odločilna organa, ki naj razrešita problematične stvari v državi Sloveniji. Vse to je preobremenilo zasedanje in ga časovno zavleklo, da nekateri ljudje niso mogli zdržati do konca. Kljub temu je znak živosti Konference, da je do konca zasedanja vztrajalo čez 100 ljudi od 188 udeležencev, kar je bilo za poznavalce itak presenečenje.

Naša splošna zastrupljenost s perfidnim življenjskim nasiljem in lažnim samoupravljalnim delovanjem ter spretnim (ne)demokratskim formalizmom, nam onemogoča spregledati manipulacije preoblečenih komunistov, ki so insistirali, da je treba računati na sklepčnost s 700 člani, kar ni bilo nikoli dejansko potrjeno niti verificirano (članarina ali prispevek nista bila pobrana). To je razumljivo, če se spomnimo, da komunisti v svojem oblastniško osrečujočem kozmopolizmu nikoli niso priznali narodnosti.

Mislim, da je uspeh zasedanja v tem, da moramo spoznati, da je SSK narodna moralno politična institucija, ki o ničemer ne more meritorno odločati, ampak lahko samo s strokovnimi izjavami in priporočili opozarja na nacionalne interese in potrebe, ki jih naj pri svojem delovanju upoštevajo državni organi in stranke, kjer živijo Slovenci.

V SSK ne gre za strankarski ali društveni princip delovanja, niti za neodgovorno in lažno samoupravljanje, ampak za visok nivo prostovoljnega in strokovnega sodelovanja, ki ni odvisno od funkcije ali izobraženosti, ampak od pristnega človeškega čutenja, ki izhaja iz svobode in odgovornosti, spoštovanja naravnih zakonitosti in resnice, ter iz duhovnosti izvirajočega socialnega čuta.

In kot drugi uspeh tega zasedanja je, da bomo komčno spoznali, koliko nas je resničnih pripadnikov te potrebne, koristne in plemenite organizacije, ki naj nas združuje v različnostih in ohranja kot Slovence. Svojo resnično voljo bo lahko vsak potrdil s simbolnim prispevkom in izjavo, da je član.

Takšna institucija nam je potrebna, ker želimo biti odprti v svet in se v njem ne zgubiti, ampak ga bogatiti s svojo značilnostjo in žilavostjo, ki je že priznana. Zelo laskavo priznanje nam je dal ameriški predsednik Jefferson, ki je uporabil pravila ustoličevanja britanskih knezov za osnovo ameriške ustave, in pred kratkim velik poznavalec človeške duše in svetovljan dr. Viktor Frankl, ki je rekel, da smo v odnosih bolj evropski kot nekatere evropske države.

Ker smo danes doma tako rekoč po celem svetu, nas takšno združevanje tudi osrečuje, kajti prava sreča je v srečevanju z ljudmi, medsebojnem spoznavanju in dovoljevanju. Koristnost pa je zstranski produkt združevanja, ki je v ujemnosti in složnosti.

Tako, upam, se bomo v nadaljevanju seje ponovno zbrali vsi, ki želimo za tak program kaj prispevati in čutimo za to tudi stro-

kovno usposobljenost, ki je v znanju in ljubezni do Slovenstva.

Toda to pa ne iz samoljubja ali šovinizma, ampak iz želje po uspešnem mednarodnem sodelovanju, uveljavljanju in priznavanju, kot enakopraven narod med narodi sveta. V složnosti je moč, v odprtosti in svobodi ter odgovornosti pa sta napredek in sreča.

FRANC ZABUKOŠEK, Šentjur

NAPOVED SE URESNIČUJE

Marsikateri Slovenec se še spominja, ko je nekako pred 25 leti direktor Ekonomskega inštituta v Ljubljani g. dr. Lojze Sočan opozarjal takratne politike (Kučana, Potrča, Ribičiča in druge), kako je v slovenski industriji od 150 do 200 tisoč preveč zaposlenih delavcev in uslužbencev. Komunistični veljaki, vsega siti in sami s seboj zadovoljni, se za slovenske ekonomske strokovnjake in njihove nasvete niso zanimali. Jugoslovanski uvoz nekvalificirane delovne sile se je pospešeno nadaljeval, z njo pa tudi uvoz najbolj umazane industrijske tehnologije, ki je vidno, usem v posmeh in grožnjo onesnaževala do takrat kristalno čiste slovenske reke, prostor in zrak.

Slovenija danes vstopa v svet revščine, brezposelnosti in tehnološke zaostalosti, štiridesetletne gospodarsko-politične zgrešenosti so resne, posledice imamo tukaj in zdaj, kako jih rešiti ni enostavno niti poceni, v poštev pridejo samo tuji krediti, do katerih pa še ni pravega tujega zaupanja. Predvolilne obljube Združene liste o sto tisoč novo zaposlenih, so bile samo želja, limanice in prevara volivcev, razen če se ne vrnemo nazaj v svinčene čase rdečega enoumja. To se lahko zgodi, saj so na oblasti večinoma še vedno isti tovariši, ki so Slovenijo pripeljali v gospodarsko krizo, močno pa jih podpirajo številni novopečeni državljani s prosrbsko miselnostjo.

Pred dnevi je (preoblečeni) slovenski nestrankarski predsednik Milan Kučan na radiu Kranj kranjsko brezposelnost enostavno naprtil na hrbet kranjskemu županu in kranjski vladi. Oba pa sta za uvoz kranjske nekvalificirane delovne sile najmanj kriva, ampak sta samo nedolžni žrtvi neprevlepljenosti Kučanovih obtožb. Tovariš Kučan, težave z brezposelnostjo ne pestijo samo kranjske občine, ampak se z njo srečuje vsa Slovenija in to samo po zaslugah štiridesetletnih gospodarsko-političnih napak partijskega enoumja. Smešno je slišati in vas poslušati, da smo vsi vsega krivi, samo vi nič, ki Slovenijo že desetletja nesposobno vodite v gospodarski kaos.

Zadnji dan leta 1992 je bilo v Sloveniji vseh iskalcev zaposlitve blizu 120 tisoč, številka pa se iz dneva v dan zaskrbljujoče povečuje. Bivši beograjski politiki so Slovenijo načrtno in premisslno naseljevali, onesnaževali in po balkansko podcenjevali, spotaknili, spekli in pogoreli so šele pri programskih jedrih, katerim pa se niso uprli danes jezikavi prenovitelji, ampak poštna, zavodna in klena slovenska inteligenca. Hvala jim za hrabrost! Jugo medsebojni odnosi so se začeli vidno poslabševati, dokler ni prišlo do vojne.

Po končani vojni je prišlo do velike kraje slovenskega premoženja v Srbiji, Črni gori, Vojvodini in na Kosovu, Slovencem pa so ostali: brezposelni priseljenci, begunci, ekonomski emigranti, ulični postopaci, vojaški dezertarji, dobro plačani upokojeni oficirji okupatorske vojske in kup nepotrebnih težav, groženj, skrbi in neuspešnosti. Vsak prišlek ima svoj dom, nihče ni padel v Slovenijo z neba, tako številčnega in nekontroliranega doseljevanja majhna Slovenija ne bo prenesla brez socialnih pretresov, teh pa se je za bati. Sloveniji grozijo generalne stavke, brezposelnost, anarhija, nasilje, ropi, vlomi, umori, narkomanija, prostitucija, klošarstvo, arogantnost, oživlja pa tudi petokolonatstvo. Če ne bomo Slovenci hitro in primerno ukrepali proti vsem tem ekscesom, nismo daleč od hrvaške in bosanske tragedije, katere si eni v Sloveniji tudi srčno želijo in samo čakajo na primeren trenutek, kje in kaj bodo še pokradli. Ne podcenjujmo situacije, v Sloveniji so že kraji, kjer so Slovenci v manjšini in od prišlekov ogroženi, na lokalnih volitvah pa bodo prevzeli celo oblast. Povedali so se tudi že prvi apetiti po priznanju manjšin, jutri pa bodo zahtevali že svoje avtonomije in še marsikaj drugega, za majhno Slovenijo nespremenljivega. Tem ljudem ne manjka zahtev, predrznosti in nesramnosti, dokaze imamo, veliko smo jih že tudi sami občutili v 45-letni okupaciji. Velikoserbski življenjski cilj je Velika Srbija - Srboslavija, ki se bo razprostirala od Triglava do Vardarja.

Napovedi g. dr. Sočana Slovenci danes vsak dan beremo v časnikih, poslušamo po radiu, gledamo na televiziji, še najbolj pa jih čutimo v praznih žepih in lačnih želodcih.

Majhen slovenski eksistencialni in bivalni prostor je prenaseljen, predvsem zaradi prevlelike slovenske odprtosti, 45-letne komunistične miselnosti, pretiranega humanizma do tujcev in sramotne slovenske brezbrzičnosti do lastnih otrok, vnukov in pravnukov, ki bodo že jutri nedolžne žrtve balkanskega primitivizma in naše slovenske zatelebanosti. Legalnih in ilegalnih prihodov v Slovenijo je vsak dan več, številčnost prišlekov se povečuje, Slovenija pa postaja nov sod smodnika. Varnost Slovencev ni nikakršna, zato Slovenci zahtevamo, naj vlada, državni zbor in državno svet zaščitijo avtohtono prebivalstvo. Zaščita avtohtonega prebivalstva ni nacionalizem, ampak pravica majhnega naroda do svobodnega, poštenega in varnega življenja brez stanovaljske zaščite štirinožcev (psov). Slovenci razen lastne budnosti nimamo nikogar, ki bi nas branil pred nasiljem podonske košave, bosanske slivovico, albansko mafijo, hrvaškimi dečki in italijanskimi fašisti. Zaradi majhnosti slovenskega naroda je bolje, da ostanemo nacionalisti kot okupiranci ali manjšina v lastni državi.

TONE FRANTAR, Ljubljana

"KRUTO MAŠČEVANJE NEPOKORNI ŽENI"

V vašem časopisu je bil 27. 1. 93 na dveh straneh objavljen članek z naslovom "Kruto maščevanje nepokorni ženi", v katerem je vrsta neresnic o delu in vlogi policistov Policijske postaje Celje. Vsebinska članka je za nas žaljiva, zlonamerna in škoduje časti in dobremu imenu policistov.

Prilagamo odgovor in želimo, da ga objavite v časopisu.

Ob tej priliki vas seznanjamo, da bomo zoper odgovornega urednika g. Janeza Severja vložili kazensko ovadbo zaradi objavljenih žaljivih obdolžitev.

Zavedamo se, da pri našem delu lahko tudi grešimo in smo v takšnih primerih pripravljeni nositi tudi posledice, ne bomo pa dopuščali razširjanja za nas škodljivih neresnic.

STANE SORŠAK, načelnik Uprave za notranje zadeve Celje

ALI JE POLICIJA PADLA
POD VPLIV

Tako se je začel članek v časopisu Nova doba dne 27. 1. 93 z naslovom "Kruto maščevanje nepokorni ženi". V njem avtor, ki uporablja psevdonim Jani Sova, z očitno naklonjenostjo do ga. Zdenke Koštomaj povsem nekritično opisuje vlogo Policijske postaje Celje, katere posamezni policisti naj bi teptali osnovne človekove pravice in si jemali pravico odločanja, kdo kam sodi, kje in s kom živi ter celo spi. Celjska policija naj bi po trditvah avtorja in Zdenke Koštomaj mimo zakonov krojila usodo poštemu Albancu g. Isufu Gashiju in njej. K ustvarjanju takšnega mnenja pri povprečnih bralcih sta prispevala tudi z nekritično izbranimi termini kot npr., da so policisti pohajkovali na celjskem obrtnem sejmu; da so "popokali" Gashija na policijo, "vtaknili" so ga v letalo.

Za odgovor na članek smo se odločili zato, ker je večina trditev v članku o razlogih in vodenju postopkov z g. Isufom Gashijem neresničnih ali vsaj prirojenih in zato škoduje časti in dobremu imenu delavcev Policijske postaje Celje. Navedli bomo le nekaj dovolj očitnih primerov.

Zoper Isufa Gashija policisti v Celju ukrepajo že vse od leta 1987 dalje, ne le zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov, ampak tudi drugih hujših dejanj. Že istega leta so ga policisti prvič (in ne zadnjič) ovdili zaradi suma storitve kaznivih dejanj, za kar je bil obsojen. Zoper njega so policisti ukrepali tudi drugje po Sloveniji. Posredovati pa so morali tudi na zahtevo ga. Zdenke Koštomaj, ko je razgrajal v njenem lokalni. Še ni dolgo tega, ko se je pritoževala zaradi neukrepanja, ko bi po njenem mnenju morali ukrepati, pa niso.

Na obrtnem sejmu so policisti navzoči, ker se takrat neprimerno poveča število tatin in drugih antisocialnih dejanj in ne zato, da bi "pohajkovali". Navedbe Zdenke Koštomaj so neresnične, da so policisti Gashija odpeljali iz sejma in mu niso dovolili stika z njo in ga nato "mimo zakonitih pravil vtaknili v zapor" in da je šele kasneje uspela dokazati krivico. PP Celje

je dejansko imela nalog za privedbo, ki ga je izdal Občinski sodnik za prekrške, vendar ne zaradi klateštva, ampak zato, ker ni plačal denarnih kazni in se je denarna kazen spremenila v nadomestno, to je v zaporno. Kljub nalogu Gashi ni bil odpeljan v zapor, ampak je kazen plačal v prisotnosti Zdenke Koštomaj. Torej so vse te njene navedbe lažne in zlonamerne.

Pri opisovanju prometne nezgode povezuje svoje sorodnike in policijo, ki naj bi "popokala" Gashija in ga obtožila klateštva. Dejstvo je, da njeni sorodniki in policija niso imeli nikakršne zveze. PP Celje je o nezgodi obvestil udeleženec, to je oškodovanec v nezgodi. Nerealno je očitati policiji samovoljnost, nezakonitost in še kaj, če je ukrepala zoper povzročitelja nezgode, ki niti nima pravice voziti motorno kolo, ki nima prijavljenega bivališča in nima statusa tujca. Zoper njega je PP Celje zahtevala uvedbo postopka na podlagi določil Zakona o tujcih. Občinski sodnik mu je izrekel varstveni ukrep odstranitve tujca iz države. Imel je možnost pritožbe in do telefonskega razgovora, vendar pa pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršbe.

Dvajsetega januarja letos je policist po navedbah v članku "prestregel med potjo" Isufa Gashija, ko si je šel urejati dokumente. K temu lahko navedemo le to, da nam do sledi ni bilo znano, da se dokumenti urejajo tudi v gostilni Lovca v Vojniku, kjer se je njuna pot križala.

STANE SORŠAK, Načelnik uprave

JAVNO OPOZORILO

Predsedniku Državnega zbora
Predsedniku vlade R Slovenije

Od ministrstva za finance RS smo dobili presenetljivo, čeprav po svoje pričakovano odgovor na prošnjo, da SEG dobi za urešničevanje svojega programa del denarja tudi iz republiškega proračuna (cca 100.000 SIT mesečno). Ministrstvo sporoča, da za odobritev ni pravne podlage. In smo tam, kjer je naše gibanje začelo: v tej državi gibanja nimajo svojega prostora za delovanje in obstoj. Na to smo opozorili, ko smo se odločili za sodelovanje na volitvah 1992. O tem smo tudi že pisali in prosili za ustrezne ukrepe. Obvestili smo tudi, da ne želimo biti stranka, marveč pravo gibanje. Po volitvah to tudi smo, saj skoraj blizu 200 slovenskih državljanov aktivno sodeluje v naših projektnih skupinah in v vodstvo SEG - seveda brezplačno in se na primer tudi prevaža iz kraja v kraj na svoje stroške. Mimogrede, tudi za udeležbo na volitvah 1992 nismo dobili od države niti tolarja, kar ni veljalo za nove stranke na volitvah leta 1990.

Upamo in želimo, da bo sedanjih razmer kmalu konec in bodo gibanja, ki so v državnem interesu, imela ne le pravico, da se ustanovijo (svoboda združevanja), marveč da dobijo tudi osnovne pogoje za delovanje.

Prav nesmiselno bi bilo, da bi ob številnih problemih Slovenije kot (ne)pravne države kratek konec potegnili le gibanja.

Resno opozarjamo, da bomo z odnosom slovenske države do gibanj prisiljeni opozoriti naše prijatelje po svetu, oziroma ustrezne mednarodne institucije. Pripravili bomo tudi tiskovno konferenco za naše in tuje novinarje.

Čeprav pismo ministrstva za finance razumemo, vseeno želimo, da bodisi organ, ki ga vodita, bodisi Ustavno sodišče to stališče potrdi. To je tudi dodatni razlog, da vam pišemo.

EKOLOŠKI POZDRAV!

Za IO SEG:

Tajnik SEG KAREL LIPIČ

ELLA computer shop
ZIDANŠKOVA 7 CELJE
TEL&FAX: 441-640 int.4

Prodaja PC konfiguracij, delov in pribora po ugodnih cenah.

Tiskalniki EPSON, HP

Trakovi za tiskalnike

Diskete 5.25" HD 130 SIT

KOMISIJSKA PRODAJA

Fotokopirni papir, telefax papir

Garancija in servis zagotovljena.

HVALA ZA OBISK!

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

Sužnjelastništvo koncem drugega tisočletja

Sužnji športa

Se zopet vračajo beli (ali črni) sužnji? Odgovor bi lahko bil pozitiven. Še več, moderni sužnji so že tukaj, med nami. Največji absurd je v tem, da so to tista kategorija ljudi, ki je zavestno ali nezavestno ogromno naredila za osvoboditev človeka – športniki. V novi organizaciji športa, v katerem velikanske vsote denarja pretvarjajo športnike v sužnje, so osovraženi sužnjelastniki iz knjig postali menežerji.

Pred sto leti je Pierre de Coubertin izrekel športno maksimo „brez rase, razredne ali verske diskriminacije“. Uresničitev tega lepega načela pa je športnike privedla v drugo skrajnost. Čeprav Jan – Pierre Papin, eden najboljših nogometašev sveta, ni zadovoljen v Milanu, pa kljub vsem milijonom, ki jih ima, ne more iz kluba. „Papina smo prodali že prej, preden se je iztekla pogodba z našim klubom,“ pravi lastnik nogometnega bivšega kluba Tapie. Niti športni heroj Nemčije Boris Becker ne more na prestižnem tekmovalju, kot je Davisov, pokal igrati za svojo domovino, ker njegov menežer zahteva od države dva milijona mark. Pri tem je povsem vseeno, kaj misli ali čuti sam Boris Becker.

Omejenosti vrhunskih športnikov pa so še dosti večje. Točno se ve, da mora določeni športnik, na primer nogometaš v Napoliju, stanovati v hotelu ali hiši lastnika kluba, kupovati v njegovih trgovinah, počitnikovati v njegovih letoviščih, voziti avtomobile, ki jih je določil on, imeti od njega izbrane telesne stražarje in kontrolorje. Prisotne so nedvomno še druge bolj osebne omejitve.

Morilčeva pisma

Pismo, ki ga je lastnoročno spisal Charles Manson, morilec igralka Sharon Tate, in beleške Marka Davida Chapmana, morilca Johna Lennona, bodo 25. februarja na dražbi v New Yorku, na kateri jih bodo prodajali skupaj s predmeti, ki so pripadali slavnim umetni-

kom. Organizator dražbe ocenjuje, da bi Mansonovo pismo iz leta 1922, v katerem med ostalimi razmišlja o dvaindvajsetih letih, ki jih je preživel v zaporu, torej o času, ki je izjemno vplival na njegov duh, tako pravi sam, lahko doseglo ceno okoli 600 dolarjev, Cha-

pmanove beleške pa nekoliko manj. Prodajali bodo tudi pisma šestkratnega morilca Davida Berkowitza, fotografije in naboj iz revolverja, ki ga je izstrelil Jack Ruby in zaslovel z umorom Harveyja Oswalda, po uradni verziji Kennedyjevega morilca.

HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

Pred vami so dogodki, ki bodo vašo energijo usmerili na pravo mesto, možno je, da boste morali prebroditi tudi nekaj konfliktnih situacij z vašim partnerjem. Stare ovire pa bodo premagane z optimizmom in osredotočili se boste na nove načrte. Srečne številke: 2, 5, 9, 13, 25.

Bik 21. 4.–20. 5.

Srečevati se boste morali z nekaterimi, sicer redkimi posamezniki, ki vam niso naklonjeni, trpeli jih boste le, ker si morate izboriti mesto v poslovnem okolju. Delo vam bo puščalo malo časa za zasebnost in ljubezen, ki bo v občutljivem obdobju. Srečne številke: 1, 4, 7, 16, 28.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

Kljub relativni uspešnosti na poslovnem področju in zadovoljstvu v zasebnem življenju vas boso obsedale črne misli, a vedite, da zaradi malenkosti. Ne dopustite, da bi vas prevzelo mišljenje za vas nepomembnih ljudi, s katerimi ne živite.

Pazite na zdravje. Srečne številke: 3, 5, 7, 16, 21.

Rak 22. 6.–22. 7.

Pred vami so napeti dnevi in vznemirljivi dogodki, pazite se stresa. Odnosi s sodelavci bodo slabi, čemur boste pripomogli tudi sami s svojo preobčutljivostjo. Včasih bi lahko mirno sprejeli dobroimenen nasvet prijatelja, počutili bi se bolje. Srečne številke: 5, 6, 9, 10, 29.

Lev 23. 7.–23. 8.

Planeti vam niso najbolj naklonjeni, spopadali se boste z zdravstvenimi težavami, prenapetostjo in zamorjenostjo, a glavo pokonci. V ljubezen se bo sreča prikradla skozi kanček žrtvovanja in veliko mero razumevanja. Pojdite v naravo in si naberite moči. Srečne številke: 4, 7, 8, 12, 23.

Devica 24. 8.–23. 9.

Vaš vsakdanjik bo privzel grenak priokus, odnosi z ljudmi, ki vas obkrožajo, bodo napeti in nesproščeni. Prihajali boste v neprije-

tne situacije, ki jih bodo obarvali tudi prepiri. Obrnite se k prijateljem, sicer pa namenite pozornost krhkemu zdravju. Srečne številke: 2, 3, 8, 17, 25.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

Pripravite malo več potrpežljivosti, kajti množica dogodkov vas bo vznemirila, ne izgubite živcev in bodite pripravljeni na izhod iz težav s trezno glavo. Življenje bo teklo v ritmu, ki ga boste odredili sami. V ljubezni bo sledil zanimiv in dinamičen obrat. Srečne številke: 6, 8, 9, 12, 28.

Škorpion 24. 10.–22. 11.

Pred vami so pozitivne spremembe, ki pa se še ne bodo iztekle tako, kot bi vi želeli, začetek pa vsekakor je. Mlačnost, ki vas je spremljala na delovnem mestu in v zasebnem življenju vas bo začela zapuščati. Obeta se vam nekaj prijetnih večerov v dvoje. Srečne številke: 2, 5, 8, 16, 26.

Strelec 23. 11.–21. 12.

Vaša pričakovanja opremite z objektivnostjo, tako v zasebnosti kot na poklicnem področju. Ne prenačite se. Poslovni odnosi bodo zadovoljivi, načrti se ugodno odvijajo, tudi finančna situacija bo spre-

jemljiva. Pojdite v naravo in pazite na vaše zdravje. Srečne številke: 3, 7, 9, 18, 23.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

Pred vami je naporen teden, izpolnjen z izčrpujočimi odnosi z okoljem, konfliktnimi situacijami na delovnem mestu in ljubezenskimi nesoglasji. Tudi zdravje vam ne bo šlo na roko, zato bodite v vsem, kar počnete, previdni, v komunikacijah z okolico pa blagi. Srečne številke: 2, 6, 9, 11, 22.

Vodnar 21. 1.–19. 2.

Pričakujete lahko solidne, ugodne dni, čeprav brez večjih presenečenj. Umirjeni boste in zadovoljni, tudi vi rabite počitek. Pojavili se bodo nekateri novi načrti, o katerih pa zaenkrat le razmišljajte, za pametno akcijo je časa še dovolj. Srečne številke: 4, 5, 7, 12, 24.

Ribi 20. 2.–20. 3.

Ljubezen bo spet v središču vašega življenja, možno je, da se bo v tednu, ki sledi, marsikaj razrešilo, vi pa si boste oddahnili in končno bolj umirjeno zaživeli. Ne pozabite na dobrega prijatelja, ki vam je ves čas skušal pomagati. Pazite na zdravje. Srečne številke: 3, 7, 9, 19, 21.

Dvajset let oblikovalca

Jožeta Domjana

Velika pregledna razstava

Ob dvajseti delovni obletnici slovenskega oblikovalca Jožeta Domjana so v Jakopičevi galeriji Arhitekturnega muzeja v Ljubljani odprli njegovo veliko pregledno razstavo, na kateri je nanizal blizu sto predvsem gledaliških plakatov – mnogi med njimi so viseli na največjih svetovnih razstavah grafičnega oblikovanja. V galeriji je moč videti še knjižne opreme, celostne podobe, kataloge, koledarje, vinske etikete.

Razstavo je odprl eden najboljših poznavalcev slovenskega designa Stane Bernik, ki je v uvodnem govoru odkrito priznal, da naši teoretiki in kritiki niso znali pomoliti nosu iz prestolnice, sedaj pa so osupli in presenečeni, kako pomembne oblikovalske korake je oral Celjan Jože Domjan.

Eksperimentalno gledališče "F"

Celjsko Eksperimentalno gledališče "F" se kani tokrat predstaviti v KLJUBU z naturalističnim triptihom Gospodina Julija. Z uprizoritvami ob 17. uri v četrtek, 18. februarja, v soboto, 20. februarja in v soboto, 27. februarja, nam bodo skušali

razkriti, kaj se zgodi, če iz naturalistične tragedije nastane triptih. Držijo se svoje tradicije, močno začrtane karakterne vloge in besede, poistovetene z značaji.

Igrajo Vesna Prevolšek, Nataša Bertalanč in Miha Alujevič.

Nova filmska afera: Spielberg ne sme snemati v Auschwitzu

Pieteta nad filmsko industrijo

Novica, da namerava sijajni ameriški filmski režiser židovskega rodu Steven Spielberg posneti filmske kadre v zloglasnem koncentracijskem taborišču v Auschwitzu, je v Svetovnem židovskem kongresu izzvala val ogorčenja in protestov. A očitno je bila nova filmska afera prenapihnjena, morebiti reklamná poteza, kajti pokazalo se je, da gre za nesporazum in da režiser nikakor nima namena prizorščá holokavsta izrabiti v filmsko tržne namene.

Spielberg namerava posneti film o Oskarju Schindlerju, nemškem industrialcu, luteranu, ki je v svoji tovarni orožja za Tretji Reich zaposlil več kot tisoč Židov, ujetnikov Auschwitza, in jih tako rešil zagotove smrti. Zavrnil je zahtevo Gestapa in mu ni izročil seznam zaposlenih, policiji pa je bilo več do orožja kot do imen, zato je ni vztrajala. Glavni lik v filmu bo upodobil Ben Kingsley.

S snemanjem bodo pričeli konec februarja v Krakovu. In slišati je bilo, da bo Spielberg nekaj filmskih scen posnel v samem koncentracijskem taborišču, ki je postalo velik muzej človeške tragedije. Njegova prošnja, naslovljena na poljske oblasti,

je v Svetovnem židovskem kongresu dvignila ogromno prahu.

Sredi tega meseca je režiser s predstavniki Kongresa sedel za pogajalsko mizo in

za njo zagotovil, da v taborišču ne bo postavil kulise plinske celice, niti ne bo njegova filmska ekipa prestopila praga koncentracijskega taborišča. Poudaril je še, da bodo napravili le zunanje posnetke v črno-beli tehniki.

Po besedah izvršnega direktorja Muzeja Auschwitz Elana Steina veljajo v muzeju zelo stroga pravila še posebej, če želi kdo notranjost taborišča izkoristiti za filmsko snemanje. Resda so tam v preteklosti filme že snemali, vendar je bilo to v komunističnih časih, od leta 1985 pa veljajo stroge omejitve. Vodstvo ustanove je dovolilo snemanje le dokumentarce, vse ostale prošnje so doslej odbili.

V javnosti so dovoljenje, da sme režiser Spielberg s svojo filmsko ekipo vstopiti v zloglasno koncentracijsko taborišče, komentirali kot obujanje antisemitizma in takratnih družbenih dejavnosti. V Svetovnem židovskem kongresu so nameravali svoj protest nasloviti na Združene narode, po-

tlej pa so z režiserjem le našli skupni jezik.

On sam pravi, da ne razume, odkod toliko vroče krvi zaradi njegovega filma. Vselej je jasno povedal, da nima nobenega namena snemati znotraj Auschwitza, nikoli ni pomislil, da bi v tem tragičnem zgodovinskem prostoru postavil filmske kulise, denimo, plinsko celico. Že davno jo je montiral v nekem krakovskem gledališču. V Auschwitzu ali točneje pred njim želi posneti le simbolični prizor, ko skupino taboriščnikov vodijo pred ograjo. To bi opravili v treh dneh, medtem ko bo snemanje filma trajalo najmanj tri mesece. Režiser zagotavlja, da se tudi pred vzhodom ne bodo ničesar dotikali.

Film "Schindlerov seznam" bodo posneli v črno-beli tehniki. Spielberg pravi, da je vso svojo mladost preživel v gledanju črno-belih dokumentarnih posnetkov holokavsta in da si ga nikakor ne more predstavljati v barvi.

Hrastnik: Posamezniki ostajajo na robu občinske pogače

Kulturna tradicija blede

Za nami so prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku. Spet so se zvrstili slavnostni govorniki, slišali smo lepe besede, prijazna povabila, in posameznikom, ki so prejeli takšna ali drugačna priznanja, smo segli v roke in čestitali. Je bilo morda kaj drugačnega, bolj privlačnega in resničnega?

Če se ozremo po hrastniški dolini, občini, ki šteje nekaj več kot 11 tisoč občanov, lahko opazimo, da vladata sivina in malodušje. Vse manj je veselja med ljudmi, tiste prave delavske enotnosti in solidarnosti. Vse se je nekam zgubilo in odtujilo.

Če so se lahko v tej revirski občini pred leti pohvalili s številnimi kulturnimi amaterskimi skupinami, ki so uspešno nastopale tudi po Sloveniji, danes temu ni več tako. Kulturna tradicija blede, pri zvezi kulturnih organizacij sicer zatrujejo, da je trenutno uspešnih dvanajst sekcij. Resda imajo v Hrastniku dve godbi na pihala: rudarsko, ki bo letos praznovala 140. obletnico, in steklarsko. V zvezo kultur-

nih organizacij je vključenih sedem pevskih zborov, dve mladinski gledališki in ena lutkovna skupina.

Povsem so zamrle folklorna, plesna in dramska dejavnosti, z delom je prenehal veliki zabavni orkester. Žal je med mladimi ugasnila želja po ustanavljanju novih, modernejših kulturnih oblik. Manjka animatorjev, mentorjev, ni več zagnanosti in vse bolj opazno postaja tudi dejstvo, da pri zvezi kulturnih organizacij nimajo zaposlenega strokovnega delavca. Delo sloni le na predsedniku zveze, ki že sedem let po svojih močeh skrbi za pomembnejša opravila.

Morda mu delo uspeva, ker je kot profesionalni zaposlen pri stranki SDP, si-

cer pa je ljubiteljsko precej povezan s kulturo v občini. Ampak občinsko vodstvo je pred leti menilo, da v občini, kot je Hrastnik, ne potrebujejo strokovnega delavca in prav veseli so bili, ko so se lahko pohvalili, da so zmanjšali število zaposlenih v takratnih družbenih dejavnostih.

Tudi kulturni objekti so neprimerni. Dve dvorani, ena v Krajevni skupnosti Dol pri Hrastniku in druga večja v delavskem domu, sta za gostovanje večjih gledaliških ansamblov neprimerni. Tudi tehnična oprema je zastarela in dotrajana. Denarja za kulturo pa je iz leta v leto manj. Dovolj zgovoren je podatek, da ena gledališka predstava stane več, kot znaša mesečna dotacija ZKO. To je veljalo za leto 1992. Letos pa je občinski proračun za delo ZKO in društev namenil 950.000 tolarjev. Kar 373.000 tolarjev pa za sofinanciranje abonmajskih pri-

reditov.

Delo v kulturi ni nikoli plačano in poplačano. Le redki posamezniki ostajajo zvesti in skušajo mladi rod pritegniti v izročilo prednikov. Dr. Matjaž Kmecl je pred leti v slavnostnem govoru ob 130. obletnici hrastniške Steklarne leporekel: "Z delavci je rasla kultura. Kot je izpod zemlje prihajalo črno zlato, je tu zgoraj nastajala steklena svetloba dneva. In če je kje združeno na simboličen način vse, od najbolj črne teme do najsijajnejše svetlobe, od obupa slovenskega obstajanja do največje samozavesti, potem je to tu, pri vas, v Hrastniku!"

In danes je v Hrastniku zbledela kulturna tradicija. Bo zasijalo novo sonce, ki bo dalo navdih vsem tistim, ki se s kulturo ukvarjajo in jim je blizu vsakdan. Ali bo šlo vse vloženo delo v muzejske arhive?

Vojka Povše Krasnik

Kdo je ubil partizana "Mato" in kje mu je grob

Je Mato vstal od mrtvih?

Moje odprto pismo, ki ga je NOVA DOBA objavila 16. septembra lani, je dan kasneje objavil tudi pomurski VESTNIK. Na to objavo se je 26. novembra 1992 oglašil Štefan Kuhar z „dopolnilom“. Zadovoljen sem bil, ker je podprl moj predlog, da je treba pospešiti delo občinskih komisij za ugotavljanje medvojnih in povojnih zločinov ter je mnenja, da bi se reševanja teh problemov in sporov... v lastnem interesu in interesu zgodovinske avtentičnosti že davno, sedaj pa čimprej, resno in sistematično morala lotiti republiška organizacija zveze borcev Slovenije.

Presenečen sem bil zaradi tega, ko sem v VESTNIKU 14. januarja prebral, kako g. Červič Stane Bojan v istem VESTNIKU pod naslovom „Odprto pismo - k dopolnili Štefana Kuharja z dne 26. 11. 1992 grdo napada Štefana Kuharja, pri tem pa omenja tudi mene.

Štefana Kuharja ne poznam, tudi nikdar ga še nisem videl, precej pa sem o njem slišal po vojni. Prepričan sem, da marsikaj, kar Červič Kuharju očita, ni resnično. Do takšnega prepričanja me vodijo že same Červičeve trditve, kako so on in njegovi „bili smo poslani na teren Medjimurja in Prekmurja na politično delo, po nalogu Ivana Nemca - Vojka“, ko pa so stvari bile popolnoma drugačne. Ne mišlim zagovarjati Štefana Kuharja, naj se za-

govarja sam, če je to sploh potrebno. Presenečen sem samo nad tem; zakaj tak napad nanj, ko pa je predlagal hitrejšo postopke pri osvetljevanju „Megle“, - zlasti v interesu borcev in njihove organizacije.

Kako skregani so razne trditve, podatki in datumi g. Červiča med seboj in z njim, bom skušal dokazati z njegovimi opisi!

V svojih „Spominih na partizansko leto 1944 v Prekmurju“, (Vestnik, od 23. februarja do 17. julija 1984) Červič v drugem nadaljevanju z dne 1. marca 1984 opisuje odhod 6 aktivistov - (za kar so se sami imenovali!) v Prekmurje(?) in to 6. JANUARJA 1944. Kdo je sestavljal to skupino „aktivistov“, katere vodja je bil Stane Červič - Bojan, je evidentno: Alojz Červič - Mihec, Dragica Vrtnjak - Nadja, mati Elizabeta Vrtnjak - Mira, Mihčev spremljevalec Mirko Krajšek - Miško in August Megla - Mato. Nič pa o tem, kdo jih je poslal in KAM? Šli so torej na slepo? Prva postojanka je bila v Globoki z dodatnim delovanjem na razkriškem območju, kar je že bila lep čas, preden so prišli v Prekmurje. Toda že prej sta se kar dva nekam „zgubila“, Miško Krajšek - Miško, spremljevalec Alojza Červiča - Mihca, ni bil ob njem, ko so ga ustrelili pri Skledarjevih v Črenšovcih, ampak so ga prijeli v Medjimurju pred aretacijami v Prekmurju (PRED 9. MAJEM 1944), Augusta Megle - Mata pa je, kakor piše v nada-

ljevanju Červič, ŽE APRILA 1944. LETA Slavko Ivajnšič odpeljal NAZAJ NA LJUTOMERSKO OBMOČJE. „Sam sem bil pred odhodom ranjen,“ piše Červič, „in še vedno nisem ozdravel.“

Od tu naprej resnični borec August Megla - Mato, brat sodelavca Štefana Kovača - narodnega heroja Vinka Megle, postaja vedno večja uganka. To pa zato, ker g. Červič v svoji izjavi na SPIZ v Murski Soboti svojemu sodelavcu Štefanu Srešu dne 3. 10. 1978 dobesedno zapisano pove: Ob provali meseca MAJA 1944 so bili skoraj vsi moji spremljevalci ujeti, razen Megle Augusta „Mata“, kateri pa se je POZNEJE VRNIL nazaj na Ljutomerski teren, tako da sem ostal v Prekmurju sam...

On dajanju te izjave, ki jo je potrdil z lastnoročnim podpisom, pa je Červič pozabil, kaj je pet mesecev prej (4. 5. 1978) pisal Dušanu Špindlerju v Maribor: „Čudi me, da poveličuješ delo Megle Augusta „Mata“, ko pa dobro veš, da ni bil noben aktivist, OD NIKOGAR POSTAVLJEN, DA SMO BILI Z NJIM POVEZANI KOMAJ DOBER MESEC in Ti si dal nalog (pri Pintarič Savotu), da se ga likvidira... Tudi dobro veš, da je likvidiral Ivajnšič in zakaj...“

Jaz sem bil ranjen 19. SEPTEMBRA 1943. Po tem Červičevem pisanju je Megla

August „Mato“ kot negativen ali „noben“ aktivist bil likvidiran ŽE JESEN 1943! Ker pa je Megla August „Mato“, kakor je zapisal Červič, šel z njegovo SKUPINO AKTIVISTOV kljub likvidaciji JESEN LETA 1943 6. JANUARJA 1944 na Madžarsko JE MORAL VSTATI OD MRTVIH!

Gospod Červič, ali se vam zdi, da je ta vaša mast preveč zasmrajena? Upirajo se mi takšne neresnice, ne le zaradi Augusta Megle „Mata“, ki sem ga zelo dobro poznal in sva bila prijatelja, ampak tudi zaradi Dušana Špindlerja, ki je bil glavni organizator NOG v tem delu Slovenskih gor in Prlekije, od prihoda Nemca Ivana - Vojka do junija 1943.

Megla August „Mato“ pa je bil tudi znan nasprotnik predvidenih umorov in požigov domačij, ki so jih po nalogu ali kako drugače nekateri opravljali od poletja 1943 naprej, preko Babjega ložiča do umora Lizike Vrtnjak v noči iz 27. na 29. december 1978 v Kurčevcih, ki je o umoru Megle Augusta „Mata“ dosti vedela, pa jo je bilo treba utišati.

Zgodba še ni končana, zelo pa je povezana še s številnimi protislovji v izjavah in pisanju g. Červiča v različnih časovnih obdobjih. Najbrž bo zaradi tega potrebno z njo še nadaljevati.

FRANC TARČA, Ptuj

Ne gre le za Babji ložič (7)

Mora in strah med Prekmurci

Smrt Štefana Kovača, 18. oktobra 1941, neustrašnega voditelja upora; 30. oktobra izrečena smrtna obsodba Štefana Cvetka in Eugena Kardoša, izvršena s fevdalnim ceremonialom na vislicah soboškega grajskega dvorišča na največji praznik protestantov 31. oktobra; naslednji dan, na dan mrtvih 1. novembra 1941, žalostna povorka od gradu do železniške postaje v verige vklejenih obsojencev za transport v budimpeštanske zapore, so kot mora obvisela nad večino prekmurskih ljudi... Še posebej nad tistimi, ki se jim je posrečilo izogniti aretacijam in onimi, ki so jih Madžari iz množice aretiranih izpustili, saj jim je šlo za to, da uničijo „vodilno smetano“ upora. S takšno drakonsko kaznijo so nameravali Prekmurcem nagnati v kosti strah pred podobnimi „norostmi“.

Mora in strah med Prekmurci, a tudi strah ustrahovalskih zaveznikov Madžarov na tej in Nemcev na oni strani, so mejno reko Muro naredili še težje prestopno... Čeprav sta se Mima Kovačeva, vdova Štefana Kovača, in Vinko Megla, ki je bil skupaj s Štefanom Kovačem ranjen v boju z madžarsko zasedo v Grančanih, že po kon-

ferenci v Jastrebcih na domu Jožeta Karenčiča 1. novembra 1941 - tu je bila Mima inenovana za sekretarko, Vinko pa za člana Okrožnega komiteja za Prekmurje - napotila proti Prekmurju zaradi zvez, ki jima jih ni uspelo vzpostaviti, sta nadaljnje poskuse opustila 6. januarja 1942. Z zvezami nista uspela Jože Kramar - Juš iz Trnaja in Jerko Novak iz Strigove, ki sta se avgusta 1942 z one strani Mure zaradi tega napotila v Prekmurje. Brez uspeha so precej časa ostali tudi poskusi prekmurskih aktivistov najti zveze - celo preko Zagreba, ki naj bi jih do „centra“ konkretno izpeljala Franjo Štefanec in Franček Hegeduš. Krivda neuspešnosti je bila tudi na strani „centra“, ki se kljub boljšim možnostim (izkušnje, oborožitev), ni kdo ve kako trudil za to povezavo. To je potrebno posebej poudariti, ker so prekmurski aktivisti po vojni nemalokrat slišali očitke, kako so predvsem oni, za razmere (tako pozitivne kot negativne), krivi prepočasnega vzpona NOG v Prekmurju.

Najboljši dokaz za našo trditev je izveček iz pisma, ki ga je Edvard Kardelj-Bevc 14. decembra 1942 zapisal v daljšem poročilu Titu: „...Še slabše je na Štajerskem, kjer

so številne izdaje strahovito zreducirale naš aktiv, najboljši ljudje so postreljeni, pojavilo se je mnogo izdajalcev (medtem ko so v Ljubljani in na Gorenjskem izdajalci redkost, čeprav ljudje vedo, da jih bodo ustrelili - posledica močnega vpliva partije med množicami), a ob tem so redke in slabe tudi partizanske čete, pa za Partijo ne morejo predstavljati resnejše opore za politično delo med množicami. V Prekmurju ne vemo, kakšen je položaj. Stari naš aktiv so Madžari deloma povsili in pobili ali strpali na robijo. Če je ostalo kaj nižjih kadrov, ne vemo, ali so sploh pokazali kakšno aktivnost. Dokler ne vzdignemo Štajerske, nam je zelo težko vzdrževati zveze s Prekmurjem, zato nismo niti storili kakih večjih ukrepov, da bi se povezali...“

Tako je razvoj NOG v Prekmurju, kot na vsakem drugem območju Slovenije, doživel pač glede na menjajoče pogoje nihanja padce in vzpone!

Zanimivo je, da o stanju in obnavljanju NOG v Prekmurju „centra“ niso informirali številni borci pa „borci“ in „aktivisti“ Prekmurci, bodisi so se nedostopno zabunkali, ali še številnejši partizani in aktivisti, ki so Prekmurje „spoznavali“ šele tik

pred osvoboditvijo, 3. aprila 1945! Ali, kar je še slabše, tisti solonaši, ki so Prekmurje prvič v življenju povohali šele po osvoboditvi. Toda eni in drugi so o Prekmurju in o dogajanjih v njem in njegovem NOG vedeli povedati več kot tisti, ki smo ves čas bili na svoji zemlji in med svojimi ljudmi, čeprav nismo imeli partizanskih brigad in čeprav se nismo ubijali - med sabo! Takšno stanje se je vzdržalo vse do današnjih dni tudi s pomočjo stališč „centra“.

Zaradi tega so posamični ali organizirani „Prostostrelci“ že med, a tudi po vojni, ne samo v Prlekiji, ampak tudi v Prekmurju počenjali stvari, s katerimi vodstvo NOG v Prekmurju nikoli ni soglašalo ali jih odobravalo. Zaradi tega je še, ne le Babji ložič, vrsta dejanj in storilcev zaviti v meglo pomurske ravnine.

Zaradi resnice moramo to meglo do konca razgnati: Tudi s pomočjo zgodovinarjev in „zgodovinarjev“, ki so jo pomagali zgostiti, in republiške borčevske organizacije, ki zaradi premajhne odločnosti te megli ni razgnala že prej, čeprav je to v njenem interesu.

ŠTEFAN KUCHAR

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

NOVA DOBA

Ime priimek

naslov
.....
.....

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov
.....
.....

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

NAROČILNICA

podpis naročnika

Del Didacte 1991 Düsseldorf bo reševala enota Temeljnega sodišča Celje: Velenje

Namesto osmrtnice

13. 1. 93 je Nova doba objavila moje Pismo bralcem: Katero sodišče v Sloveniji bo razrešilo Didacto 1991?

Zaključek pisma je optimističen: ima celjsko sodišče štirideset sodikov, pet jih je out, zaupa se Didacta naslednji peticiji, ... itd.

Škoda, ta peticija bo iz mariborskega sodišča! (Razvidno iz Nove dobe z dne 10. 2. 93.)

+++

Nova doba ni dnevnik. Je tednik. Zato ima precejšnjo dokumentarno vrednost. Želi se poudariti, da se iz vode Nove dobe čuva vsaj pet let.

Tako v št. 7, leto XXVII / op.: danes rimske številke pomenijo - poudarjajo imenitnost, arabske so v uporabi zaradi razumljivosti:

1.) obrtnica A. Klemen, Laško, IMA pred odhodom na Didacto 216.205 DEM (njena izjava, ki jo potrdijo tožilstvo, policija, dev. inšpekcija, sodišče)

2.) taista obrtnica je imela stroškov z Didacto (do dneva odhoda) 98.623 DEM, potem ves teden nič (po prihodu), naprej ni več pomembno (njena izjava, ki jo potrdijo policija, inšpekcija, tožilstvo, sodišče)

3.) vsi znamo izračunati, da ima neke še 117.528 DEM

4.) ima neke 117.528 DEM, ko stopi v Nemčiji k mikrofoni in 1000 učiteljem spregovori:

„a) Človek vsak dan nima pri sebi 25.000 DEM! b) Firma Makarenko oz. Peter Zalokar mi (sta) je stornirala plačilo sponzorskih stroškov!

c) Prevzemam sponzorstvo, to je večerjo, vstopnino, ta družabni večer z glasbo!

d) Posodite mi vsak 20 DEM, vrnem v roku 8 dni, zastavljam del hiše (op.: Zakaj ne zastavi svojega novega avta Hyundai (?))“

Je sedaj razumljivo, zakaj iščem pravico na sodišču?

Da sodnik gospod Miran Jazbinšek pokliče gospo Klemenovo in jo vpraša: „Kje je bilo 117.528 DEM, da Vam je manjkalo 25.000 DEM?“

Vsak ve, da je takrat podjetje Makarenko p. o. Celje bilo uničeno, kajti njegov trg so LE šole!

Toliko o pomenu arabskih in rimskih števil; o tem, da sta dve leti mimo in celjsko sodišče še ni našlo časa, da bi kaj vprašalo A. K.; o tem, da policija, tožilstvo, sodišče ugotavljajo, kako bi se 216.205 DEM x 9 = 1.945.845 SIT (takrat davnega 1991) dalo napisati z rimskimi števili:

(MCMXLV) . M + DCCCXLV
- (DXXXLXXXVII) . M + DXVII

= in že na daleč se vidi, da ima A. Klemen strašansko izgubo 60.074 DEM, kajti spodnje število je mnogo daljše od gornjega števila.

+++

K stvari in Velenju!
Sodišče Celje torej piše Vrhovnemu:

a) P. Z. žali sodnike,
b) sodniki so uradne osebe in njihova žalitev je čl. 114 KZS (do tri leta zapor),

c) namiguje na njihovo podkupljivost,
d) določite neko drugo sodišče v tistem delu Didacte, ko nastopa sodnica

Marjetica Nosanova! (op.: Zakaj še ne tistega dela z rimskimi števili?)

e) P. Z. smo ovadili TJT Celje (tožilec g. Milan Birska)

Vrhovno sodišče ugodi Celjanom in MB sodišče stopa na sceno. Mariborčane je strah: „Kaj pa, če P. Z. zažali še nas in začne namigovati? Potem moramo pisati v Ljubljano in predati štafetno palico morda sodišču v Kranju, Kopru!“

Veliko Koprčanov bere Novo dobo in hitro na njihovo sodišče: „In če Vas zažali?“

Sodišče Koper: „Potem pa v Novo mesto, kajpada!“

+++

Sodni perpetuum mobile in nič mi ne morejo!

Bralec ve, da sem ovadil celjskega tožilca. Poglejmo v sodno dvorano!

OVADENI TOŽILEC: Žalil je sodnico!

OVADENA SODNICA: Tako je! Čl. 114, ker sem sodnica, sicer bi bil čl. 108 (navadni državljani)

OBTOŽENI JAZ: Po neki logiki, ker sem prvi ovajal in podal obtožne predloge, bi najprej rešili predhodni vprašanja:

- Ali sme tožilec zavreči mojo ovadbo zoper A. K. na osnovi nekih zaključkov nekega gospoda Rajka?

- Plačal sem za sodnega izvedenca 15.000 SIT, ker je tako ukazala sodnica! Kasneje pritrdi zaključkom g. Plevelja, a ta še zdaleč ni bil določen za sodnega izvedenca finančne stroke!

Končno je sodnica uradna oseba le v pravnih zadevah!

Če pa g. sodniku izmakne kazensko zadevo, kajti ta je že bil na tem, da kaj vpraša A. K., dela na ČRNO!

Naj ovadi kot čisto navadna državljanka!

Tožilec ne bi bil na tako pomembnem mestu, če ne bi uvidel takih scen na sodišču!

Izmazati se je treba:

a) da vlogo Višjemu tožilstvu, da ga oprostite te zadeve,

b) Višje tožilstvo določi, da čl. 114 vzame v roke enota VELENJE!

Tam pa so znani po primeru Štorman in strah leze v moje kosti. Zato sem napisal pismo: „Priznavam, pridite, obljubljam, da se ne pritožim!“

Enako napišem v Maribor - torej ne grem v žalitev!

+++

Stavim za 140.000 DEM, da NE SODIM SODBI! Če jih dobim in stavo izgubim, pa se ve, kdo plača: Alenka Klemen, Laško

+++

Sklep Vrhovnega sodišča ima oznako PR!!!

Vsak sodni spis ali vpisnik ima oznake:

P = pravda

K = kazenska

Kr = razno kazensko

Su = sodna uprava

PR = poročilo ustanove za duševno bolne iz območja nekega Temeljnega sodišča. Celje ima Vojnik in Ravne pri Šoštanju. Variante so: opazovanje, zdravljenje, pridržavanje!

Sledi uganjanje, kdo je tam?

Ugotovi se, da je računalnik odvetnice Barice Zidar spet nekaj po svoje pisal, kajti PR oznaka velja le za Temeljna sodišča! Delo poteka takole:

1.) ekipa Klemen (odvetnica, A. K., bankir, kurir) nekaj napišejo,
2.) kurir na ustrezni naslov,
3.) čuvaj pečatov pritisne pečat,
4.) kurir na pošto in tisto pride v Celje ali pa na Vransko!

Po tej poti so bili že izdani sklepi:

1.) sklep tožilstva o zavrnitvi ovadbe,
2.) sklep senata c. sodišča o tem, da sodnica Nosanova dela v redu

3.) sklep c. sodišča, da preiskave ne bo,

4.) sklep senata c. sodišča (v njem sedi sodnica Nosanova), da je moj ugovor na sklep iz št. 3 zavrnjen,
5.) sklep Vrhovnega sodišča.

Tako daleč, da bi izstavili SODBO, pa ekipa Klemen ne upa!

NAMIGOVANJE O PODKUPNINAH:

Predlagatelj Kazenskega zakona je že vedel, kako težko je dokazati podkupnino (čl. 195). Zato j izumil še čl. 197 KZS (nezakonito posredovanje) poseben primer podkupovanja, ko storilec ne da podkupnine, pač pa skuša doseči isto kot pri podkupovanju s svojim položajem oz. vplivom!

In jaz sem za določene delavce pravice v obtožnem predlogu imenoval ČL. 197 in NE 195!

Najmanj kar je, da so si določeni delavci pravice križem krašem zelo všeč in Didacto 91 razrešujejo tako, da npr. tožilec ne „zadrigne“ sodnice, sodnica ne očrni kriminalista, kriminalist pusti pri miru inšpektorje ... vsi skupaj pa A. Klemen!

DIDACTA 93 STUTTGART

(1. 3. - 5. 3. 93)

Makarenko p. o. pelje na sejem:

a) manj kot 100 učiteljev,

b) med 100 in 300,

c) ah, pa ne, da več kot 500 in do 700, č) če je več kot 1000, je prav gotovo LAŽ!

Zahvaljujem se Novi dobi! Pojma nimajo, kako jo berejo prosvetni delavci!

Vsak moj članek je napolnil 2 - 3 buse!

Več kot 1000 jih gre letos!

Dolgo sem menil, da mi pri oživljanju podjetja kaj pripomore sodišče Celje, kajti Makarenko je njihov, če že mora biti v njihovem registru.

Kje pa?

PETER ZALOKAR, Vransko

Firma in sedež subjekta	MAKARENKO, podjetje za intelektualne storitve, ekonomsko propagando in trgovino, p. o., Celje Celje, Goriška 6			Priloga k sklepu številka	1
Številka registrskega vločka registrskega sodišča in njegov sedež		1-2469-00 Celje			
Datum vpisa	Oznaka in številka sklepa	Številka vpisa	Ime sodišča		
18.12.1991	Grg 2159/90	1	Temeljno sodišče v Celju Enota v Celju		
Na podlagi sklepa registrskega sodišča je bil opravljen vpis v sodni register					
ustanovitev podjetja v zasebni lastnini					
z naslednjimi podatki:					
1.	Firma in sedež podjetja ali drugega subjekta vpisa				
MAKARENKO, podjetje za intelektualne storitve, ekonomsko propagando in trgovino, p. o., Celje skrajšana firma: MAKARENKO, p. o., Celje Sedež: Celje, Goriška 6					
2.	Drugi vpisi				
Ustanovitev podjetja v zasebni lastnini, je vpisana v sodni register s sklepom sodišča Grg 2159/90 z dne 18.12.1991.					
Sledi nadaljevanje števila:					4. Priloga k prepisu sklepa

Podpisana oseba podpisuje samo prilogo k priglasitvi, sodnik pa prilogo k sklepu in registrski list.

Obrazec: priloga k sklepu številka 1

Britanci so proti treningu genitalij

Sprijeni ali bolni?

Ali je sadomazohizem zasebna spolna igra ali telesna poškodba? O tem mora odločiti najvišje britansko sodišče House of Lords. Pri ogledu videa v Scotland Yardu je bilo celo brezčutnim kriminalistom, ki se ukvarjajo s seksualnimi delikti, slabo. Globoko v moška spolovila so bile zarežane britvice, moda zgajena s pilami in peščenim papirjem, penis z debelim žebljem pribit na desko. Kri je lila, tako da je bilo policiji popolnoma jasno, da so takšne igre terjale tudi smrtno žrtve.

Kasete so tako rešile Scotland Yard do sedaj največjega izsledovanja za spolnimi zločini. V relaciji pod šifro "spanner" ali ključ za vijake so prijeli 16 moških in akcija je pristala na najvišjem britanskem sodišču. Plemenitim parlamentarcem vsekar ni šlo za spolno zlorabo, temveč, kot piše liberalni Guardian, "za prihodnost družbe". Domnevni seksualni hudiči pa so se pri zaslišanju pokazali kot sicer vrli in poštenu pripadniki srednjega stanu.

Tako so bili s krvavečim videom zaposleni strokovnjaki računalništva, odvetnik in že 26 let poročen gasilec. To, kar je gospode združevalo, je bil čudaški hobi: sadomazohizem ali kratko SM. Scotland Yard v tem ni videl nobene spolne igre, temveč, kot je bilo dokazano, težke telesne poškodbe, in je afero izročil pravosodju. S tem pa se je začel tek učencev

SM skozi sodne dvorane, zapore in skozi opravljanje v tisku.

Decembra 1990 so 15 privržencev SM predali sodišču. Gre za to, je grmel sodnik Rant, "da potegnemo mejo med tem, kar velja v neki civilizirani družbi za sprejemljivo in kar ne". Da bi to lahko razložil, se je uradni mož skliceval na zakon o telesnih poškodbah iz leta 1861 in osem obtoženih obsodil na zaporno kazen do štirih let in pol. Obsodbe niso osupnile le SM okolja, ampak so narod celo razdelile v dva tabora. Od sedaj se borijo "ljubitelji usnja", ki jih podpira meščansko gibanje Liberty, Talk - show in demonstracije za svobodo posameznika tudi na področju spolnosti, ter tabor konzervativcev, ki agitira z letaki in s cerkvene prižnice za "varnost pred spolno anarhijo" - in jo mogočni konzervativci občutijo kot "red za

krščansko enotnost". Britanskemu pravosodju, ki ga že tako zasmehujejo in zmerjajo zaradi neživljenjskosti, ob takih obsodbah ni bilo preveč prijetno.

V februarju je predsedujoči londonskega vklicnega sodišča lord Lane znižal kazni, vendar je ostal pri obsodbi. S tem pa je brutalni SM še naprej kriminal.

Večdnovno zasliševanje v Westminsterški palači je postalo sredstvo presenetljivega dogodka in pravdanja. Psihiatri in z lasuljami ter uradnimi oblačili okrašeni odvetniki so se celo sprli za-

radi vsakovrstnih čudaštev: izbičanje, prevrtane ustnice, "trening genitalij", črna gumijasta koža. Sadomazohizem ta čas v kraljestvu doživlja prav nasilni razvoj; specializirane trgovine in skladišča kar cvečejo in SM scena se več ne skriva. 700 homoseksualcev in lezbijk v usnju in kovini je demonstriralo sredi Londona, da bi si sodnike pridobili zase. Eden izmed korakajočih, ki je imel skozi prevrtano spodnjo ustnico potegneno ključavnico in ga je ovirala pri govorjenju, je kričal: "Boksarji si drug drugemu za denar razbijajo

obraz v kašo. Zakaj je torej orgazmu namenjeno bičanje, kaznivo dejanje?"

Strokovnjaki menijo, da bo strah pred aidsom pospešil izogibanje v čudaške poljane spolnosti brez nevarnih spolnih odnosov. V londonskih telefonskih govorilnicah pa visijo vizitke druga poleg druge: "Stroga gospa nudi udarce nespodobnemu mladeniču".

Glenn Wilson z londonskega inštituta za psihia-

trijo ocenjuje, da se kar 30 odstotkov Britancev gre SM igre v svojih spalnicah. Za Joano Bogle iz "reda krščanske enotnosti" je sado - mazo seks simptom "do dna bolne družbe". Londonski Independent pa vidi jedro problema takole: "Britanci pač ljubijo, da trpijo za svoje veselje."

DER SPIEGEL

Priredila N. M.

MALI OGLASI

AVTOMATIK s smerokazi ugodno prodam. Tel.: (063) 31-781.

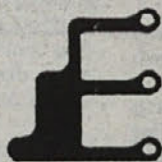
ŠIVALNI STROJ Višnja S, elektronic, z omarico, malo rabljen, prodam. Več informacij po telefonu (063) 37-327.

FIAT 126 P, letnik 1983, registriran do 31. 5., prodam za 1500 DEM. Informacije dopoldan (063) 32-811, popoldan 27-592.

KARAMBOLIRANO taurio, letnik 90, prodam. Sket, Močle 4, Šmarje pri Jelšah, tel.: (063) 821-756.

REDNO HONORARNO delo nudim zanesljivi osebi s telefonom ali pisalnim strojem. Tel.: (063) 37-070.

NOVA DOBA

ELEKTROTEHNA
ELEX international trade
Ljubljana

UVOZNIK IN GENERALNI DISTRIBUTER

Z
ZEROWATT

PRALNI STROJI IN MIKROVALOVNE PEČICE

Pralni stroj MILE	76.330 SIT
Pralni stroj 258	72.780 SIT
Mikrovalovne pečice	
MW 75	52.584 SIT
MW 65	37.174 SIT
MW 60	35.720 SIT

(v ceno je všteti prometni davek)

 DAEWOO

TELEVIZORJI

TV 2044 (51 cm)	43.980 SIT
TV 2141 (55 cm)	48.980 SIT

(v ceno je všteti prometni davek)

PRODAJA V TRGOVINAH
ELEKTROTEHNA SET

Je bil šef FBI homoseksualec?

Avtorji nove biografije dolgoletnega šefa FBI J. Edgarja Hooverja, njegovo popustljivost do organiziranega kriminala razlagajo s tem, da je mafija morda njega, ki je čuval svojo moč z izsiljevanjem politikov zaradi njihovih seksualnih avantur, izsiljevala zato, ker je bil homoseksualec.

Znani šef FBI J. Edgar Hoover se je preoblečen v žensko udeleževal homoseksualnih orgij, trdi v novi Hooverjevi biografiji britanski novinar Antony Summers. „Hoover, ki je v vsej svoji karieri izsiljeval druge, je bil tudi sam žrtev izsiljevanja ameriške mafije,“ je zapisal Summers v svoji knjigi „Službeno in zaupno: Skrivnostno življenje J. Edgarja Hooverja“. Zaradi te knjige, ki te dni prihaja na tržišče, se že dviguje velik prah.

Homoseksualnost šefa FBI je bila že dolgo tarča raznih šal in anekdot. Avtor knjige pa se je pogovarjal tudi z žensko, ki trdi, da je prisostvovala dvema homoseksualnima orgijama, na katerih se je Hoover pojavil preoblečen v žensko. Ta priča je Susan Rosentiel, vdova bogataša povezanega z ameriško mafijo, ki se je udeležila omenjenih zabav s prijateljem homoseksualcem. Opisuje, da je videla Hooverja oblečenega v črno žensko obleko, s čipkastimi nogavicami, v čevljih z visokimi petami in črno lasuljo, predstavili pa so ji ga kot „Mary“. Bil je tudi naličen in je nosil lažne trepalnice. „Bilo je očitno, da to ni ženska: videlo se je, da je obrat. Bil je Hoover. Nikoli nisem videla ničesar podobnega. Nisem mogla verjeti, da sem srečala šefa FBI oblečenega v žensko,“ je izjavila Susan Rosentiel.

Drugič ga je videla oblečenega v rdeče krilo z rdečo čipkasto bluzo. V njegovem spremstvu sta bila, kot tudi na prvi orgiji, dva mladoletna plavalasa mladeniča. Na obeh orgijah je imel z njima seksualni odnos.

J. Edgar Hoover je bil na čelu FBI

skoraj pol stoletja, od 1924. pa do svoje smrti 1972. Varnostno službo, ki se za razliko od podobnih v svetu ukvarja tudi s preganjanjem kriminala, je temeljito moderniziral. Vendar pa je bila mafija njegova slaba točka. Nikoli ni bil pripravljen priznati, da v Ameriki sploh obstaja organiziran kriminal.

Tajne zveze med FBI in mafijo izvirajo iz časa med drugo svetovno vojno. Takrat je ameriška mafija pomagala pri zbiranju obveščevalnih podatkov pred zavezniškim izkrcanjem na Siciliji 1943. (Za nagrado je bil šef ameriškega podzemlja Luck Luciano izpuščen iz zapora in poslan v Italijo.) Mafija, ki je kontrolirala sindikat pristaniških delavcev, je med vojno tudi preprečevala nemške diverzije v ameriških pristaniščih. Vendar pa se dozdeva, da je poleg teh starih zvez obstajalo tudi izsiljevanje, zaradi katerega je bil Hoover vedno neobičajno blag do organiziranega kriminala. Priče, ki jih v svoji knjigi navaja Summers, trdijo, da je mafija imela fotografije, ki so prikazovale šefa FBI v zelo kompromitirajočih seksualnih položajih z nekim njegovim pomočnikom iz FBI.

Hoover je komuniste razglasil za sovražnika številka ena, mafiji pa je gledal skozi prste. Proti domači „rdeči nevarnosti“ se je boril tudi po letu 1956, ko so bili po krvavem rušenju Madžarske revolucije razočarani ameriški komunisti že v razsulu. Tako so 1959. v njujorškem uradu FBI štirje agenti raziskovali dejavnosti organiziranega kriminala, štiristo pa nevarnost notranjega sovražnika.

Martin Luter King in drugi borci za človeške pravice, nato pa tudi nasprotniki vojne v Vietnamu, so postali cilj FBI, mafija pa je nemoteno delovala. Ko je leta 1966 takratni britanski minister za notranje zadeve Roy Jenkins obiskal Združene države je doživel

debel dosje o seksualnih aktivnostih bratov Kennedy. Summersova knjiga trdi, da je z izsiljevanjem prisilil Kennedyja, da je ta določil Lyondona Johnsona za svojega namestnika.

Kritiki te knjige poudarjajo, da gre za spretne povezane govorice. Vendar

med ostalim tudi neobičajno srečanje s Hooverjem. „Mislim, da ni pomembno, kaj govori pred Britanci in je bil do skrajnosti indiskreten. Dal je vedeti, da ima tako podroben in kompromitirajoč material o vsakem pomembnejšem ameriškem politiku, posebej o tistih bolj liberalnih, da je njegov položaj nedotakljiv. Nihče si ni mogel dovoliti, da ga nažene ali disciplinira,“ je zapisal presenečeni britanski politik v svojem kasneje objavljenem dnevniku.

Hoover je poleg ostalega zbral tudi

se avtor brani z dejstvom, da se je pogovarjal kar z 800 Hooverjevimi znanci, sočelavci in sodobniki, preden je napisal knjigo o skrivnem življenju izsiljevalca, ki je tudi sam postal žrtev izsiljevanja.

Po Hooverjevi smrti so v njegovo stanovanje prvi vstopili agenti FBI in odstranili ves obremenilni material. Zato še danes obstaja možnost, da so ti dokumenti, ki jih je zbral stavec, ki se je preoblačil v žensko, nekje shranjeni, kot tempirana bomba.

Kathmandu

Mesto na robu sanj

Zadnje dni novembra sva s prijateljem Tomijem Kadilnikom odšla v Nepal, natančneje v Kathmandu. Razlogov, ali bolje izgovorov za to potovanje je bilo več. Toda, so sploh važni? Človek pravzaprav potuje, odkar ve zase, izmišljujoč si takšne ali drugačne razloge in izgovore. Tudi midva sva jih imela kar nekaj na zalogi, počasi sva jim začenjala celo verjeti, vendar je njihova prosojnost naraščala premosorazmerno z miljami, ki so ostajale za nama ...

Ko se zvečeri in se kupole templja obarvajo škrlatno in oranžno, da mi od lepote škripajo zobje, spet zajahamo bicikle in že smo v Thamelu. S Tomijem se preoblečeva, saj z nočjo pade temperatura in odideva na vrt čakati obe šerpi, Soldima in Karsanga. Z običajno zamudo se le prikažeta (...sorry, we're a little bit late ...), popijeta pive za živce in že smo v Maya Pubu, kjer je tako kot ponavadi: vse je zadeto in odštekano. Lepo nam je. Pi-juckamo, debatiramo, poslušamo res pravo muziko. S Soldimom malce postrani, a še vedno prizanesljivo, opazuje pretirano evforične, debele in ritaste Američanke, na katere hašiš ali karkoli, kar pač imajo v sebi, vpliva zelo "hormonsko". Pičke gredo čez vsako mero okusa, primerjava z jato kur je ravno pravšnja. Slinijo in cedijo se okoli štirih anemičnih tipov, najbrž tudi Američanov, ki žal niso v ničemer boljši. Za posrat. S Soldimom izražava upanje, da ni tole amebasto sprenevedanje edina stvar, ki jo zna prisotna družčina izmolsti iz življenja.

Zavijemo še v drago, vendar odlično restavracijo Mona Lisa, lačni kot psi. Večer se prevesi v noč in vlnudno, ven-

Opičji tempelj v Kathmanduju

dar odločno nas vržejo ven. V hotel-ski sobi nato s Tomijem delava načrte za naslednji dan. Za kak dan ali dva bova šla v hribe, Himalaje pač ne vidiš vsak dan.

Nov dan naju zaloti povsem pripravljena na nova doživetja. Najini senzibilni duši sta kot suhi gobi, željni in žejni vsega, kar jima ponuja Nepal. Kot je splošno znano, je eden glavnih atributov večne in neumrljive človeške duše njena težnja k duhovnosti, vsaka avtentična duhovnost pa seveda vodi nazaj k Bogu, zato je današnji cilj Patan.

Gre za mestece jugovzhodno od Kathmanduja, do tja je s kolesi približno pol ure, kjer je dobesedno več templjev, stub, čortenov in takšnih ali drugačnih duhovnih obeležij kot stanovaljskih hiš. Zrak kar drhti od božje bližine, preveva te nor občutek, da si tudi ti sam del tega, del kompleksnih odgovorov na prastara vprašanja človeštva, da sodiš sem, kjer ni več dvomov o ničemer.

Vem, da je pravkar povedano težko razumeti, a bolje tega občutka ne znam opisati. Templji pa so dobesedno praviljčni, stražijo jih veliki kamniti levi in takšne ali drugačne pošasti iz hindujske in budistične mitologije. Ker sem pristaš gibanja za zavest Krišne, ves očaran naletim tudi na Krišnin tempelj, vendar me ne spuste noter, ker sem pač zahodnjak, zato se zadovoljim s fotografiranjem in s krajšim dialogom s tamkajšnjim svetnikom, ki ves v rumenem sedi in meditira pred vhom v tempelj. Kljub vsej svetosti in domnevni odmaknjenosti od vsega, kar vsaj od daleč diši po materialnosti, nama gospod svetnik zaračuna de-

set rupij, da ga lahko fotografirava. Zakaj pa ne, tudi on bržkone je, pije, spi in serje.

Tudi mene in Tomija začne dajati lakota, zato si privoščiva obilno pojedino na strehi neke restavracije zraven templjev, od koder je lep razgled na Patan. Ko nama poleg duš uspe (delno) zadovoljiti tudi telesi, se odpeljeva nazaj v Kathmandu, Tomi gre malce dramat, jaz pa se spet prebijam v Thangal.

Na agenciji Wilderness Experience mi je namreč gospod Depak Lama pripravil predračun za morebitno alpinistično odpravo. Počakam še prijatelja Ang Soldima, ki nama s Tomijem prinese v dar dve tibetanski zastavi, saj smo vsi simpatizerji gibanja za svoboden Tibet. Dan zaključimo v Tom and Jerry Pubu, kjer je tako oziroma nič bolje kot v vseh ostalih pubih, kjer zvečer dominira zadeta populacija. S Tomijem sva finančno vedno bolj na psu, vendar se zaradi tega ne vznemirjava, jeva pač cenejšo hrano in popijeva malo manj piva in coca-cola, pa gre. Vsi za enega, eden za vse, vsak tudi malo za samoga sebe, Bog pa za vse skupaj in stvari tečejo gladko in brez zapletov.

(Se nadaljuje)

Danijel Bedrač

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Pri predstavitvi aktivnosti in storitev Gospodarske zbornice Slovenije smo že predstavili Službo za konjunkturo in ekonomsko politiko. V nadaljevanju predstavljamo Službo za ekonomske odnose s tujino, storitve Službe za območje bivše Jugoslavije in Službe za razvoj.

Tekst o storitvah Službe za ekonomske odnose s tujino ste že prejeli v prejšnji pošiljki na disketi !!!)

SLUŽBA ZA OBMOČJE BIVŠE JUGOSLAVIJE

Vodja službe: Branko Tramšek
Naslov: Slovenska c. 41, 61000 Ljubljana
Telefon: h.c. 061/150-122, 061/215-615
Telefax: 061/219-536

1. POSLOVNE INFORMACIJE

1.1. Nudimo poslovne informacije o:
- specifičnih pogojih poslovanja v posameznih republikah bivše Jugoslavije - dvostranskih sporazumih o gospodarskem sodelovanju - pogojih pridobivanja in oblikovanja lastnine v posameznih republikah - povpraševanju in ponudbi s tržišč drugih republik - poslovnih praksi v drugih republikah

1.2. Zbiramo in evidentiramo programe, investicijske namere in potrebe ter svetujemo pri zapiranjih finančnih konstrukcij

1.3. Povezujemo slovenska podjetja s podjetji drugih republik v višjih in trajnejših oblikah

1.4. Nudimo osnovne podatke o gospodarskem okolju in o gospodarskih predpisih v nekdanjih republikah, zlasti carinskih predpisih, uvoznih carinskih stopnjah itd.

Kontaktne osebe: Branko Tramšek, Miha Bedina

2. REGISTRI, PREGLEDI, BLAGOVNI TOKOVI

2.1. Nudimo registre podjetij po posamezni republici

2.2. Izdelujemo preglede o blagovni menjavi z drugimi republikami, spremljamo in analiziramo blagovne in storitvene tokove

Kontaktne osebe: Nataša Zebec

3. PROMOCIJA

3.1. Seznanjamo javnost o ponudbah in povpraševanju slovenskega gospodarstva in gospodarstva v posameznih republikah

3.2. Organiziramo in nudimo pomoč podjetjem pri nastopu na tržiščih posameznih republik:

- nastop slovenskih podjetij na sejamskih prireditvah na področju bivše Jugoslavije - promocijske aktivnosti preko poslovnih konferenc, seminarjev itd.

Kontaktne osebe: Branko Tramšek, Miha Bedina

4. SKUPNE GOSPODARSKE ZBORNICE

4.1. Izvajamo strokovne naloge za delo GZS, njenih združenj in območnih zborskih v skupnih gospodarskih zborskih

Kontaktne osebe: Branko Tramšek, Miha Bedina

SLUŽBA ZA RAZVOJ

Vodja službe: mag. Peter Suvorov
Naslov: Slovenska c. 41, 61000 LJUBLJANA
Telefon: 061/150-122
Telefax: 061/219-536

1. STRATEGIJA RAZVOJA

1.1. Svetujemo glede razvojnih oz. razvojno-sanacijskih programov

1.2. Svetujemo glede razvojnih izhodišč panog in sektorskih razvojnih strategij

1.3. Svetujemo glede podjetniških programov prestrukturiranja oz. prenove

Kontaktne osebe: mag. Peter Suvorov

2. INVESTICIJSKI PROCES

2.1. Pomagamo v oceni predinvesticijske in investicijske študije ter poslovnih načrtov in v njihovi pripravi

2.2. Informiramo o upravnih postopkih, zlasti glede urejanja prostora, lokacijskega in gradbenega dovoljenja

2.3. Informiramo o razvojnih spodbudah države po ministrstvih, oz. razvojno intervencijskih namenih iz proračunskih sredstev

2.4. Zbiramo, obdelujemo in posredujemo projektne predloge za naložbe (Project Proposal for Foreign Investment)

Kontaktne osebe: Julija Čarman

2.5. Vzdržujemo promocijski katalog "Foreign Investment Proposals"

Kontaktne osebe: Darinka Robič

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM
SLOVENSKA 41, LJUBLJANA
Ljubljana, 4.2.1993
ZA OBJAVO V NOVI DOBI

AKTIVNOSTI IN STORITVE GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE NJENIM CLANICAM

V nadaljevanju predstavljanja storitev Gospodarske zbornice Slovenije navajamo storitve Pravne službe in Službe za napredek poslovanja.

PRAVNA SLUŽBA

Vodja službe: mag. Drago Mežnar Namestnik: Bojan Pečenko
Naslov: Slovenska c. 41, 61000 LJUBLJANA
Telefon: h.c. 061/150-122, 061/215-619
Telefax: 061/219-536

1. STROKOVNA POMOČ IN SVETOVANJE PRI USTANAVLJANJU PODJETIJ IN NJIHOVA NOTRANJA ORGANIZIRANOST

1.1. Svetujemo o statusnih problemih podjetij in drugih organizacijskih oblik

1.2. Svetujemo s področja pravnih vprašanj pri poslovanju podjetij in obrti

1.3. Pripravljamo in izdelujemo pregled družabniških pogodb in drugih ustanovitvenih aktov ter nudimo pomoč pri registracijskih opravilih

Kontaktne osebe: Majda Kocmur

2. SVETOVANJE GLEDE PRESTRUKTURIRANJA IN PRIVATIZACIJE PODJETJA, VKLJUČNO S STATUSNIMI SPREMEMBAMI TER OBLIKAMI POVEZOVANJA PODJETIJ

2.1. Svetujemo glede pravnih problemov prestrukturiranja in privatizacije podjetij, vključno s pripravo dokumentov in drugih aktov

2.2. Svetujemo pri urejanju premoženjskih vprašanj podjetij

Kontaktne osebe: Bojan Pečenko

3. STROKOVNA POMOČ IN SVETOVANJE NA PODROČJU SANACIJE IN STEČAJNEGA PRAVA

3.1. Informiramo o pravni ureditvi in praksi ukrepanja v primeru plačilne nesposobnosti

3.2. Svetujemo o vprašanih stečajnega prava ter analiziramo odprta vprašanja stečajnega prava

3.3. Sodelujemo pri oblikovanju načrta reorganizacije v okviru prisilne poravnave

3.4. Svetujemo o vprašanih poslovanja s podjetji v težavah

Kontaktne osebe: Renata Jakopanc

4. STROKOVNA POMOČ IN SVETOVANJE PRI UREJANJU DELOVNIH RAZMERIJ

4.1. Svetujemo s področja delovnega prava

4.2. Svetujemo s področja izvajanja podjetniške kolektivne pogodbe

4.3. Svetujemo pri razreševanju presežkov delavcev

4.4. Pripravljamo splošne akte s področja delovnega prava

4.5. Pripravljamo dokumente v zvezi z reševanjem presežnih delavcev

Kontaktne osebe: Peter Pregl

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

5. STROKOVNA POMOČ IN SVETOVANJE PRI PRIPRAVI IN SKLEPANJU POGODB

5.1. Strokovno pomagamo in svetujemo v zvezi s sklepanjem in izvrševanjem pogodb oz. ravnanjem pogodbenih strank v pogodbenih razmerjih

5.2. Pregledujemo in izdelujemo osnutke pogodb v domačih in mednarodnih gospodarskih poslih

5.3. Strokovno pomagamo in sodelujemo na sestankih in pogajanjih

Kontaktne osebe: Bojan Pečenko

6. STROKOVNA POMOČ IN SVETOVANJE O VPRAŠANJH GOSPODARSKEGA PRAVA S TUJIM ELEMENTOM

6.1. Svetujemo o pravnih problemih zasnove, sklepanja in izvrševanja pogodb s področja gospodarskega prava, s področja višjih oblik gospodarskega sočelovanja s tujino in skupnih naložb

6.2. Sodelujemo pri pogajanjih na področju sklepanja zunanjetrgovinskih pogodb

6.3. Svetujemo s področja pravnih vprašanj izvajanja zunanjetrgovinskih poslov (uvoza in izvoza)

6.4. Pravno svetujemo o administrativnih prepovedih v zvezi z možnostmi opravljanja zunanjetrgovinskega prometa

6.5. Nudimo osnovne informacije pri ustanavljanju in prenehanju podjetij v tujini in predstavljanju tujih oseb v Sloveniji

Kontaktne osebe: Selma Kržišnik

7. SVETOVANJE NA PODROČJU PRAVNE UREDITVE TRGA

7.1. Pravno svetujemo o varstvu konkurence pri izvrševanju domačih in mednarodnih pogodb

7.2. Pravno svetujemo in pomagamo pri uveljavljanju zahtevkov zaradi nelojalne konkurence in monopolnega delovanja ter špekulacije

7.3. Pravno svetujemo in pomagamo pri splošnih vprašanih konkurenčnega prava in uveljavljanju podjetij na trgu

7.4. Svetujemo pri oblikovanju dogovorov o arbitražnem reševanju sporov

Kontaktne osebe: Mirjana Bekeš

8. INFORMACIJE O PRAVU EGS

8.1. Splošno informiramo glede pravne ureditve v Evropski skupnosti

8.2. Iščemo podatke o predpisih Evropske skupnosti po bankah podatkov CELEX IN SCAD

8.3. Pravno obdelujemo informacije oz. podatke, pridobljene v bankah podatkov

Kontaktne osebe: Renata Jakopanc

9. SVETOVANJE S PODROČJA IZOBRAŽEVANJA IN MALEGA GOSPODARSTVA

9.1. Svetujemo s področja pravnih vprašanj pri organiziranju in izvajanju poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja

9.2. Svetujemo s področja malega gospodarstva (zasebniki in mala podjetja)

Kontaktne osebe: Vilma Režek

SLUŽBA ZA NAPREDEK POSLOVANJA

Vodja službe: mag. Ivan Grebenc
Naslov: Dimičeva 9, 61000 LJUBLJANA
Telefon: h.c. 061/301-133, 061/342-366
Telefax: 061/218-380

1. KAKOVOST

1.1. Pripravljamo programe za izboljšanje kakovosti

1.2. Pomagamo pri izdelavi pravilnikov za kakovost

1.3. Posredujemo informacije in svetujemo podjetjem za priprave za pridobitev certifikata o kakovosti, v skladu s standardi ISO 9000

1.4. Svetujemo podjetjem za ustrezno prilagajanje merilnih in testnih laboratorijev zahtevam mednarodnih standardov ter za pridobitev ustreznih verifikacij

1.5. Povezujemo interese podjetij za skupno reševanje problemov preizkušanja, atestiranja oziroma certificiranja proizvodov

1.6. Pomagamo in svetujemo za hitrejši in učinkovitejši uvajanje standardizacije (različnih nivojev v podjetju)

1.7. Pomagamo in svetujemo pri iskanju povezav s strokovnjaki na področjih standardizacije, metrologije, zagotavljanja kakovosti

1.8. Pomagamo in svetujemo pri pripravi in izvedbi strokovnega izobraževanja za izboljšanje kakovosti

1.9. Pomagamo in svetujemo pri pridobivanju in uvajanju znakov ustreznosti standardom

1.10. Pomagamo in svetujemo pri uvajanju črtne kode

Kontaktne osebe: Franc Kogovšek

2. INDUSTRIJSKO OBLIKOVANJE

2.1. Posredujemo informacije o dosežkih, kadrih, možnostih prikaza dosežkov na raznih razstavah in o ostalih dogajanjih na področju industrijskega oblikovanja

2.2. Pomagamo in svetujemo, vključno s posredovanjem ekspertnih uslug priznanih strokovnjakov, za uveljavljanje oblikovanja v podjetju

2.3. Organiziramo razstave za prikaz najboljših domačih dosežkov v industrijskem oblikovanju

2.4. Pomagamo pri pripravi in vključevanju dosežkov v oblikovanju v mednarodne razstave oziroma v prikaze na tujem

2.5. Organiziramo strokovna srečanja in razstave

2.6. Nudimo možnost uporabe strokovne periodike

2.7. Izdajamo revijo za industrijsko in grafično oblikovanje FORMART

Kontaktne osebe: Maja Kržišnik in Vesna Teržan
Naslov: Igriška 5, 61000 LJUBLJANA
Telefon: 061/214-132
Telefax: 061-224-706

3. NAPREDEK DELA

3.1. Pomagamo podjetjem pri uveljavljanju ter pri izboljšavah v pristopu in organiziranosti inovativne dejavnosti

3.2. Posredujemo informacije v zvezi s slovensko podjetniško in inovacijsko mrežo

3.3. Pomagamo, svetujemo in po potrebi posredujemo sodelovanje strokovnjakov - ekspertov pri vprašanih industrijske lastnine (uvajanje blagovnih znamk, patentna zaščita, poreklo blaga, ugotavljanje geografskega porekla blaga, ipd.)

3.4. Pomagamo in svetujemo podjetjem pri izdelavi programov racionalizacije rabe energije

3.5. Pomagamo podjetjem pri iskanju strokovnih sodelavcev - ekspertov za razne naloge (racionalizacije z uvajanjem sodobnih principov organizacije in dela v proizvodnji, šolanje REFA)

3.6. Sodelujemo pri pripravi izobraževalnih programov za razne oblike racionalizacije v podjetju

3.7. Organiziramo sejme in razstave

Kontaktne osebe: Janko Jerman

4. VARSTVO OKOLJA

4.1. Posredujemo povpraševanje - ponudbe odpadkov in raznih ostankov, ki imajo uporabno vrednost, v obliki borze odpadkov

4.2. Svetujemo podjetjem pri izvajanju sanacij, uvajanju tehnoloških sprememb in novih programov. Svetujemo s področja ravnanja z odpadki, obdelave odpadne vode, varstva zraka, nevarnih snovi itd. - svetujemo s področja zakonodaje Evropske skupnosti

4.3. Interesno se povezujemo pri reševanju podobnih problemov s področja varstva okolja (npr. posebni odpadki, izvajanje Montrealskega protokola)

4.4. Pomagamo in svetujemo podjetjem pri problematiki sekundarnih surovin (vprašanja zbiranja, ponudbe - prodaje, združevanje interesov večjih podjetij, uvajanja novih postopkov)

4.5. Svetujemo o možnostih, postopkih in pogojih za pridobitev znaka "okolju prijaznejši proizvod", "eco-label" ali "modri angel"

4.6. Pomagamo pri uporabi informacijskega sistema NETT

Kontaktne osebe: Janja Leban, Andreja Jerina

Fotoreportaža

Vsak dan za istim šankom

